

แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ
ดอยผากลอง จังหวัดแพร่

วิทยานิพนธ์เสนอมหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว
พฤษภาคม 2562
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ
ดอยผากลอง จังหวัดแพร่

วิทยานิพนธ์เสนอมหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว
พฤษภาคม 2562
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ตามเป้าหมาย เพราะได้รับความร่วมมือ ช่วยเหลือ และคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าเป็นอย่างดี อาทิ ครอบครัวของข้าพเจ้า ที่คอยให้แรงสนับสนุนในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้อย่างเต็มที่ ขอขอบคุณเพื่อน ๆ พี่ ๆ ร่วมสาขา ที่ช่วยเหลือ และให้คำปรึกษาในการปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์ รวมถึงการแบ่งปันข้อมูลดี ๆ ร่วมกัน ขอขอบคุณการจัดการรายงานความก้าวหน้า รวมถึงโครงการที่เป็นประโยชน์ต่าง ๆ มากมาย ของทางสาขาวิชาจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว ที่ช่วยเสริมสร้างแนวคิดและทักษะในการพัฒนา หัวข้อและเนื้อหาของวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประกอบศิริ ภัคดีพิณีจ สำหรับคำติชม และคำแนะนำที่ให้มาเพื่อใช้ปรับแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้ดีขึ้น

และขอขอบคุณทุก ๆ ท่านที่เคยสั่งสอน ให้ความรู้ และคำปรึกษา จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จมาได้ ตลอดจนอาจารย์ทุกท่านในสาขาวิชาจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยพะเยา ที่คอยให้คำปรึกษาในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุริยา สัมจันทร์ ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาผู้ให้คำปรึกษา ตรวจสอบแก้ไข และให้คำแนะนำ เป็นอย่างดีตลอดมา ซึ่งข้าพเจ้าต้องขอขอบคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

เอกชล เวชปัญญา

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผาแดง จังหวัดแพร่

ของ เอกชล เวชปัญญา

ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว

ของมหาวิทยาลัยพะเยา

.....ประธาน

(ดร.ปานแพร เชาว์ประยูร)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประกอบศิริ ภัคดีพิณิจ)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุริยา สัมจันทร์)

.....กรรมการ

(ดร.พจน์พิตดา ศรีสมพงษ์)

อนุมัติ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประกอบศิริ ภัคดีพิณิจ)

คณบดีคณะวิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์

พฤษภาคม 2562

เรื่อง: แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골ง จังหวัดแพร่

ผู้วิจัย: เอกชล เวชปัญญา, วิทยานิพนธ์: ศศ.ม. (การจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว), มหาวิทยาลัยพะเยา, 2562

ประธานที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุริยา สัมจันทร์, **กรรมการที่ปรึกษา:** ผู้ช่วยศาสตราจารย์

ดร.ประกอบศิริ ภักดีพิณีจ

คำสำคัญ: การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ, การจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ, อุทยานแห่งชาติดอยผา골ง, นักท่องเที่ยว

บทคัดย่อ

การศึกษาแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골ง จังหวัดแพร่ มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยดังนี้ วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาบริบทปัจจุบันต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골ง จังหวัดแพร่ เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ตัวแทนภาครัฐ 4 คน ตัวแทนชุมชน 4 คน แบ่งข้อคำถามออกเป็น 9 ประเด็น เรียกว่า 5AEco ได้แก่ สิ่งดึงดูดใจ (Attraction), สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities), การเข้าถึง (Accessibility) ม กิจกรรม (Activities) และแหล่งที่พัก (Accommodation) ซึ่งนำมาประยุกต์ใช้กับองค์ประกอบหลักของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้แก่ พื้นที่ (Area), การจัดการ (Management), กระบวนการ (Process) และการมีส่วนร่วม (Participate) วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골ง จังหวัดแพร่ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) ประชากรตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 400 คน ซึ่งได้ผลการศึกษาดังต่อไปนี้ 1) ความคิดเห็นด้านสิ่งดึงดูดใจ (Attraction) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 2) ความคิดเห็นด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 3) ความคิดเห็นด้านการเข้าถึง (Accessibility) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 4) ความคิดเห็นด้านกิจกรรม (Activities) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และ 5) ความคิดเห็นด้านที่พัก (Accommodation) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งได้ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นโดยรวม อยู่ในระดับมาก และวัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อเสนอแนะแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골ง จังหวัดแพร่ เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้การประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ ตัวแทนภาครัฐ 4 คน ตัวแทนชุมชน 4 คน

Title: GUIDELINES FOR ECOTOURISM MANAGEMENT IN DOI PHAKLONG NATIONAL PARK, PHRAE PROVINCE, THAILAND

Author: Akkachon Vechpanya, Thesis: M.A. (Hotel and Tourism Management), University of Phayao, 2019

Advisor: Assistant Professor Dr.Suriya Somchan, **Co–advisor:** Assistant Professor Dr.Prakobsiri Pakdeepinit

Keyword: Ecotourism, Ecotourism Management, Doi Phaklong National Park, Tourist

ABSTRACT

Purposes of this study was for study guidelines for ecotourism management in Doi Phaklong National Park, Phrae Province, Thailand were 1) To analyze context of ecotourism management in Doi Phaklong National Park, Phrae Province, Thailand. This purpose is a qualitative research using structured interview. Sample group of the purpose 1 were 4 persons from government and 4 persons from 2 communities. There are 9 issues call 5AEco, Consist of Attraction, Amenities, Activities, Accommodation, Area, Management Process and Participate. 2) Tourist's opinion for ecotourism management in Doi Phaklong National Park, Phrae Province, Thailand. This study consist of quantitative research using questionnaires. Sample group of this purpose got by collecting data from 400 persons of Thai tourist. The results were as follows; 1) Tourist's opinions about attraction, overall ratings were good 2) Tourist's opinions about amenities, overall ratings were good 3) Tourist's opinions about accessibility, overall ratings were good 4) Tourist's opinions about activity, overall ratings were good. And 5) Tourist's opinions about accommodation, overall ratings were good. In summary, the overall ratings were good. And The last purpose, 3. To offer guidelines for ecotourism management in Doi Phaklong National Park, Phrae Province, Thailand. This last study is a qualitative research using focus group. Sample group of the purpose 3 were 4 persons from government and another 4 persons from 2 communities.

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
คำถามวิจัย	5
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
สมมติฐานของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
บริบททั่วไปของพื้นที่ศึกษา.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว.....	17
แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ.....	22
แนวคิดทฤษฎีด้านการมีส่วนร่วม.....	30
ทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	33
3 วิธีดำเนินการวิจัย	43
วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาบริบทปัจจุบันต่อการจัดการการท่องเที่ยว เชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골อง จังหวัดแพร่.....	43
วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골อง จังหวัดแพร่..	46
วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อเสนอแนะแนวทางการจัดการการท่องเที่ยว เชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골อง จังหวัดแพร่	49

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย	52
วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาบริบทปัจจุบันต่อการจัดการการท่องเที่ยว เชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골ง จังหวัดแพร่.....	52
วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골ง จังหวัดแพร่.	57
วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อเสนอแนะแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골ง จังหวัดแพร่	114
5 บทสรุป	120
สรุปผลการวิจัย	120
ข้อเสนอแนะ	138
บรรณานุกรม	139
ภาคผนวก	145
ภาคผนวก ก เอกสารประกอบงานวิจัย.....	146
ประวัติผู้วิจัย	176

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1	แสดงสถิตินักท่องเที่ยวที่เข้าไปยังอุทยานแห่งชาติ ปังปประมาณ พ.ศ. 2555-2559 สำนักงานบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 13 16
2	แสดงสรุปแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ..... 25
3	แสดงผลสังเคราะห์แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ.. 29
4	แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคล จำแนกตามเพศ 58
5	แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคล จำแนกตามอายุ..... 58
6	แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคล จำแนกตามระดับการศึกษา 59
7	แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคล จำแนกตามอาชีพ 59
8	แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคล จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน .. 60
9	แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลการเดินทาง จำแนกตามภูมิลำเนา..... 60
10	แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลการเดินทาง จำแนกตามยานพาหนะที่ใช้เดินทาง.... 61
11	แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลการเดินทาง จำแนกตามลักษณะการเดินทาง.... 61
12	แสดงความคิดเห็นด้านสิ่งดึงดูดใจ (Attraction) 62
13	แสดงความคิดเห็นด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities)..... 63
14	แสดงความคิดเห็นด้านการเข้าถึง (Accessibility) 63
15	แสดงความคิดเห็นด้านกิจกรรม (Activities)..... 64
16	แสดงความคิดเห็นด้านที่พัก (Accommodation)..... 65
17	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ ด้านสิ่งดึงดูดใจ (Attraction) โดยจำแนกตามเพศ..... 66
18	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) โดยจำแนกตามเพศ 67
19	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ ด้านการเข้าถึง (Accessibility) โดยจำแนกตามเพศ 68

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
20	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골อง จังหวัดแพร่ ด้านกิจกรรม (Activities) โดยจำแนกตามเพศ	69
21	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골อง จังหวัดแพร่ ด้านที่พัก (Accommodation) โดยจำแนกตามเพศ	70
22	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골อง จังหวัดแพร่ ด้านสิ่งดึงดูดใจ (Attraction) โดยจำแนกตามอายุ.....	71
23	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골อง จังหวัดแพร่ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) โดยจำแนกตามอายุ.....	72
24	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골อง จังหวัดแพร่ ด้านการเข้าถึง (Accessibility) โดยจำแนกตามอายุ.....	73
25	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골อง จังหวัดแพร่ ด้านกิจกรรม (Activities) โดยจำแนกตามอายุ	74
26	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골อง จังหวัดแพร่ ด้านที่พัก (Accommodation) โดยจำแนกตามอายุ.....	75
27	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골อง จังหวัดแพร่ ด้านสิ่งดึงดูดใจ (Attraction) โดยจำแนกตามสถานภาพ.....	76

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
28	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골อง จังหวัดแพร่ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) โดยจำแนกตามสถานภาพ 77
29	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골อง จังหวัดแพร่ ด้านการเข้าถึง (Accessibility) โดยจำแนกตามสถานภาพ 78
30	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골อง จังหวัดแพร่ ด้านกิจกรรม (Activities) โดยจำแนกตามสถานภาพ 79
31	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골อง จังหวัดแพร่ ด้านที่พัก (Accommodation) โดยจำแนกตามสถานภาพ 80
32	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골อง จังหวัดแพร่ ด้านสิ่งดึงดูดใจ (Attraction) โดยจำแนกตามระดับการศึกษา 81
33	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골อง จังหวัดแพร่ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) โดยจำแนกตามระดับการศึกษา 82
34	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골อง จังหวัดแพร่ ด้านการเข้าถึง (Accessibility) โดยจำแนกตามระดับการศึกษา 83
35	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골อง จังหวัดแพร่ ด้านกิจกรรม (Activities) โดยจำแนกตามระดับการศึกษา 84

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
36	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골อง จังหวัดแพร่ ด้านที่พัก (Accommodation) โดยจำแนกตามระดับการศึกษา 85
37	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골อง จังหวัดแพร่ ด้านสิ่งดึงดูดใจ (Attraction) โดยจำแนกตามอาชีพ 86
38	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골อง จังหวัดแพร่ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) โดยจำแนกตามอาชีพ 87
39	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골อง จังหวัดแพร่ ด้านการเข้าถึง (Accessibility) โดยจำแนกตามอาชีพ 88
40	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골อง จังหวัดแพร่ ด้านกิจกรรม (Activities) โดยจำแนกตามอาชีพ..... 89
41	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골อง จังหวัดแพร่ ด้านที่พัก (Accommodation) โดยจำแนกตามอาชีพ 90
42	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골อง จังหวัดแพร่ ด้านสิ่งดึงดูดใจ (Attraction) โดยจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน..... 91
43	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골อง จังหวัดแพร่ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) โดยจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน... 92

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
44	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골อง จังหวัดแพร่ ด้านการเข้าถึง (Accessibility) โดยจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 93
45	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골อง จังหวัดแพร่ ด้านกิจกรรม (Activities) โดยจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน..... 94
46	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골อง จังหวัดแพร่ ด้านที่พัก (Accommodation) โดยจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 95
47	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골อง จังหวัดแพร่ ด้านสิ่งดึงดูดใจ (Attraction) โดยจำแนกตามภูมิลำเนา 96
48	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골อง จังหวัดแพร่ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) โดยจำแนกตามภูมิลำเนา..... 97
49	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골อง จังหวัดแพร่ ด้านการเข้าถึง (Accessibility) โดยจำแนกตามภูมิลำเนา..... 98
50	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골อง จังหวัดแพร่ ด้านกิจกรรม (Activities) โดยจำแนกตามภูมิลำเนา..... 99
51	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골อง จังหวัดแพร่ ด้านที่พัก (Accommodation) โดยจำแนกตามภูมิลำเนา..... 100

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
52	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ ด้านสิ่งดึงดูดใจ (Attraction) โดยจำแนกตามพาหนะที่ใช้เดินทาง 101
53	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) โดยจำแนกตามพาหนะที่ใช้ เดินทาง..... 102
54	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ ด้านการเข้าถึง (Accessibility) โดยจำแนกตามพาหนะที่ใช้เดินทาง..... 103
55	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ ด้านกิจกรรม (Activities) โดยจำแนกตามพาหนะที่ใช้เดินทาง..... 104
56	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ ด้านที่พัก (Accommodation) โดยจำแนกตามยานพาหนะที่ใช้เดินทาง 105
57	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ ด้านสิ่งดึงดูดใจ (Attraction) โดยจำแนกตามลักษณะการเดินทาง..... 106
58	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) โดยจำแนกตามลักษณะ การเดินทาง..... 107
59	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ ด้านการเข้าถึง (Accessibility) โดยจำแนกตามลักษณะการเดินทาง 108

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
60	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ ด้านกิจกรรม (Activities) โดยจำแนกตามลักษณะการเดินทาง.....	109
61	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ ด้านที่พัก (Accommodation) โดยจำแนกตามลักษณะการเดินทาง	110
62	แสดงผลการสังเคราะห์ข้อมูลทั่วไปและความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว	111

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 แสดงแผนที่แสดงอาณาเขตพื้นที่ของอุทยาน.....	11
2 แสดงแผนที่แหล่งท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง	13
3 แสดงแหล่งท่องเที่ยวแก่งหลวง	14
4 แสดงแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเอราวัณ.....	14
5 แสดงแหล่งท่องเที่ยวภูเขาค้อหินปะการัง	15
6 แสดงแหล่งท่องเที่ยวสวนหินมหาราช	16
7 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย	42

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การท่องเที่ยวถือว่ามีส่วนสำคัญในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวัฒนธรรม และช่วยในการพัฒนาเศรษฐกิจในหลาย ๆ ด้าน ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม ซึ่งนำมาด้วยสันติภาพของโลก ในปัจจุบันทั่วโลกหันมาให้ความสำคัญเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนมากขึ้น จึงเกิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ซึ่งเป็นแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และยังเป็น การกำหนดทิศทางของการพัฒนาแนวทางการท่องเที่ยวเพื่ออนาคต รวมถึงยังเป็นการสร้างความมั่นคงในด้านของตัวแหล่งท่องเที่ยวและเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นการเอื้อต่อพฤติกรรมของผู้บริโภคที่มีความหลากหลายมากขึ้นในปัจจุบัน (UNWTO, 2015)

ในปี 2558 นี้ ประเทศไทยกำลังจะก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ส่งผลให้คนไทย และภาคธุรกิจทุกแขนง มีการตื่นตัวในการเรียนรู้ภาษา วัฒนธรรม ตลอดจนวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ของเพื่อนบ้านในกลุ่มอาเซียนด้วยกันมากขึ้น เพื่อเป็นการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงสู่ การเตรียมความพร้อมสู่การเปิดเสรีประชาคมอาเซียนในอนาคต การเปิดเสรีบริการ ด้านการท่องเที่ยว รวมถึงธุรกิจท่องเที่ยวและบริการที่เกี่ยวข้อง ภายใต้กรอบอาเซียน แต่ขณะเดียวกันก็ทำให้มีความเป็นไปได้สูงว่า แนวโน้มด้านการแข่งขันจะยิ่งทวีความเข้มข้น เพิ่มมากขึ้นในอนาคต (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2558, สื่อออนไลน์) ประเทศไทยซึ่งถือได้ว่าเป็นศูนย์กลางทางการท่องเที่ยวของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และด้วยความได้เปรียบ ทางภูมิศาสตร์ ที่มีชายแดนติดกับหลายประเทศ และยังตั้งอยู่จุดศูนย์กลางของภูมิภาค ทำให้เกิดการเชื่อมโยงด้านการคมนาคมที่สะดวกสบาย เป็นศูนย์กลางการคมนาคมขนส่งที่สำคัญ ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ส่งผลให้เกิดการไหลเวียนเม็ดเงินทางเศรษฐกิจ และการท่องเที่ยวก็เป็นส่วนหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย ที่สามารถสร้างรายได้ให้กับประเทศปีละหลายแสนล้านบาท (ศูนย์สารสนเทศยุทธศาสตร์ภาครัฐ สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2557, สื่อออนไลน์) และในวันที่ 22-26 มกราคม พ.ศ. 2558 ที่ผ่าน มา กรุงเทพมหานคร สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ ประเทศไทยได้เข้าร่วมการประชุมการจัดทำ มาตรฐานการท่องเที่ยวอาเซียน (ASEAN Tourism Standards) ในหัวข้อการประชุมการท่องเที่ยว อาเซียน ASEAN Tourism Forum (ATF 2015) ที่มีจุดประสงค์เพื่อยกระดับมาตรฐานการท่องเที่ยว ของแต่ละประเทศในอาเซียนให้มีความเป็นสากลมากขึ้น จุดมุ่งหมายของการประชุม

เพื่อส่งเสริมและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดความยั่งยืน ดังเช่นแนวคิดด้านการท่องเที่ยวในปัจจุบันซึ่งหลาย ๆ ประเทศ หันมาพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมสิ่งแวดล้อมกันมากขึ้น (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2558, สืบออนไลน์)

ประเทศไทยมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสำคัญและเป็นที่น่าสนใจแก่นักท่องเที่ยวมากมายหลายรูปแบบ อาทิเช่น แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม และแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ซึ่งกระจายอยู่ในทุกภูมิภาค และมีความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวหลายแห่งมีชื่อเสียงติดระดับโลก มีวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ และมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติหลากหลาย ซึ่งสามารถพัฒนาเป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวได้มากมาย รวมถึงอุตสาหกรรมอื่น ๆ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น ธุรกิจร้านอาหาร ธุรกิจการแพทย์ และการกีฬา เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพพร้อมที่จะพัฒนาอีกจำนวนมาก เมื่อพิจารณาศักยภาพของการท่องเที่ยวในประเทศไทย (กรมการท่องเที่ยว, 2555, สืบออนไลน์) โดยเฉพาะภาคเหนือของประเทศไทยซึ่งถือว่ามีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญและดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาเป็นจำนวนมาก เช่น แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ แหล่งท่องเที่ยวทางภูมิปัญญา แหล่งท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรม รวมทั้งแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย ถือว่ามีศักยภาพสูงในด้านของการท่องเที่ยว เนื่องจากมีความได้เปรียบในด้านของแหล่งท่องเที่ยว ทั้งในด้านธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ ซ้ำยังมีแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่มีเอกลักษณ์เฉพาะ ทำให้ในแต่ละปีมีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ หลั่งไหลเข้ามาท่องเที่ยวในภาคเหนือเป็นจำนวนมาก อีกทั้งยังมีชายแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านในหลายจังหวัดโดยเฉพาะลุ่มแม่น้ำโขง ส่งผลดีอย่างยิ่งต่อเศรษฐกิจทั้งในระดับภาคไปจนถึงระดับประเทศ ภาคเหนือตอนบนจึงมีศักยภาพที่พร้อมทั้งในด้านของเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว ซึ่งจะเป็นส่วนช่วยผลักดันให้เศรษฐกิจในระดับประเทศเติบโตมากยิ่งขึ้น (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2555, สืบออนไลน์) ซึ่งในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคเหนือ (2555) (ศูนย์สารสนเทศยุทธศาสตร์ภาครัฐ สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2557, สืบออนไลน์) ได้มีการระบุถึงทิศทางการพัฒนาที่สำคัญของจังหวัดต่าง ๆ ในภาคเหนือ ซึ่งกล่าวถึงจังหวัดแพร่ไว้ว่า “เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น คือ ผ้าหม้อฮ่อม และเฟอร์นิเจอร์ไม้สักที่เป็นภูมิปัญญาเฉพาะถิ่น รวมทั้งเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย” ซึ่งถือว่าแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติของจังหวัดแพร่นั้นเป็นส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญต่อแผนพัฒนาเศรษฐกิจของภาคเหนือ ที่จะช่วยให้การเกิดการพัฒนาเศรษฐกิจทางการท่องเที่ยวของประเทศ

จังหวัดแพร่ เป็นจังหวัดหนึ่งในกลุ่มล้านนา 8 จังหวัด ภาคเหนือตอนบน ที่มีประวัติศาสตร์ และความเป็นมายาวนานแห่งหนึ่งในภาคเหนือของประเทศไทย มีชายแดนติดต่อกับหลายจังหวัด ทั้งจังหวัดอุตรดิตถ์ จังหวัดสุโขทัย จังหวัดน่าน จังหวัดพะเยา และจังหวัดลำปาง ทำให้จังหวัดแพร่ มีบทบาทสำคัญต่อระบบการคมนาคมขนส่งทางบกของภาคเหนือ ทำให้มีผู้คนต่างถิ่นสัญจรไปมา เป็นจำนวนมาก ในด้านการท่องเที่ยวจังหวัดแพร่มีแหล่งท่องเที่ยวมากมาย ทั้งแหล่งท่องเที่ยว ทางธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม รวมถึงแหล่งท่องเที่ยวทางหัตถกรรมและภูมิปัญญา ซึ่งจังหวัดแพร่มีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ๆ อาทิ เช่น พระธาตุช่อแฮ ซึ่งเป็นที่เคารพสักการะ อีกทั้งยังมีแหล่งท่องเที่ยวที่ขึ้นชื่ออื่น ๆ เช่น บ้านวงศ์บุรี คุ่มเจ้าหลวง บ้านประทับใจ วัดพระบาท มิ่งเมืองวรวิหาร เป็นต้น ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่สำคัญ ของจังหวัดแพร่ นอกจากนี้ จังหวัดแพร่ยังมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มีความสวยงาม และอุดมสมบูรณ์ โดยจังหวัดแพร่มีอุทยานแห่งชาติ 3 แห่งด้วยกัน คือ อุทยานแห่งชาติเวียงโกศัย อุทยานแห่งชาติแม่ยม และอุทยานแห่งชาติดอยผาหลวง ซึ่งต่างก็มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ที่มีความน่าสนใจแตกต่างกันไป โดยเฉพาะอุทยานแห่งชาติดอยผาหลวงที่มีแหล่งท่องเที่ยว ที่สวยงามและหลากหลาย (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานแพร่, 2558, สื่อบนไลน์) อีกทั้งในแผนพัฒนาจังหวัดแพร่ (พ.ศ. 2557-2560) ยังได้มีการระบุถึงการท่องเที่ยวไว้หลายจุด อาทิเช่น ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 ในเรื่องส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยว ซึ่งมีจุดประสงค์เพื่อ “เป็นศูนย์กลางในการพัฒนาธุรกิจ การท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และสุขภาพของกลุ่มจังหวัดล้านนาตะวันออก โดยการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และบุคลากร ให้ได้มาตรฐานระดับนานาชาติ และประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว” จะเห็นได้ว่า ในปัจจุบันทางจังหวัดแพร่ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาการท่องเที่ยว โดยการกำหนดนโยบาย เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมทางการท่องเที่ยว และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง ซึ่งรวมถึงการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วย (สำนักงานจังหวัดแพร่, 2558, สื่อบนไลน์)

อุทยานแห่งชาติดอยผาหลวง ตั้งอยู่ที่อำเภอลอง จังหวัดแพร่ ครอบคลุมเนื้อที่ประมาณ 117,982 ไร่ หรือ 188.77 ตารางกิโลเมตร สภาพพื้นที่โดยทั่วไปเป็นภูเขาสูงชันที่สลับซับซ้อน วางตัวในแนวเหนือใต้ บางแห่งเป็นพื้นที่ราบบนภูเขาที่มีหินโผล่ขึ้นมาจากพื้นดินตามธรรมชาติ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าเบญจพรรณป่าดิบแล้ง และป่าเต็งรัง มีสัตว์ป่าที่หายากและใกล้จะสูญพันธุ์ อยู่หลายชนิด มีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจและสามารถท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี ได้แก่ สวนหินมหาราช ถ้ำผาหลวง ถ้ำจันทร์ผา ถ้ำเอราวัณแก่งหลวง ภูเขาหินปะการัง หรือร่องหินแตก และเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติ (กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพรรณพืช, 2558 ก, สื่อบนไลน์) อุทยานแห่งชาติดอยผาหลวง ถือว่าเป็นอุทยานซึ่งมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มี

ความหลากหลาย ทั้ง ถ้ำ แก่ง เส้นทางธรรมชาติ เป็นต้น ซึ่งสามารถจัดการแหล่งให้เกิดความน่าสนใจ จนนำไปสู่การท่องเที่ยวในการเพิ่มกิจกรรมทางการท่องเที่ยวอื่น ๆ ในอนาคตได้ เช่น กิจกรรมการปลูกป่า หรือการปั่นจักรยาน เป็นต้น

ในปัจจุบันถึงแม้ว่าอุทยานแห่งชาติดอยผา골งจะมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่น่าสนใจและมีความหลากหลาย แต่หากในด้านของชื่อเสียงและความนิยมกลับมีไม่มากนัก แม้ว่าในแผนพัฒนาจังหวัดแพร่ (พ.ศ. 2557-2560) ของสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานจังหวัดแพร่ (2557, สื่อออนไลน์) ได้มีการระบุสถิติเกี่ยวกับการเดินทางของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาจังหวัดแพร่ว่า มีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในทุก ๆ ปี โดยสถิตินักท่องเที่ยวของจังหวัดแพร่ ปี พ.ศ. 2556 มีจำนวน 668,522 คน เพิ่มขึ้นจากปี 2555 ร้อยละ 4.38 หากแต่ว่าสถิติดังกล่าวคือ จำนวนสถิติโดยรวมของการท่องเที่ยวทั้งจังหวัด จากการเปรียบเทียบสัดส่วนของจำนวนนักท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติดอยผา골ง พบว่า ไม่ได้มีจำนวนเพิ่มขึ้นมากตามสถิติจำนวนนักท่องเที่ยวของจังหวัดแต่อย่างใด ซึ่งสถิตินักท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติดอยผา골งทั้งหมดในปี 2556 มีเพียง 6,715 คนเท่านั้น จากสถิติโดยรวมของนักท่องเที่ยวทั้งจังหวัด (กรมอุทยานสัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2558ข, สื่อออนไลน์) ซึ่งจากผลการวิจัยของชนลิสย์ กานจนภาคิน (2544) ซึ่งเป็นงานวิจัยเมื่อ 15 ปีก่อน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความสนใจต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในระดับมาก และคิดว่าจะมีโอกาสจากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในระดับมาก ซึ่งขัดแย้งกับสถานการณ์ปัจจุบันของทางอุทยานแห่งชาติดอยผา골ง ซึ่งยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ทั้ง ๆ ที่เคยได้รับความสนใจอย่างมากจากประชาชน นอกจากนี้ผลการวิจัยของ ฉัตรชัย โยธาวุธ (2546) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง ตัวชี้วัดศักยภาพด้านการจัดการป่าไม้ขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบแนวเขตอุทยานแห่งชาติดอยผา골ง จังหวัดแพร่ โดยผลการศึกษา พบว่า การจัดการด้านป่าไม้ของชุมชนโดยรอบอุทยาน (องค์การบริหารส่วนตำบล 7 แห่งจาก 11 แห่ง หรือคิดเป็นร้อยละ 63.6) มีศักยภาพในการจัดการป่าไม้ในระดับต่ำ จากงานวิจัยสองชิ้นที่ทำให้เกิดข้อสงสัยว่า เหตุใดอุทยานแห่งชาติดอยผา골งถึงยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรในด้านการท่องเที่ยว อาจเป็นเพราะการจัดการแหล่งท่องเที่ยวของอุทยานทัศนคติต่ออุทยานของคนในชุมชนรอบอุทยานเปลี่ยนแปลงไป หรืออาจเพราะการร่วมมือกันในการจัดการของทั้งสองฝ่ายยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะทำให้อุทยานประสบความสำเร็จทางการท่องเที่ยวกันแน่ ดังนั้น แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골ง จังหวัดแพร่ จึงควรนำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเข้ามาเป็นเครื่องมือในการเพิ่มศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติให้มีความน่าสนใจมากขึ้น อีกทั้งการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศนี้ ยังมุ่งเน้นให้เกิดการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยรอบ และหน่วยงานภาครัฐ

จะช่วยสนับสนุนทำให้เกิดกระแสทางการท่องเที่ยวอย่างมีมิติรอบด้าน ซึ่งจะเป็นส่วนช่วยในการเพิ่มคุณค่าและมูลค่าทางการท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ ต่อไป

คำถามการวิจัย

แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ ควรเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาบริบทปัจจุบันต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่

สมมุติฐานการวิจัย

1. เพศ ส่งผลต่อความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ มีความแตกต่างกัน
2. อายุ ส่งผลต่อความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ มีความแตกต่างกัน
3. สถานภาพ ส่งผลต่อความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ มีความแตกต่างกัน
4. ระดับการศึกษา ส่งผลต่อความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ มีความแตกต่างกัน
5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ส่งผลต่อความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ มีความแตกต่างกัน
6. ภูมิลำเนา ส่งผลต่อความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ มีความแตกต่างกัน
7. ยานพาหนะที่ใช้เดินทาง ส่งผลต่อความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ มีความแตกต่างกัน

8. ลักษณะการเดินทาง ส่งผลต่อความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ มีความแตกต่างกัน

ขอบเขตของงานวิจัย

การศึกษางานวิจัยในครั้งนี้ได้ศึกษาประเด็นเกี่ยวกับแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่

1. ขอบเขตด้านพื้นที่ อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่
2. ขอบเขตด้านประชากร

กลุ่มที่ 1 เจ้าหน้าที่ภาครัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการอุทยานแห่งชาติดอยผากลอง รวมถึงหน่วยงานอื่น ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทางด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดแพร่ ได้แก่ อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 13 (แพร่) การท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดแพร่ และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานแพร่

กลุ่มที่ 2 ชุมชนที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ปาน องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปิน องค์การบริหารส่วนตำบลต้าผามอก และองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงต้า โดยกลุ่มประชากร คือ ตัวแทนผู้นำชุมชน จากทั้ง 4 ตำบล

กลุ่มที่ 3 นักท่องเที่ยว ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยว ณ อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

3.1 บริบทปัจจุบันต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่

3.2 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่

3.3 แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลงานวิจัยภายในช่วงระยะเวลา เดือนมกราคม-ธันวาคม 2559

นิยามศัพท์เฉพาะ

การจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมายถึง การจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골อง โดยนำหลักองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยว 5A มาใช้ ได้แก่ สิ่งดึงดูดใจ (Attraction), สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities), การเข้าถึง (Accessibility), กิจกรรม (Activities) และแหล่งที่พัก (Accommodation) ซึ่งนำมาประยุกต์ใช้กับองค์ประกอบหลักของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้แก่ พื้นที่ (Area), การจัดการ (Management), กระบวนการ (Process) และการมีส่วนร่วม (Participate) ทำให้เกิดหลักองค์ประกอบของการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานดอยผา골อง ที่เรียกว่า 5AEco

อุทยานแห่งชาติดอยผา골อง หมายถึง อุทยานแห่งชาติที่มีห้องที่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอลอง จังหวัดแพร่ สภาพพื้นที่โดยทั่วไปเป็นภูเขาสูงชันที่สลับซับซ้อนวางตัวในแนวเหนือใต้ บางแห่งเป็นพื้นที่ราบ บนภูเขามีสหิมะโผล่ขึ้นมาจากพื้นดินตามธรรมชาติ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าเบญจพรรณป่าดิบแล้ง และป่าเต็งรัง มีสัตว์ป่าที่หายากและใกล้จะสูญพันธุ์อยู่หลายชนิด

นักท่องเที่ยว หมายถึง นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยว ณ อุทยานแห่งชาติดอยผา골อง จังหวัดแพร่ โดยพักค้างแรมอย่างน้อย 1 คืน มีจุดประสงค์เพื่อการพักผ่อนและสันทนาการเพื่อการท่องเที่ยว

ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ คือ การศึกษาแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골อง จังหวัดแพร่ ซึ่งมีพื้นที่ศึกษาวิจัย คือ อุทยานแห่งชาติดอยผา골อง จังหวัดแพร่ อันก่อให้เกิดประโยชน์กับผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดแพร่ ดังนี้

1. หน่วยงานภาครัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการการท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติดอยผา골อง สามารถนำผลการศึกษาไปเป็นข้อมูลเพื่อเป็นแนวทางการจัดการด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่ และเพื่อนำไปเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골อง จังหวัดแพร่ต่อไป

2. ชุมชนโดยรอบสามารถนำแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศดังกล่าวไปปรับใช้ในการพัฒนา และช่วยส่งเสริมทรัพยากรทางธรรมชาติของอุทยานให้เกิดความยั่งยืน เกิดความรู้สึกรักและหวงแหนต่อทรัพยากรธรรมชาติของอุทยาน

3. นักวิชาการและนักวิจัยสามารถนำผลการศึกษาไปเป็นองค์ความรู้ในการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางที่เหมาะสมต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ ดอยผาแดง จังหวัดแพร่ ผู้วิจัยได้ตรวจสอบเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการนำมาใช้เป็นกรอบวิจัย ดังนี้

1. บริบททั่วไปของพื้นที่ศึกษา
2. แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว
3. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
4. แนวคิดด้านการมีส่วนร่วม
5. ทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บริบททั่วไปของพื้นที่ศึกษา

1. ความหมายของอุทยานแห่งชาติ

อุทยานแห่งชาติเป็นพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ มีลักษณะรูปแบบการจัดการพื้นที่โดยเฉพาะ ซึ่งแตกต่างจากป่าเพื่อการอนุรักษ์ประเภทอื่น และเป็นที่ยอมรับกันว่าสามารถรักษาพื้นที่ป่าได้อย่างดีเยี่ยม ตลอดจนมีคุณค่าและสามารถใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ได้อย่างครบถ้วน อุทยานแห่งชาติ คือ พื้นที่ดินทั่วไป และหมายรวมถึง ภูเขา ห้วย หนอง คลอง บึง ลำน้ำ และชายฝั่ง ที่มีได้อยู่ในกรรมสิทธิ์หรือครอบครองของบุคคลใด และเป็นที่ยอมรับว่า มีสภาพธรรมชาติที่โดดเด่น สวยงาม หาได้ยาก เช่น ทัศนียภาพแห่งขุนเขา ท้องทุ่ง เกาะแก่ง ชายหาด ท้องทะเล แนวปะการัง ถ้ำ น้ำตก หุบเหว หินผา ที่มีลักษณะแปลกตาอันเกิดจากปรากฏการณ์ตามธรรมชาติ มีใช้สิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น รวมถึง พืช สัตว์ แหล่งประวัติศาสตร์ ศิลปะ วัฒนธรรม ที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์ และต้องมีพื้นที่ไม่ต่ำกว่า 10 ตารางกิโลเมตร โดยมีจุดมุ่งหมายให้อุทยานแห่งชาติเป็นสถานที่ท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ และเป็นแหล่งศึกษาค้นคว้า วิจัย สำหรับนักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป ซึ่งบริหารงานโดยหน่วยงานของรัฐบาลกลาง และต้องมีเจ้าหน้าที่เพียงพอสำหรับทำหน้าที่อนุรักษ์สภาพพื้นที่ให้คงอยู่ตามธรรมชาติ ซึ่งรวมถึง พืชพรรณ สัตว์ป่า อันเป็นสิ่งมีชีวิตตามธรรมชาติและแหล่งประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม ที่ควรแก่การอนุรักษ์ (กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช, 2558, สืบออนไลน์)

2. อุทยานแห่งชาติในประเทศไทย

อุทยานแห่งชาติในประเทศไทยเกิดขึ้นจาก พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 ซึ่งได้ให้ความหมายของอุทยานแห่งชาติไว้ว่า ได้แก่ “บริเวณที่ดินแห่งใดที่มีสภาพธรรมชาติเป็นที่น่าสนใจ ให้คงอยู่ในสภาพธรรมชาติเดิม เพื่อสงวนไว้ให้เป็นประโยชน์แก่การศึกษา และรื่นรมย์ของประชาชน โดยรัฐจะประกาศพระราชกฤษฎีกา และให้มีแผนที่แสดงแนวเขตแห่งบริเวณที่กำหนดนั้นแนบท้ายพระราชกฤษฎีกาดังด้วย บริเวณที่กำหนดนี้เรียกว่า อุทยานแห่งชาติ ที่ดินที่จะกำหนดให้เป็นอุทยานแห่งชาตินั้น ต้องเป็นที่ดินที่มีได้อยู่ในกรรมสิทธิ์หรือครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายของบุคคลใด ซึ่งมีใช้ทบวงการเมือง ให้มีกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงเกษตรเป็นประธาน อธิบดีกรมป่าไม้ ผู้แทนกรมมหาดไทย ผู้แทนกรมที่ดิน และกรรมการอื่นไม่เกินสิบเอ็ดคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง” แนวคิดเกี่ยวกับอุทยานแห่งชาติริเริ่มขึ้นในสหรัฐอเมริกา ซึ่งมีอุทยานแห่งชาติที่มีชื่อเสียง เช่น อุทยานแห่งชาติแกรนด์แคนยอน อุทยานแห่งชาติเยลโลว์สโตน อุทยานแห่งชาติโยเซมิตี หลักการสงวนรักษาที่ดินที่มีสภาพธรรมชาตินั้นทำได้หลายแบบ หลายระดับ ได้แก่ ป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า ศูนย์ศึกษาธรรมชาติ และสวนรุกขชาติ ในส่วนอุทยานแห่งชาติของไทยนั้น แบ่งเป็นอุทยานแห่งชาติทางบก และทางทะเล อุทยานแห่งชาติที่สำคัญของไทย เช่น อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ อุทยานแห่งชาติภูกระดึง อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะอ่างทอง อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน เป็นต้น การกระทำสิ่งใดในบริเวณอุทยานแห่งชาติจะต้องปฏิบัติตาม พ.ร.บ. อุทยานแห่งชาติ และผ่านการพิจารณาของ คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ปัจจุบัน ประเทศไทยมีอุทยานแห่งชาติ 148 แห่ง (กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2558ง, ลีออลอนไลน์)

3. บริบทด้านพื้นที่ของอุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่

จากข้อมูลของ สำนักงานอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานสัตว์ป่าและพันธุ์พืช (2558จ, ลีออลอนไลน์) ระบุว่า อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง อยู่ในท้องที่อำเภอลอง อำเภอเมือง และอำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่ ประกอบด้วย พื้นที่เป็นเขาสูงชัน บางแห่งพื้นที่ราบบนเขามีหินโผล่จากพื้นดินตามธรรมชาติอย่างสลับซับซ้อน เป็นหินปูน และมีเอกลักษณ์ทางธรรมชาติที่สวยงาม คือ สวนหินมหาราช จะมีหินโผล่ซึ่งมาจากพื้นดินตามธรรมชาติอย่างสลับซับซ้อน น่าอัศจรรย์ ประกอบกับบรรยากาศร่มรื่นเย็นสบาย ปัจจุบันมีผู้เข้าไปเที่ยวชมเป็นจำนวนมาก และมีเทือกเขาดอยผากลองเด่นเป็นเอกลักษณ์ เป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง มีเนื้อที่ประมาณ 117,982 ไร่ หรือ 188.77 ตารางกิโลเมตร

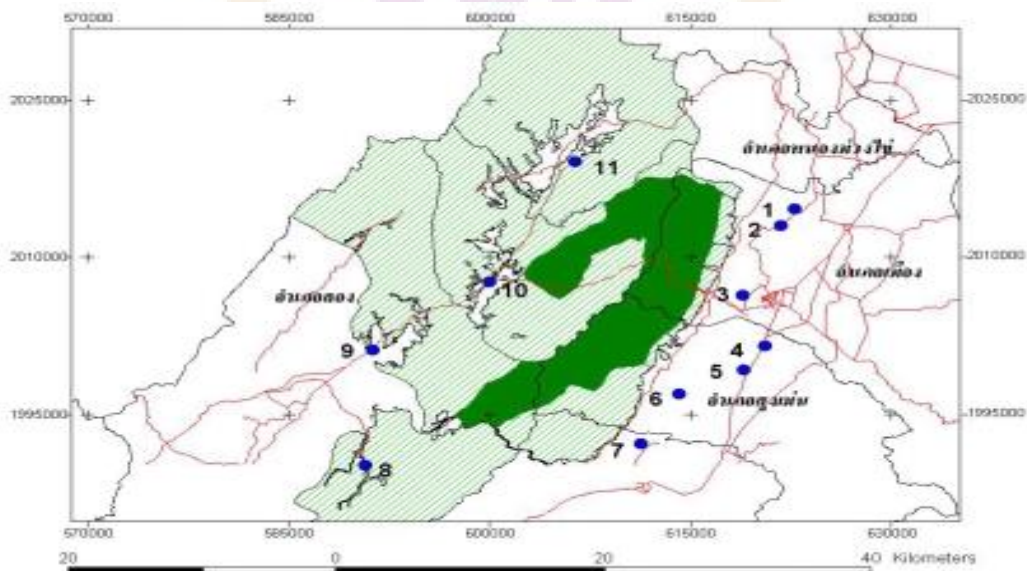
เมื่อปี พ.ศ. 2530 สำนักงานป่าไม้เขตแพร่และจังหวัดแพร่ มีนโยบายจัดสวนหิน ซึ่งอยู่ในบริเวณป่าสงวนแห่งชาติป่าแม่ต้าฝั่งซ้าย ท้องที่ตำบลต้าผามอก อำเภอลอง จังหวัดแพร่ เป็นวนอุทยานสวนหินมหाराช เพื่อเป็นการเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษาครบ 5 รอบ และเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของประชาชน ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากกรมป่าไม้แล้ว โดยให้ประสานงานกับกองอุทยานแห่งชาติ และได้มีคำสั่งกรมป่าไม้ ที่ 475/2532 ลงวันที่ 23 มีนาคม 2532 ให้ดำเนินการสำรวจป่าห้วยขมิ้น ป่าสงวนแห่งชาติป่าแม่ต้าฝั่งซ้าย ป่าห้วยเปี้ย-ห้วยบ่อทอง และป่าแม่แย้-แม่สาว ท้องที่ตำบลต้าผามอก อำเภอลอง ตำบลวังหงส์ ตำบลท่าข้าม ตำบลวังธง และตำบลป่าเมต อำเภอเมือง ตำบลเวียงทอง ตำบลร่องกาด และตำบลบ้านปง อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่ เพื่อจัดตั้งเป็นอุทยานแห่งชาติต่อไป

กรมป่าไม้มีคำสั่งที่ 1627/2532 ลงวันที่ 19 ตุลาคม 2532 ให้นายประภาส อินทร์แก้ว ไปสำรวจเพิ่มเติม และจัดตั้งพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าแม่ต้าฝั่งซ้าย ป่าห้วยเปี้ย-ห้วยบ่อทอง และป่าแม่แย้-แม่สาว ในท้องที่จังหวัดแพร่ เป็นอุทยานแห่งชาติ ตามหนังสือที่ กษ 0713 (ผก) ลงวันที่ 19 มกราคม 2533 ว่า ได้พิจารณาจากสภาพป่าบริเวณดังกล่าว ซึ่งมีเทือกเขาตอยผากลอง เด่นเป็นเอกลักษณ์ เป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร และมีถ้ำ ประชาชนโดยทั่วไปรู้จัก จึงเห็นสมควรใช้ชื่ออุทยานแห่งชาติแห่งนี้ว่า “อุทยานแห่งชาติตอยผากลอง” กองอุทยานแห่งชาติได้พิจารณาแล้ว เห็นชอบด้วยตามที่อุทยานแห่งชาติเสนอขออนุมัติใช้ชื่ออุทยานแห่งชาติว่า “อุทยานแห่งชาติตอยผากลอง” และนายประภาส อินทร์แก้ว เจ้าหน้าที่ผู้สำรวจได้รายงานสวนอุทยานแห่งชาติตามหนังสืออุทยานแห่งชาติตอยผากลอง ส่วนที่ 3 ที่ กษ 0712.3(ผก)/7 ลงวันที่ 13 มกราคม 2537 ว่าพื้นที่มีความเหมาะสมกำหนดเป็นอุทยานแห่งชาติ อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าบ่อทอง ป่าแม่ต้าฝั่งซ้าย และป่าแม่แย้ ป่าแม่สาว ในท้องที่ตำบลท่าข้าม ตำบลวังธง ตำบลป่าเมต อำเภอเมืองแพร่ ตำบลผามอก อำเภอลอง ตำบลเวียงทอง ตำบลร่องกาด ตำบลบ้านปง ตำบลสบสาย อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่ โดยไม่มีราษฎรเข้าไปบุกรุกยึดถือครอบครองอยู่อาศัยเป็นหมู่บ้านถาวรแต่อย่างใด

ต่อมาปี 2550 ได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดินป่าห้วยเปี้ยและป่าห้วยบ่อทอง ป่าแม่ต้าฝั่งซ้าย และป่าแม่แย้และป่าแม่สาว ในท้องที่ตำบลท่าข้าม ตำบลวังธง ตำบลป่าเมต อำเภอเมืองแพร่ ตำบลต้าผามอก ตำบลบ้านปง อำเภอลอง ตำบลเวียงทอง ตำบลสบสาย ตำบลบ้านปง ตำบลสบสาย อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่ ให้เป็นอุทยานแห่งชาติ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 124 ตอนที่ 31 ก ลงวันที่ 6 กรกฎาคม 2550 จัดเป็นอุทยานแห่งชาติ ลำดับที่ 107 ของประเทศ อุทยานแห่งชาติตอยผากลอง มีขนาดพื้นที่ 117982.00 ไร่ หน่วยงาน

ในพื้นที่ ได้แก่ ที่ทำการอุทยานแห่งชาติดอยผากลอง หน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติที่ ผก.1 (ร่องผา) และหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติที่ ผก.2 (ถ้ำเอราวัณ-แก่งหลวง)

ฉัตรชัย โยธาวุธ (2546) ได้ทำการศึกษาบริบทเพิ่มเติม พบว่า ทรัพยากรป่าไม้ของอุทยานแห่งชาติดอยผากลองและบริเวณโดยรอบ ประกอบด้วยพื้นที่ป่าชนิดต่าง ๆ ประกอบด้วย 1) ป่าประเภทผลัดใบ (Deciduous Forest) ได้แก่ ป่าเบญจพรรณ (Mixed Deciduous Forest) มีลักษณะเป็นป่าโปร่งผลัดใบในหน้าแล้ง ขึ้นตามไหล่เขา มีพันธุ์ไม้ที่สำคัญ ได้แก่ สัก แดง ประดู่ ชิงชัน ซ้อ ตะแบก ยมป่า จิวป่า และทองหลางป่า ป่าเต็งรัง (Dry Dipterocarp Forest) เป็นป่าโปร่งขึ้นอยู่บริเวณที่แห้งแล้ง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ดินเป็นกรวด หรือลูกรังผสม ทำให้ต้นไม้แคระแกรน มีพันธุ์ไม้ที่สำคัญ ได้แก่ เต็ง รัง เหียง พลวง พะยอม ตั้ว แด้วสมอไทย ตะแบก แสลงใจ รกฟ้า และมะขามป้อม 2) ป่าประเภทไม่ผลัดใบ (Evergreen Forest) ป่าประเภทนี้ ได้แก่ ป่าซึ่งปรากฏเห็นเขียวชอุ่มตลอดปี แม้พันธุ์ไม้ชนิดต่าง ๆ ที่ขึ้นอยู่จะมีการทิ้งใบตามธรรมชาติ แต่ก็เป็นการทยอยร่วงหล่น และเกิดใหม่ทดแทนอยู่ตลอดเวลา ไม่เห็นความแตกต่างเหมือนในป่าประเภทผลัดใบ ได้แก่ ป่าดิบแล้ง (Dry Evergreen Forest) มักเป็นป่ารก มองดูเขียวชอุ่มตลอดปี มีพันธุ์ไม้หลายร้อยชนิดขึ้นเบียดเสียดกันอยู่ ทั้งขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ซึ่งล้วนแต่เป็นชนิดที่ไม่ผลัดใบแทบทั้งสิ้น ชนิดพันธุ์ไม้ที่ขึ้นอยู่ และมีคุณค่าทางเศรษฐกิจ ได้แก่ ยางนา ตะเคียน กระจับปี่ จำป่า หลุมพอ มะหาด และมะยมป่า

ภาพ 1 แสดงแผนที่แสดงอาณาเขตพื้นที่ของอุทยาน

ที่มา: ฉัตรชัย โยธาวุธ, 2546

3.1 ลักษณะภูมิประเทศ

ภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขาสูงชัน บางแห่งเป็นที่ราบบนภูเขาที่มีหินโผล่จากพื้นดินตามธรรมชาติ และพื้นที่บางส่วน สำนักงานป่าไม้เขตแพร่ได้ทำการปลูกป่าไม้สักเพื่อฟื้นฟูสภาพป่า บริเวณที่สำรวจเป็นต้นน้ำลำธารของแม่น้ำยม ซึ่งประกอบด้วยห้วยที่สำคัญคือ ห้วยขมิ้น ห้วยผาคำ ห้วยเบ้ง ห้วยน้ำริน ห้วยแม่ต้า และห้วยแม่สาว

3.2 ลักษณะภูมิอากาศ

เนื่องจากภูมิประเทศเป็นภูเขาสูงชัน และมีพันธุ์ไม้หนาวชนิด ฤดูหนาวจึงค่อนข้างหนาวจัด อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ 8-12 องศาเซลเซียส ฤดูร้อนไม่ร้อนจัด อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ 30 องศาเซลเซียส ฤดูฝนมีฝนตกชุก ซึ่งเริ่มตั้งแต่ต้นเดือนพฤษภาคม และจะสิ้นสุดเดือนตุลาคม ยังไม่มีการเก็บข้อมูลทางด้านปริมาณน้ำฝน เฉลี่ยในเขตพื้นที่สำรวจ

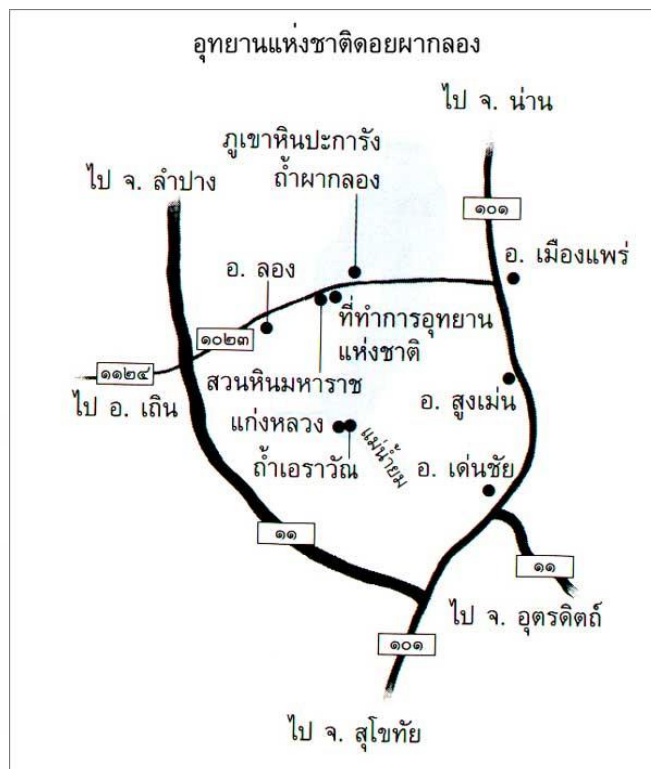
3.2 พืชพรรณและสัตว์ป่า

สภาพป่าในพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าผลัดใบ แบ่งได้ 2 ประเภท คือ ป่าเบญจพรรณ เป็นป่าที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจมาก พันธุ์ไม้ที่สำคัญ ได้แก่ ไม้สัก ไม้ประดู่ ไม้แดง ไม้มะค่าโมง ไม้กระพี้เขาควาย ชิงชัน กระเจาะ กระพี้จั่น ตะเคียนทอง ตะแบก โมกมัน และป่าเต็งรัง พันธุ์ไม้ที่มักพบอยู่เสมอ คือ เต็ง รัง เหียง พลวง กระโดน ตะค้อ มะกอกป่า เป็นต้น ส่วนสัตว์ป่าจากการสำรวจสภาพพื้นที่จริง และสอบถามราษฎรในท้องถิ่นใกล้เคียง พบว่า มีสัตว์ป่าอาศัยอยู่มากมาย ได้แก่ เลียงผา เก้ง กระซัง หมูป่า ลิงลม อีเห็น กระต่าย กระรอก กระแต ตุ่น หงู งู นกชนิดต่าง ๆ และปลา

3.4 การเดินทาง

จากตัวเมืองจังหวัดแพร่ เดินทางโดยรถยนต์ ทางหลวงจังหวัดหมายเลข 1023 สายแพร่-อำเภอลอง เดินทางตามถนนสายนี้ จนถึงกิโลเมตรที่ 19-20 ระยะทางประมาณ 20 กิโลเมตร ก็จะถึงบริเวณสวนหินมหाराช ซึ่งเป็นที่ตั้งที่ทำการอุทยานแห่งชาติ เป็นถนนลาดยางทั้งหมด เส้นทางนี้สามารถใช้ได้ตลอดปี และมีรถยนต์โดยสารประจำทางสายแพร่-อำเภอลองผ่าน

2. บริบทด้านแหล่งท่องเที่ยว

ภาพ 2 แสดงแผนที่แหล่งท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골

ที่มา: สำนักงานอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานสัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2558ค, สืบออนไลน์

สำนักงานอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานสัตว์ป่าและพันธุ์พืช (2558ก, สืบออนไลน์)
ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติดอยผา골 ไว้ดังนี้

2.1 แก่งหลวงและถ้ำเอราวัณ

ภาพ 3 แสดงแหล่งท่องเที่ยวแก่งหลวง

ที่มา: สำนักงานอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานสัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2558ก, สื่อออนไลน์

ภาพ 4 แสดงแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเอราวัณ

ที่มา: สำนักงานอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานสัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2558ก, สื่อออนไลน์

เป็นโขดหินกว้างกลางแม่น้ำยม ในฤดูฝนน้ำหลากสายน้ำจะไหลปะทะแก่งจนเกิดเสียงดัง ฟังตรงข้ามกับแก่งหลวงมีถ้ำเอราวัณ ซึ่งมีโถงถ้ำใหญ่กว้างขวางและมีหินงอกหินย้อยงดงาม บางก้อนมองดูคล้ายกับช้างเอราวัณ สามารถติดต่อเรือจากบ้านแก่งหลวงข้ามไปเที่ยวชมถ้ำได้ แก่งหลวงตั้งอยู่ที่บ้านแก่งหลวง มีทางแยกเข้ามาจากทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 11 (เด่นชัย-ลำปาง) ไปประมาณ 8 กิโลเมตร ก็จะถึงแก่งหลวงริมลำน้ำยม มีกิจกรรมทางการท่องเที่ยว ได้แก่ เที่ยวถ้ำและธรณีวิทยาชมทิวทัศน์

2.2 ถ้ำจันทร์ผา

เป็นถ้ำค้างคาวมีขนาดใหญ่พอสมควร มีมูลค้างคาวเป็นจำนวนมาก อยู่ทางทิศเหนือของสวนหิน เป็นถ้ำหินงอกหินย้อยสวยงาม มีกิจกรรมทางการท่องเที่ยว ได้แก่ เที่ยวชมถ้ำและการสำรวจด้านธรณีวิทยา

2.3 ภูเขาหินปะการัง

ภาพ 5 แสดงแหล่งท่องเที่ยวภูเขาหินปะการัง

ที่มา: สำนักงานอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานสัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2558ก, สื่อออนไลน์

ภูเขาหินปะการังหรือร่องหินแตก เป็นกลุ่มของแผ่นหินที่โผล่ขึ้นมาจากพื้นดินอันเนื่องมาจากการเคลื่อนตัวของเปลือกโลกในอดีต เมื่อผิวหินปูนถูกน้ำฝนกัดเซาะเป็นเวลานาน จึงเกิดเป็นร่องแหลมคม แลดูคล้ายปะการังในทะเล และมีรูปร่างแตกต่างกันมากมาย ทางอุทยานแห่งชาติได้จัดเส้นทางและสะพานเดินชมหินปะการังไปจนถึงยอดเขา ระหว่างทางมีพันธุ์ไม้ที่ขึ้นตามเขาหินปูนให้ชมหลายชนิด เช่น จันทน์ผา กระบองเพชร ฯลฯ บริเวณเชิงภูเขาหินปะการัง

มีถ้ำผากลอง ซึ่งมีหินงอกหินย้อยสวยงาม มีกิจกรรมทางการท่องเที่ยว ได้แก่ เที่ยวชมถ้ำ ธรณีวิทยา ชมพรรณไม้ และการชมทิวทัศน์

2.4 สวนหินมหाराชา

ภาพ 6 แสดงแหล่งท่องเที่ยวสวนหินมหाराชา

ที่มา: สำนักงานอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานสัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2558ก, สื่อบนไลน์

เป็นบริเวณที่มีหินโผล่ขึ้นมาจากพื้นดินตามธรรมชาติอย่างสลับซับซ้อนน่าอัศจรรย์ บ้างคล้ายจระเข้ ไดโนเสาร์ และสัตว์ดึกดำบรรพ์ มองแล้วทำให้เกิดจินตนาการเหมือนอยู่ในเทพนิยาย บางก้อนเป็นถ้ำเล็ก ๆ ลึกลงไปข้างใน หินก้อนใหญ่อยู่บนหินก้อนเล็ก ดูน่าหวาดเสียวคล้ายจะหล่น แต่ก็สามารถทานน้ำหนักได้ ประกอบกับบรรยากาศร่มรื่นเย็นสบาย การเดินทางสะดวก เพราะอยู่ติดกับทางหลวงจังหวัดหมายเลข 1023 ที่ กม. 25 จากจังหวัดแพร่-อำเภอลอง มีกิจกรรมทางการท่องเที่ยว ได้แก่ เที่ยวชมถ้ำ ธรณีวิทยา และชมทิวทัศน์

ตาราง 1 แสดงสถิตินักท่องเที่ยวที่เข้าไปยังอุทยานแห่งชาติ ปิงประมาณ

พ.ศ. 2555-2559 สำนักงานบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 13

ลำดับ ที่	อุทยานแห่งชาติ	ปีงบประมาณที่				
		2555	2556	2557	2558	2559
103	ขุนน้ำน	1,910	2,579	1,533	2,536	2,623
104	ขุนสถาน	31,719	40,691	41,773	50,930	56,799
105	แจ้ซ้อน	131,746	127,832	148,662	204,615	233,597

ตาราง 1 (ต่อ)

ลำดับ ที่	อุทยานแห่งชาติ	ปีงบประมาณที่				
		2555	2556	2557	2558	2559
106	ดอยขุนตาล	8,534	8,943	8,980	10,554	11,923
107	ดอยจง	7,359	7,364	11,649	9,302	8,140
108	ดอยผากลอง	14,477	6,715	4,285	1,905	3,151
109	ดอยภูคา	34,235	27,268	30,085	40,773	42,057
110	ถ้ำผาไท	14,254	15,215	14,687	26,300	32,538
111	ถ้ำสะเกิน	2,583	3,888	4,937	5,236	9,901
112	นันทบุรี	5,514	2,719	13,338	15,583	10,327
113	แม่จริม	12,257	5,198	8,196	12,618	12,149
114	แม่ยม	3,508	3,162	4,866	7,771	7,741
115	แม่วะ	1,822	1,290	1,732	3,034	2,343
116	เวียงโกศัย	15,975	18,735	17,476	21,942	24,912
117	ศรีน่าน	34,941	44,553	29,321	54,559	90,173

ที่มา: กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2558ข, สื่อออนไลน์

จากตารางจะเห็นได้ว่า จำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าไปยังอุทยานแห่งชาติดอยผากลอง มีจำนวนลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในปี พ.ศ. 2556 จำนวนนักท่องเที่ยวลดลงจากปี พ.ศ. 2555 จาก 14,447 คน เหลือเพียง 6,715 คน โดยในปี 2558 ตัวเลขทางสถิติบ่งชี้ว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าไปยังอุทยานแห่งชาติดอยผากลองมีจำนวนน้อยที่สุดในเขตพื้นที่อนุรักษ์ที่ 13 ซึ่งมีทั้งสิ้นเพียง 1,905 คนเท่านั้น สวนทางกับอุทยานแห่งชาติที่อยู่ในจังหวัดเดียวกัน อย่างอุทยานแห่งชาติแม่ยม และอุทยานแห่งชาติเวียงโกศัย ที่มีแนวโน้มว่าจำนวนนักท่องเที่ยวจะเพิ่มขึ้นในทุก ๆ ปี

แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

1. ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

องค์การท่องเที่ยวโลก หรือ UNWTO (1998) ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยวว่า คือ การเดินทางของบุคคลจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว ซึ่งเวลาในการท่องเที่ยวจะต้องไม่เกิน 1 ปี เดินทางเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ ติดต่อดูธุรกิจ หรือจุดประสงค์อื่น ๆ

ด้วยความสมัครใจ ซึ่งหากมีจุดประสงค์ในการหารายได้หรือประกอบอาชีพ ไม่นับว่าเป็นการท่องเที่ยว

ฉันทิช วรรณถนอม (2552) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไว้ว่า คือ การดำเนินกิจกรรมบริการด้านการนำเที่ยวซึ่งหวังผลกำไรตอบแทน เช่น บริการด้านการเดินทาง บริการด้านอาหารและการพักผ่อน และบริการด้านการนำเที่ยว ซึ่งต้องมีทั้งด้านเงินทุนและด้านแรงงาน ใช้กลยุทธ์เฉพาะ ต้องมีการวางแผน การจัดองค์การ และการตลาด ซึ่งครอบคลุมธุรกิจหลายประเภท ทั้งที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวโดยตรงและโดยอ้อม

สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว (2546, สื่อออนไลน์) การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางเพื่อผ่อนคลายความเครียด แสวงหาประสบการณ์แปลกใหม่ โดยมีเงื่อนไขว่าการเดินทางนั้น เป็นการเดินทางเพียงชั่วคราว ผู้เดินทางจะต้องไม่ถูกบังคับให้เดินทาง

ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า การท่องเที่ยว คือ อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางที่พัก สถานประกอบการด้านอาหารและเครื่องดื่ม สถานธุรกิจบันเทิง สถานบริการด้านสุขภาพและอื่น ๆ ที่ซึ่งเกี่ยวข้อง ซึ่งทั้งหมดเป็นธุรกิจที่ต้องการผลกำไรตอบแทนให้แก่นักท่องเที่ยวที่ซึ่งต้องการเดินทางมาพักผ่อนหย่อนใจ ติดต่อกิจ หรือประกอบกิจกรรมอื่น ๆ ด้วยความสมัครใจ โดยที่นักท่องเที่ยวต้องไม่มีวัตถุประสงค์ในการหารายได้ใด ๆ ระหว่างการท่องเที่ยว

2. ความสำคัญของการท่องเที่ยว

Goeldner and Ritchie (2012, pp. 3-4) อธิบายว่า การท่องเที่ยวสามารถเป็นตัวกำหนดกระบวนการ กิจกรรม และผลที่เกิดขึ้นจากความสัมพันธ์และปฏิสัมพันธ์ของนักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว หน่วยงานภาครัฐ ชุมชน และสภาพแวดล้อมอื่น ๆ ที่ซึ่งเกี่ยวข้อง และสามารถดึงดูดผู้มาเยือน การท่องเที่ยวประกอบด้วย กิจกรรม การบริการ และอุตสาหกรรมที่ส่งมอบประสบการณ์ในการเดินทาง ที่พัก สถานประกอบการด้านอาหารและเครื่องดื่ม ร้านค้า สถานธุรกิจบันเทิง แหล่งกิจกรรม และสถานบริการสุขภาพแก่นักท่องเที่ยว การท่องเที่ยว คือ โลกของอุตสาหกรรมการเดินทาง ที่พัก การขนส่ง และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงนโยบายที่ตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว

สุรเชษฐ์ เศรษฐมาต (2546, สื่อออนไลน์) ได้ให้คำนิยามของการท่องเที่ยวไว้ 5 ข้อ ดังนี้

2.1 การท่องเที่ยวเป็นการใช้เวลาว่างของมนุษย์เพื่อแสวงหาความสุขและความเพลิดเพลินจากแหล่งท่องเที่ยวที่ไปเยือน เป็นการช่วยผ่อนคลายความเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้าและความเครียด ทำให้สุขภาพทางกายและจิตใจสดชื่นดีขึ้น พร้อมทั้งจะกลับไปเผชิญกับภารกิจต่าง ๆ และการดำรงชีวิตที่จำเริญได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 การท่องเที่ยวเปิดโอกาสให้มีการศึกษาเรียนรู้ประสบการณ์ความแปลกใหม่ ตลอดเวลาการเดินทาง ช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์ชีวิตในด้านต่าง ๆ และเข้าใจสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวที่ไปเยือนดีขึ้น ซึ่งเท่ากับเป็นการเพิ่มจิตสำนึกที่มีต่อสิ่งแวดล้อม

2.3 หากการจัดการแหล่งท่องเที่ยวมีระบบที่ดี จะสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวและบริเวณโดยรอบได้ ซึ่งเรื่องนี้ในอดีตไม่ได้สนใจกันมากนัก จนกระทั่งกระแสการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในระดับโลกได้เข้ามามีบทบาทในประเทศไทย หลายฝ่ายเริ่มมองเห็นคุณค่าของการท่องเที่ยวต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมากขึ้นตามลำดับ

2.4 การท่องเที่ยวเป็นกลไกธรรมชาติที่ก่อให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักท่องเที่ยวกับชุมชนท้องถิ่น เปิดโอกาสให้มีการเรียนรู้วัฒนธรรมของแต่ละฝ่ายดีขึ้น และนำไปสู่ความเข้าใจ และมีมิตรภาพที่ดีต่อกัน

2.5 การท่องเที่ยวก่อให้เกิดรายได้การไหลเวียนของเศรษฐกิจและการจ้างงาน ทั้งในระดับท้องถิ่น ภูมิภาค และประเทศโดยรวม

3. องค์ประกอบด้านการท่องเที่ยว

แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบทางการท่องเที่ยว (3A)

Collier and Harraway (1997) ได้อธิบายด้วยว่า การท่องเที่ยวจะบรรลุวัตถุประสงค์ได้ ต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ (3As) ในแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งได้แก่

1. สิ่งดึงดูด (Attraction) สิ่งดึงดูดใจเกิดจากสถานที่ (Sites) และเหตุการณ์ (Events) สถานที่อาจเกิดจากธรรมชาติสร้างหรือมนุษย์สร้างขึ้น แต่เหตุการณ์ที่น่าประทับใจ เกิดจากมนุษย์เพียงอย่างเดียว

2. สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) ความสะดวกสบายที่ทำให้นักท่องเที่ยวหรือคนเดินทางเข้าไปถึงสถานที่ได้รวดเร็ว ปลอดภัย และสะดวกสบายมากยิ่งขึ้น ดังนั้น การสร้างปัจจัยพื้นฐานในการผลิต เช่น ระบบขนส่ง ระบบการสื่อสาร ระบบสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า ประปา จึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่งในแหล่งท่องเที่ยว นอกจากนี้ สิ่งก่อสร้างอื่น ๆ เช่น โรงแรม ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก โรงพยาบาล ฯลฯ ตลอดจนระบบการกำจัดของเสียก็เป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องพัฒนาควบคู่กันไปกับแหล่งท่องเที่ยว

3. การเข้าถึง (Accessibility) การเข้าไปถึงแหล่งท่องเที่ยวต้องมีระบบการขนส่ง (Transportation) ซึ่งประกอบด้วย เส้นทาง (The Way) พาหนะ (The Vehicle) สถานี (The Terminal) และผู้ประกอบการ (The Carrier) การขนส่งมีวัตถุประสงค์ในการลำเลียงคนและสิ่งของไปยังจุดหมายปลายทางโดยเส้นทางหรือท่าลำเลียง

จากองค์ประกอบข้างต้นเห็นได้ว่า ทฤษฎีดังกล่าวเป็นทฤษฎีพื้นฐานที่สามารถนำมาปรับใช้ในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งทฤษฎีดังกล่าวสามารถทำให้การจัดการแหล่งท่องเที่ยวมีประสิทธิภาพและสามารถตอบสนองความต้องการพื้นฐานของนักท่องเที่ยวที่ต้องการเข้ามาท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยววัน ๆ

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกันกับแนวคิดของ บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2542) ที่ได้อธิบายอีกว่า การท่องเที่ยวจะบรรลุวัตถุประสงค์นั้นได้ ย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1. ทรัพยากรท่องเที่ยวจะต้องมีสิ่งดึงดูดใจ เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดของทรัพยากรท่องเที่ยวที่ต้องมีสิ่งดึงดูดใจอย่างใดอย่างหนึ่ง ในการให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปเยี่ยมชมเยือนสถานที่นั้น ๆ
2. ทรัพยากรท่องเที่ยวต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวก บริการนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวได้ความประทับใจ ทำให้นักท่องเที่ยวอยากจะทำท่องเที่ยววันขึ้น
3. ทรัพยากรท่องเที่ยวต้องมีเส้นทางคมนาคมเข้าถึงเส้นทางหรือโครงข่ายคมนาคมที่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว นั้น สามารถติดต่อเชื่อมโยงระหว่างแหล่งท่องเที่ยวกับบริเวณใกล้เคียง

นอกเหนือจากแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบทางการท่องเที่ยวข้างต้นแล้ว ในปัจจุบันยังจะต้องมีแนวคิดเพิ่มเติมที่จะเข้ามาเสริมเพื่อใช้ในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการ และให้สอดคล้องกับการบริหารแหล่งท่องเที่ยวในที่สุดที่มีความแตกต่างกันให้มากยิ่งขึ้น

พยอม ธรรมบุตร (2549) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการท่องเที่ยวไว้ 5 ประเภท ดังนี้

1. สิ่งดึงดูดใจ (Attraction) เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญสูงสุด เพราะเป็นจุดดึงดูดให้นักท่องเที่ยว เดินทางมาท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวอาจเป็นแหล่งธรรมชาติที่มีความโดดเด่น เช่น อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง ซึ่งมีความหลากหลายทางชีวภาพ หรือแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความรุ่งเรืองของสถานที่นั้น ๆ ตลอดจนการท่องเที่ยวชนบทเพื่อสัมผัสวิถีชีวิตชาวบ้าน เรียนรู้ถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมถึงโบราณสถานยุคเก่าแก่ก่อนประวัติศาสตร์

2. การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility) ได้แก่การมีระบบโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสม เช่น สนามบิน ระบบคมนาคม ตลอดจนบริการด้านอุตสาหกรรมขนส่ง เช่น การขนส่งทางอากาศ ทางบก และทางน้ำ ซึ่งจะเอื้ออำนวยให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางไปถึงจุดหมายปลายทางหรือแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างสะดวกรวดเร็วและปลอดภัย

3. แหล่งที่พัก (Accommodation) ได้แก่ โรงแรม รีสอร์ท เกสต์เฮาส์ โฮมสเตย์ ที่พักประเภทต่าง ๆ จะมีสิ่งอำนวยความสะดวกในระดับต่าง ๆ กัน ซึ่งจะทำให้มีราคาและบริการในระดับต่างกัน เช่น ภัตตาคาร สระว่ายน้ำ บาร์ ฟิตเนสเซ็นเตอร์ ซาวน่า บิลซิเนส-เซ็นเตอร์ และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ

4. กิจกรรม (Activities) ถือเป็นหัวใจสำคัญของสินค้าทางการท่องเที่ยว สำหรับนักท่องเที่ยวที่ต้องการแสวงหาประสบการณ์ จำเป็นต้องมีกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวได้มีส่วนร่วมซึ่งกิจกรรมอาจเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิต เช่น การดำนา การทอผ้า การจับปลา การทำหัตถกรรมที่บ้าน รวมไปถึงกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ เช่น การพายเรือ ดำน้ำดูปะการัง เดินป่า ดูนก หรือกิจกรรมผจญภัย เช่น การปีนหน้า การล่องแก่ง การขี่ช้าง เป็นต้น

5. บริการต่าง ๆ (Ancillary) ในแหล่งท่องเที่ยวจำเป็นต้องมีบริการด้านต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกให้นักท่องเที่ยว เช่น ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ธนาคาร ตู้โทรศัพท์ สถานพยาบาล สถานีบริการน้ำมัน ร้านค้า ร้านขายของที่ระลึก ห้องสุขา ฯลฯ

และ กุลวดี ละม้ายจีน (2555) ยังได้อธิบายถึงองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ประการ ได้แก่

1. ความดึงดูดใจ (Attraction) หมายถึง ทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวได้ หรือมีลักษณะชวนตา ชวนใจ มีเสน่ห์เฉพาะตัว อันมีสาเหตุมาจากมีความงามตามธรรมชาติ เช่น ชายหาดขาว แนวปะการังที่มีสีสันสวยงาม รวมทั้งปลาชนิดต่าง ๆ ป่าที่มีพันธุ์ไม้นานาชนิด หรือความงามดงามที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น ทะเลสาบ รีสอร์ทในหุบเขา

2. ความสามารถในการเข้าถึง (Accessibility) หมายถึง การที่จะดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวในการเดินทางมาเที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยว หากนักท่องเที่ยวสามารถเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างสะดวกและใกล้ชิด ถึงแม้แหล่งท่องเที่ยวจะมีความสวยงามแต่ขาดความสะดวกในการเข้าถึง นักท่องเที่ยวจะไม่เดินทางไปเที่ยวชม หน่วยงานที่รับผิดชอบแหล่งท่องเที่ยว จำเป็นต้องดำเนินการจัดสร้างเส้นทางการคมนาคมที่สะดวกสบาย

3. สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenity) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวไปยังสถานที่ใดสถานที่หนึ่ง สิ่งที่นักท่องเที่ยวต้องการได้รับ คือ ความสะดวกสบายในการท่องเที่ยว หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว มีการก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกโครงสร้างพื้นฐานขึ้นในแหล่งท่องเที่ยว เช่น ไฟฟ้า ประปา ถนน ระบบการสื่อสารต่าง ๆ

4. ที่พัก (Accommodation) หมายถึง การเดินทางเที่ยวนั้น สิ่งที่นักท่องเที่ยวมีความต้องการ คือ ที่พักแรม เนื่องจากในการเดินทางไปเที่ยวนั้นบางครั้งอาจมีการนอน

พักค้างคืนภายในแหล่งท่องเที่ยว เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว ควรมีการจัดบริการที่พักแรมภายในแหล่งท่องเที่ยวด้วย

5. กิจกรรม (Activity) หมายถึง กิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในแหล่งท่องเที่ยว เช่น การเดินป่า การล่องแก่ง การพายเรือ หรือกิจกรรมการร่ำยา การจัดงานรื่นเริง การบายศรีสู่ขวัญ เป็นต้น ซึ่งจะเห็นได้ว่า แนวคิดที่เพิ่มเติมเข้ามาล้วนก็เป็นปัจจัยสำคัญ ที่จะทำให้การจัดการแหล่งท่องเที่ยวเกิดความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวที่ต้องการเข้ามาท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยววันนั้น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทำให้เกิดแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบทางการท่องเที่ยวแบบ (5A) ขึ้นมา ซึ่งจะประกอบด้วย สิ่งดึงดูด (Attraction), สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities), การเข้าถึง (Accessibility), กิจกรรม (Activities) และแหล่งที่พัก (Accommodation)

แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

1. ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2542) ให้ความหมายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมายถึง การท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ โดยมีการให้ความรู้แก่ผู้เกี่ยวข้อง และให้ชุมชนท้องถิ่นสร้างจิตสำนึกให้ทุกฝ่ายร่วมกันรับผิดชอบต่อระบบนิเวศอย่างยั่งยืน

สฤณี แสงอรุณ (2548, สื่อออนไลน์) กล่าวว่า “การท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีลักษณะที่สำคัญ คือ เป็นการท่องเที่ยวที่ดำเนินการภายใต้ขีดจำกัดความสามารถของธรรมชาติ และต้องตระหนักถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชน ชนบทธรรมเนียม ประเพณี ที่มีต่อขบวนการท่องเที่ยว อีกทั้งต้องยอมรับให้ประชาชนทุกส่วนได้รับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการท่องเที่ยวอย่างเสมอภาค เท่าเทียมกัน และต้องขึ้นนำภายใต้ความปรารถนาของประชาชนท้องถิ่น และชุมชนในพื้นที่ท่องเที่ยวนั้น ๆ”

เสรี เวชบุษกร (2538, สื่อออนไลน์) ให้คำจำกัดความการท่องเที่ยวเชิงนิเวศว่า “การท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบต่อแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นธรรมชาติ และต่อสิ่งแวดล้อมทางสังคม ซึ่งหมายรวมถึง วัฒนธรรมของชุมชนในท้องถิ่น ตลอดจนโบราณสถาน โบราณวัตถุ ที่มีอยู่ในท้องถิ่นด้วย”

กรมป่าไม้ (2548, สื่อออนไลน์) ให้ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศว่าเป็น “การท่องเที่ยวรูปแบบหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางไปยังแหล่งธรรมชาติและแหล่งวัฒนธรรมอย่างมีความรับผิดชอบต่อ โดยไม่ก่อให้เกิดการรบกวนหรือความเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แต่มีวัตถุประสงค์อย่างมุ่งมั่น เพื่อชื่นชม ศึกษาเรียนรู้ และเพลิดเพลินไปกับ

ทัศนียภาพ พืชพรรณ และสัตว์ป่า ตลอดจนลักษณะทางวัฒนธรรมที่ปรากฏในแหล่งธรรมชาตินั้น อีกทั้งช่วยสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจที่ส่งผลให้การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เกิดประโยชน์ต่อชุมชนอีกด้วย”

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นการท่องเที่ยวรูปแบบหนึ่งที่น่าไปสู่ การพัฒนาอย่างยั่งยืน เน้นการส่งเสริมและอนุรักษ์ทรัพยากรทางการท่องเที่ยวโดยใช้วิธีการ ที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด นักท่องเที่ยวต้องมีความรับผิดชอบ ไม่ทำกิจอันใด ที่ก่อให้เกิดการรบกวนหรือความเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และต้องยอมรับ ให้ประชาชนทุกภาคส่วนได้รับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการท่องเที่ยวอย่างเสมอภาค เท่าเทียมกัน

2. ความสำคัญของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ศุภชัยปาไม้ (2538, สื่อออนไลน์) ได้สรุปสาระสำคัญของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไว้ ดังนี้

1. แหล่งท่องเที่ยวที่จะส่งเสริมควรเป็นพื้นที่ธรรมชาติที่มีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อมเป็นหลัก และอาจรวมถึงแหล่งประวัติศาสตร์ โบราณคดี และวัฒนธรรม ที่ปรากฏในพื้นที่ด้วย
2. ควรเป็นการท่องเที่ยวที่ทุกฝ่ายมีความรับผิดชอบต่อสภาพแวดล้อมธรรมชาติและระบบนิเวศ เป็นการท่องเที่ยวที่ไม่ทำให้ทรัพยากรธรรมชาติ สภาพแวดล้อมเสื่อมโทรม
3. เน้นให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัส ได้รับประสบการณ์ และการเรียนรู้จากสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติโดยตรง อีกทั้งเสริมสร้างจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อมอีกด้วย
4. เป็นการท่องเที่ยวที่ให้ประโยชน์กลับคืนสู่ธรรมชาติ เอื้อประโยชน์ต่อชุมชนท้องถิ่น ทั้งทางตรงและทางอ้อม
5. มุ่งเน้นคุณค่าลักษณะเด่นที่เป็นเอกลักษณ์ของธรรมชาติที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว ในการดึงดูดใจนักท่องเที่ยว แต่ไม่เน้นที่การเสริมแต่ง พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก

สรุปการให้นิยามของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดย กรมป่าไม้ว่า คือ สะท้อนภาพของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไว้อย่างชัดเจน ว่าเป็นการท่องเที่ยวและการพัฒนาไปพร้อม ๆ กัน โดยเฉพาะการพัฒนาจิตสำนึกของนักท่องเที่ยวให้มีความตระหนักในการรักษาสิ่งแวดล้อม

ซึ่งปัจจุบัน ศุภชัยปาไม้ คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (2554, สื่อออนไลน์) ได้เพิ่มเติมว่า

1. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นการท่องเที่ยวแนวใหม่ที่แตกต่างจากการท่องเที่ยวแบบปกติหรือแบบประเพณีนิยม ซึ่งเป็นการท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นความพอใจของนักท่องเที่ยวเป็นหลัก และเน้นการส่งเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ทางเศรษฐกิจเป็นสำคัญ

2. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ไม่ใช่สิ่งตรงข้ามกับการท่องเที่ยวแบบคณะใหญ่ (Mass tourism) เพราะการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่ได้ถูกจำกัดที่ขนาดของการท่องเที่ยว แต่จำกัดที่รูปแบบกิจกรรม และขนาดที่เหมาะสมกับพื้นที่ นักท่องเที่ยวกลุ่มเล็ก ๆ สามารถทำลายสิ่งแวดล้อมได้เช่นเดียวกัน หรือมากกว่านักท่องเที่ยวคณะใหญ่ หากปราศจากการจัดการที่ดี การจัดการกับการท่องเที่ยวคณะใหญ่ในทิศทางและภายใต้รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้จัดเป็น Mass ecotourism

3. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ไม่จำเป็นต้องเป็นการจัดการที่ง่าย ๆ ราคาถูก มีรูปแบบการท่องเที่ยวที่ยากลำบาก มีรายได้จากการท่องเที่ยวที่น้อย เพียงแต่มีการจัดการที่ดี มีการรักษาสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ มีการประสานความเข้าใจกับนักท่องเที่ยว และให้ประโยชน์ที่เหมาะสมตามความคาดหวังของนักท่องเที่ยวแล้ว การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อาจตอบสนองนักท่องเที่ยวได้ทุกกลุ่ม ทุกระดับ และมีรายได้สูงได้เช่นกัน

4. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จึงให้ความสำคัญในการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึกมากกว่าการให้ความพึงพอใจอย่างไม่มีขอบเขตของนักท่องเที่ยว ดังนั้นจึงเป็นการท่องเที่ยวที่ต้องมีการประสานความเข้าใจกันอย่างเหมาะสมตลอดกระบวนการ

ทำให้ทราบว่า การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นส่วนหนึ่งของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ที่หมายถึง รูปแบบของการท่องเที่ยวเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม เป็นการจัดการการท่องเที่ยวที่รักษาคุณภาพ ทั้งการท่องเที่ยวในอันจะนำไปสู่การจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อตอบสนองความจำเป็นทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสุนทรียภาพ โดยใช้ทรัพยากรอันทรงคุณค่าอย่างชาญฉลาด สามารถรักษาเอกลักษณ์ความเป็นธรรมชาติและวัฒนธรรมไว้นานที่สุด เกิดผลกระทบน้อยที่สุด และใช้ประโยชน์ได้ยาวนานที่สุด

3. องค์ประกอบหลักของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2544) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบหลักที่สำคัญของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไว้ 4 ประการ ดังนี้

3.1 องค์ประกอบด้านพื้นที่ (Area) เป็นการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องเนื่องกับธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น รวมทั้งแหล่งวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศ (Eco-system) ในพื้นที่นั้น ๆ

3.2 องค์ประกอบด้านการจัดการ (Management) เป็นการท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม (Responsible Travel) โดยไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม มีการจัดการที่ยั่งยืนครอบคลุมไปถึงการอนุรักษ์ทรัพยากร การจัดการสิ่งแวดล้อม การป้องกันและจำกัดมลพิษ ภาวะ และควบคุมอย่างมีขอบเขต จึงเป็นการท่องเที่ยวที่มีการจัดการที่ยั่งยืน

3.3 องค์ประกอบด้านกิจกรรมและกระบวนการ (Process) เป็นการท่องเที่ยวที่มีกระบวนการเรียนรู้ โดยมีการให้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม และระบบนิเวศของแหล่งท่องเที่ยว เป็นการเพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์ ความประทับใจ เพื่อสร้างความตระหนักและปลูกจิตสำนึก ที่ถูกต้องต่อนักท่องเที่ยว ประชาชนท้องถิ่น และผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง

3.4 องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วม (Participate) เป็นการท่องเที่ยวที่มีการคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนและประชาชนท้องถิ่น และผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง ที่มีส่วนร่วมในการคิด วางแผน ปฏิบัติตามแผน ได้รับประโยชน์ติดตามตรวจสอบ ตลอดจนร่วมบำรุงรักษาทรัพยากรการท่องเที่ยว อันจะก่อให้เกิดผลประโยชน์ในท้องถิ่น ทั้งการกระจายรายได้ การยกระดับคุณภาพชีวิต และการได้รับผลตอบแทนเพื่อกลับมาบำรุงรักษา และจัดการแหล่งท่องเที่ยวด้วย

จากองค์ประกอบหลักที่สำคัญของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศดังกล่าว จะเห็นว่า องค์ประกอบด้านกิจกรรมและกระบวนการกับการมีส่วนร่วมนั้น มีความสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง ซึ่งเป็นอุทยานที่มีความพร้อมและศักยภาพด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว หากนำหลักการดังกล่าวมาปรับใช้ ก็จะทำให้เกิดผลประโยชน์ในท้องถิ่น ทั้งการกระจายรายได้ การยกระดับคุณภาพชีวิต และการได้รับผลตอบแทนเพื่อกลับมาบำรุงรักษา รวมถึงได้การจัดการแหล่งท่องเที่ยวที่มีมาตรฐานด้วย ดังนั้น ด้วยลักษณะบริบทของพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง ก็จะสามารถนำหลักองค์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเข้ามาปรับใช้ในการจัดการในส่วนของแหล่งท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี

ตาราง 2 แสดงสรุปแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ผู้ให้แนวคิด	แนวคิด
Collier and Harraway (1997) องค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ (3As)	1. สิ่งดึงดูด (Attraction) สิ่งดึงดูดใจเกิดจากสถานที่ (Sites) และเหตุการณ์ (Events) สถานที่อาจเกิดจากธรรมชาติสร้างหรือมนุษย์สร้างขึ้น แต่เหตุการณ์ที่น่าประทับใจ เกิดจากมนุษย์เพียงอย่างเดียว

ตาราง 2 (ต่อ)

ผู้ให้แนวคิด	แนวคิด
Collier and Harraway (1997) (ต่อ) องค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ (3As)	2. สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) ความสะดวกสบายที่ให้นักท่องเที่ยว หรือคนเดินทางเข้าไปถึงสถานที่ได้รวดเร็ว ปลอดภัย และสะดวกสบายมากยิ่งขึ้น 3. การเข้าถึง (Accessibility) การเข้าไปถึงแหล่ง ท่องเที่ยวต้องมีระบบการขนส่ง (Transportation)
บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2542) หลักองค์ประกอบทางการท่องเที่ยว (3As)	1. ทรัพยากรท่องเที่ยวจะต้องมีสิ่งดึงดูดใจ เป็นปัจจัยสำคัญที่สุด 2. ทรัพยากรท่องเที่ยวต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวก ความสะดวก 3. ทรัพยากรท่องเที่ยวต้องมีเส้นทางคมนาคม เข้าถึง เส้นทางหรือโครงข่ายคมนาคม ที่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวนั้น
พยอม ธรรมบุตร (2549) องค์ประกอบของการท่องเที่ยว 5As	1. สิ่งดึงดูด (Attraction) เป็นองค์ประกอบที่มีความ สำคัญสูงสุด เพราะเป็นจุดดึงดูดให้นักท่องเที่ยว เดินทางมาท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยว อาจเป็นแหล่ง ธรรมชาติที่โดดเด่น 2. การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility) ได้แก่ การมีระบบโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสม ซึ่งทำให้ เข้าถึงสิ่งดึงดูด (Attraction) ได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย 3. แหล่งที่พัก (Accommodation) ได้แก่ โรงแรม รีสอร์ท เกสต์เฮาส์ โฮมสเตย์ ที่พักประเภท ต่าง ๆ 4. กิจกรรม (Activities) ถือเป็นหัวใจสำคัญ ของสินค้าทางการท่องเที่ยว สำหรับนักท่องเที่ยว ที่ต้องการแสวงหาประสบการณ์ จำเป็นต้องมี

ตาราง 2 (ต่อ)

ผู้ให้แนวคิด	แนวคิด
พยอม ธรรมบุตร (2549) (ต่อ) องค์ประกอบของการท่องเที่ยว 5As	กิจกรรมให้นักท่องเที่ยวได้มีส่วนร่วม ซึ่งกิจกรรมอาจเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิต 5. บริการต่าง ๆ (Ancillary) ในแหล่งท่องเที่ยว จำเป็นต้องมีบริการด้านต่าง ๆ
กุลวดี ละม้ายจีน (2555) องค์ประกอบของการท่องเที่ยว 5As	1. ความดึงดูดใจ (Attraction) หมายถึง ทรัพยากร ทางการท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดความสนใจ ของนักท่องเที่ยวได้ 2. ความสามารถในการเข้าถึง (Accessibility) หมายถึงการที่จะดึงดูดความสนใจ ใจของนักท่องเที่ยวในการเดินทางมาเที่ยวชม แหล่งท่องเที่ยว 3. สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenity) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวไปยังสถานที่ใดสถานที่หนึ่ง สิ่งที่นักท่องเที่ยวต้องการได้รับ 4. ที่พัก (Accommodation) หมายถึง การเดินทาง ท่องเที่ยวนั้น สิ่งที่นักท่องเที่ยวมีความต้องการ คือ ที่พักแรม เนื่องจากในการเดินทางไป ท่องเที่ยวนั้น บางครั้งอาจมีการนอนพักค้างคืน ภายในแหล่งท่องเที่ยว 5. กิจกรรม (Activity) หมายถึง กิจกรรมที่เกิดขึ้น ภายในแหล่งท่องเที่ยว
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2544) องค์ประกอบหลักที่สำคัญของการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 4 ประการ	1. องค์ประกอบด้านพื้นที่ (Area) 2. องค์ประกอบด้านการจัดการ(Management) 3. องค์ประกอบด้านกิจกรรมและกระบวนการ (Process) 4. องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วม(Participate)

ผู้วิจัยได้นำหลักองค์ประกอบจากผู้ให้แนวคิดทั้งหมดมาประยุกต์ใช้ ดังนี้

1. Collier and Harraway (1997) องค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ (3As) ได้แก่ 1) สิ่งดึงดูดใจ (Attraction) สิ่งดึงดูดใจเกิดจากสถานที่ (Sites) และเหตุการณ์ (Events) สถานที่อาจเกิดจากธรรมชาติสร้างหรือมนุษย์สร้างขึ้น แต่เหตุการณ์ที่น่าประทับใจเกิดจากมนุษย์เพียงอย่างเดียว 2) สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) ความสะดวกสบายที่ทำให้นักท่องเที่ยวหรือคนเดินทางเข้าไปถึงสถานที่ได้รวดเร็ว ปลอดภัย และสะดวกสบายมากยิ่งขึ้น ดังนั้น การสร้าง และ 3) การเข้าถึง (Accessibility) การเข้าไปถึงแหล่งท่องเที่ยวต้องมีระบบการขนส่ง (Transportation)

2. บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2542) หลักองค์ประกอบทางการท่องเที่ยว (3As) ได้แก่ 1) ทรัพยากรท่องเที่ยวจะต้องมีสิ่งดึงดูดใจ เป็นปัจจัยสำคัญที่สุด 2) ทรัพยากรท่องเที่ยวต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวก และ 3) ทรัพยากรท่องเที่ยวต้องมีเส้นทางคมนาคมเข้าถึง เส้นทางหรือโครงข่ายคมนาคมที่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวนั้น

3. พยอม ธรรมบุตร (2549) องค์ประกอบของการท่องเที่ยว 5As โดยผู้วิจัยได้นำหลักองค์ประกอบมาใช้ 4 ข้อ ได้แก่ 1) สิ่งดึงดูดใจ (Attraction) เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญสูงสุด เพราะเป็นจุดดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวอาจเป็นแหล่งธรรมชาติที่มีความโดดเด่น 2) การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility) ได้แก่ การมีระบบโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสม ซึ่งทำให้เข้าถึงสิ่งดึงดูดใจ (Attraction) ได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย 3) แหล่งที่พัก (Accommodation) ได้แก่ โรงแรม รีสอร์ท เกสต์เฮาส์ โฮมสเตย์ ที่พักประเภทต่าง ๆ และ 4) กิจกรรม (Activities) ถือเป็นหัวใจสำคัญของสินค้าทางการท่องเที่ยว สำหรับนักท่องเที่ยวที่ต้องการแสวงหาประสบการณ์ จำเป็นต้องมีกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวได้มีส่วนร่วม ซึ่งกิจกรรมอาจเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิต

4. กุลวดี ละม้ายจีน (2555) องค์ประกอบของการท่องเที่ยว 5As ได้แก่ 1) ความดึงดูดใจ (Attraction) หมายถึง ทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวได้ 2) ความสามารถในการเข้าถึง (Accessibility) หมายถึง การที่จะดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวในการเดินทางมาเที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยว 3) สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenity) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวไปยังสถานที่ใดสถานที่หนึ่ง สิ่งที่นักท่องเที่ยวต้องการได้รับ 4) ที่พัก (Accommodation) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวแล้ว สิ่งที่นักท่องเที่ยวมีความต้องการ คือ ที่พักแรม เนื่องจากในการเดินทางไปท่องเที่ยวนั้นบางครั้งอาจมีการนอนพักค้างคืนภายในแหล่งท่องเที่ยว และ 5) กิจกรรม (Activity) หมายถึง กิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในแหล่งท่องเที่ยว

5. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2544) องค์ประกอบหลักที่สำคัญของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 4 ประการ ได้แก่ 1) องค์ประกอบด้านพื้นที่ (Area) 2) องค์ประกอบด้านการจัดการ (Management) 3) องค์ประกอบด้านกิจกรรมและกระบวนการ (Process) และ 4) องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วม (Participate)

ผู้วิจัยพอสรุปหลักองค์ประกอบดังกล่าวทั้งหมดของผู้ให้แนวคิดในด้านต่าง ๆ ได้ดังนี้ โดยนำหลักองค์ประกอบดังกล่าวทั้งหมดเข้ามาปรับใช้และผสมผสานจะทำให้เกิดหลักการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของอุทยานแห่งชาติดอยผาหลวง 5AECO ขึ้น ได้แก่ สิ่งดึงดูดใจ (Attraction), การเข้าถึง (Accessibility), สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenity), ที่พัก (Accommodation), กิจกรรม(Activity), พื้นที่ (Area), การจัดการ (Management), กระบวนการ (Process) และการมีส่วนร่วม (Participate)

ตาราง 3 แสดงผลสังเคราะห์แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

แนวคิดเกี่ยวกับ การท่องเที่ยว เชิงนิเวศ (5AEco)	Collier and Harraway	บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา	พยอม ธรรมบุตร	กุลวดี ละม้ายจิ้น	การท่องเที่ยว แห่งประเทศไทย
1. สิ่งดึงดูดใจ (Attraction)	√	√	√	√	-
2. การเข้าถึง (Accessibility)	√	√	√	√	-
3. สิ่งอำนวยความสะดวก สะดวก (Amenity)	√	√	-	√	-
4. ที่พัก (Accommodation)	-	-	√	√	-
5. กิจกรรม (Activity)	-	-	√	√	√
6. พื้นที่ (Area)	-	-	-	-	√
7. การจัดการ (Management)	-	-	-	-	√
8. กระบวนการ (Process)	-	-	-	-	√
9. การมีส่วนร่วม (Participate)	-	-	-	-	√

แนวคิดทฤษฎีด้านการมีส่วนร่วม

William (1974, p. 39) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การมีส่วนร่วมในการปะทะสังสรรค์ทางสังคม ซึ่งรวมทั้งการมีส่วนร่วมของปัจเจกบุคคล และการมีส่วนร่วมของกลุ่ม

Peter and David (1991, pp. 17–20) กล่าวถึงความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนไปสัมพันธ์กับเรื่องการสร้างประชาธิปไตยทางการเมือง หรือมิฉะนั้นก็เอาไปเกี่ยวพันกับกระบวนการเปลี่ยนแปลงทางสังคม หรือการเติบโตตามคำว่า “พัฒนา” ชี้นำ หรือที่ใช้กันบ่อย ๆ คือ ในแง่ที่รัฐบาลจะเข้าไปกับสภาพของการ “มีส่วนร่วม” ที่รัฐบาลใช้

ยุวัฒน์ วุฒิเมธี (2526) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชน ได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การพิจารณาตัดสินใจ การร่วมปฏิบัติ และร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ อันมีผลกระทบต่อตัวประชาชน

Matthias and Andrew (อ้างอิงใน ปรัชญา เวสารัชช, 2528, หน้า 5–6) ได้เสนอมุมมองของการมีส่วนร่วมใน 5 มิติ คือ

1. การมีส่วนร่วมเป็นการประจันหน้า (Confrontation) คือ เป็นการสะท้อนการแจกแจงแบ่งสรรอำนาจในการตัดสินใจที่ผิดไปจากเดิม จึงอาจเป็นการประจันหน้าระหว่างกลุ่มผลประโยชน์ กลุ่มสังคม กลุ่มชนชั้นต่าง ๆ กับหน่วยงานที่ตั้งขึ้นอย่างมั่นคงแล้ว และไม่ยอมเปลี่ยนแปลง (Immobile Establishments) ซึ่งหมายถึงหน่วยงานของทางราชการ

2. การมีส่วนร่วมเป็นเรื่องของกลุ่มและขบวนการในการเข้ากลุ่ม (Group and Process) ซึ่งหมายถึงหน่วยงานของทางราชการ

3. การมีส่วนร่วมเป็นประสบการณ์เฉพาะบุคคล (Individual) จากคำนิยามการมีส่วนร่วม เป็นเรื่องของพฤติกรรมกลุ่ม แต่ขณะเดียวกันการตัดสินใจเข้าร่วมเป็นเรื่องเฉพาะบุคคล

4. การมีส่วนร่วมเป็นโครงการ (Project) ในวงราชการหรือองค์การระหว่างประเทศ การมีส่วนร่วมของประชาชนจะมุ่งไปที่โครงการซึ่งถูกกำหนดขึ้น เพื่อส่งเสริมการพัฒนาเฉพาะด้าน และมุ่งให้ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์มีส่วนร่วมในบางระดับ แต่จะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับลักษณะของโครงการ

5. การมีส่วนร่วมเป็นนโยบาย (Policy Making) ตามความหมายกว้าง เป็นการมอง การมีส่วนร่วมเป็นเรื่องเดียวกับการเป็นประชาธิปไตย คือ การยอมรับให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย

โดยสรุปแล้ว หลักการมีส่วนร่วม คือ วิธีการหรือแนวคิดที่หล่อหลอมความคิดของแต่ละบุคคลที่มีส่วนร่วมในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อนำเข้ากระบวนการสังเคราะห์ข้อมูลอันก่อให้เกิดแนวความคิดซึ่งมีความสอดคล้องกันอันนำไปสู่เป้าหมายเดียวกัน

ทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว

1. ความหมายของพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว

Czikota and Ronkainen (2002) ได้อธิบายว่า พฤติกรรมนักท่องเที่ยว เป็นการกระทำทุกอย่างของนักท่องเที่ยว ไม่ว่าจะการกระทำนั้นนักท่องเที่ยวจะรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวก็ตาม และบุคคลอื่นจะสังเกตการกระทำนั้นได้หรือไม่ก็ตาม ก็เพื่อมุ่งตอบสนองสิ่งใดสิ่งหนึ่งในสภาพการณ์ใดสภาพการณ์หนึ่ง โดยพฤติกรรมภายนอกของนักท่องเที่ยว (Tourist's Overt Behavior) เป็นพฤติกรรมที่ผู้อื่นสังเกตได้ โดยอาศัยประสาทสัมผัส ส่วนพฤติกรรมภายในของนักท่องเที่ยว (Tourist's Covert Behavior) เป็นการทำงานของอวัยวะต่าง ๆ ภายในร่างกาย รวมทั้งความรู้สึกนึกคิดและอารมณ์ที่ถูกควบคุมอยู่ภายในจะมีความสัมพันธ์กัน โดยพฤติกรรมภายในจะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมภายนอกเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งองค์ประกอบของพฤติกรรมนักท่องเที่ยวนั้น มีองค์ประกอบสำคัญ 7 ประการ คือ

1.1 เป้าหมาย หมายถึง พฤติกรรมนักท่องเที่ยวทุก ๆ พฤติกรรม จะต้องมีเป้าหมายในการกระทำ เช่น นักท่องเที่ยวกลุ่มอนุรักษ์ต้องการเกียรติยศโดยการแสดงให้ผู้อื่นเห็นตัวตนเดินทางท่องเที่ยวโดยที่สภาพแวดล้อมในสถานที่ตนเดินทางยังคงสภาพความสมบูรณ์ของระบบนิเวศน์ดั้งเดิม

1.2 ความพร้อม หมายถึง ความมีวุฒิภาวะ และความสามารถในการทำกิจกรรมเพื่อตอบสนองต่อความต้องการ เช่น นักท่องเที่ยวกลุ่มที่รักความผจญภัย นิยมโต้เขา ปีนหน้าผา ต้องมีความพร้อมทั้งสภาพร่างกายและจิตใจแล้วสามารถจะทำกิจกรรมที่ตนชอบ

1.3 สถานการณ์ หมายถึง เหตุการณ์หรือโอกาสที่เอื้ออำนวยให้เลือกกระทำกิจกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการ เช่น การท่องเที่ยวตามหมู่เกาะ ควรกระทำในยามคลื่นลมสงบไม่ควรทำในขณะที่มีพายุฝนฟ้าคะนอง

1.4 การแปลความหมาย หมายถึง วิธีการคิดแบบต่าง ๆ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการที่พอใจมากที่สุด สถานการณ์หนึ่ง ๆ เช่น เวลาสิบสองนาฬิกา เป็นเวลาที่นักท่องเที่ยวควรหยุดพักรับประทานอาหารกลางวัน

1.5 การตอบสนอง คือ การตัดสินใจกระทำกิจกรรมตามที่ตนได้ตัดสินใจเลือกสรรแล้ว เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ เช่น นักท่องเที่ยวได้ตัดสินใจที่จะเดินทางท่องเที่ยวในช่วงวันหยุด

เพื่อพักผ่อน ดังนั้นนักท่องเที่ยวจะต้องวางแผนการเดินทาง และจัดการดำเนินการล่วงหน้า ในการกระทำกิจกรรมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ตั้งแต่กิจกรรมการกำหนดสถานที่ท่องเที่ยว กิจกรรมการเดินทาง กิจกรรมการจองที่พัก เพื่อตอบสนองของความต้องการของตนเอง

1.6 ผลลัพธ์ที่ตามมา คือ ผลจากการกระทำหนึ่ง ๆ อาจได้ผลตามที่คาดหมายไว้ หรืออาจตรงกันข้ามกับความคาดหวังที่ตั้งใจไว้ เช่น นักท่องเที่ยวได้มีกำหนดการเดินทางไว้ เพื่อมาพักผ่อนวันหยุดในประเทศไทย แต่ปรากฏว่าในเวลานั้นเกิดการชุมนุมที่สนามบิน และทำให้สนามบินต้องปิดทำการ เครื่องบินไม่สามารถลงจอดได้ มีผลลัพธ์ทำให้นักท่องเที่ยวไม่สามารถบรรลุผลตามที่คาดหมายไว้ได้

1.7 ปฏิกริยาต่อความผิดหวัง คือ ความรู้สึกที่เกิดขึ้นเมื่อสิ่งที่กระทำลงไปไม่บรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการ จึงต้องกลับมาแปลความหมาย ไตร่ตรอง เพื่อเลือกหาวิธีใหม่ ๆ มาตอบสนองของความต้องการ หรืออาจจะเลิกความต้องการไป เพราะเห็นว่าเป็นสิ่งที่เกินความสามารถ เช่น การก่อวินาศกรรมในเมืองมูมไบ ประเทศอินเดีย ในเดือนพฤศจิกายน ปี 2008 นักท่องเที่ยวที่ตั้งใจจะเดินทางไปเมืองดังกล่าว จะต้องเกิดความผิดหวังเพราะเกิดความกังวล ด้านความปลอดภัย และอาจล้มเลิกความตั้งใจในการเดินทาง หรืออาจเปลี่ยนเส้นทางไปเมืองอื่นที่ปลอดภัยกว่า

ดังนั้น พฤติกรรมของนักท่องเที่ยว (Tourist Behavior) จึงเป็นการแสดงออก ของแต่ละบุคคล ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการใช้สินค้าและบริการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว รวมทั้งกระบวนการในการตัดสินใจที่มีผลต่อการแสดงออก ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เข้ากับ แผนหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับนักท่องเที่ยวได้

2. ความสำคัญของการศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยว

รวิวรรณ ไพรรุ่งโรจน์ (2558) ได้อธิบายว่า พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวมีประโยชน์ ต่อบุคคลหลายกลุ่มด้วยกัน ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 6 กลุ่ม ดังนี้

2.1 นักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญกับประสบการณ์ที่ได้รับ จากการเดินทางท่องเที่ยว หรือการเข้าร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยวต่าง ๆ เนื่องจากนักท่องเที่ยว ต้องการพบกับประสบการณ์ที่รู้สึกว่าคุณค่าที่สุดจากการท่องเที่ยววนั้น ๆ

2.2 คนในชุมชนท้องถิ่น คนในชุมชนท้องถิ่นนับว่ามีส่วนสำคัญต่อการส่งเสริม และพัฒนาการท่องเที่ยว มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรม ของนักท่องเที่ยว เพราะชุมชนเป็นเจ้าของสถานที่ ซึ่งนอกจากความรู้ดังกล่าวจะช่วยในการสนับสนุน การท่องเที่ยวในชุมชนแล้ว ยังเป็นการช่วยป้องกันหรือลดผลกระทบในชุมชนได้อีกด้วย

2.3 หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว หน่วยงานกลุ่มนี้ในประเทศไทย ประกอบด้วย กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา หน่วยงานในสังกัดของกระทรวงการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และหน่วยงานในระดับ กรม กองต่าง ๆ ที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ซึ่งหน่วยงานเหล่านี้ จำเป็นต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยว เพื่อเป็นข้อมูลประกอบสำหรับการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ และตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยวมากที่สุด

2.4 ธุรกิจทางการท่องเที่ยว อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวประกอบด้วยธุรกิจต่าง ๆ มากมาย ที่แสวงหาผลกำไรจากการประกอบธุรกิจ ซึ่งหากผู้ประกอบการธุรกิจมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ก็จะสามารถพยากรณ์ถึงความต้องการของลูกค้าในอนาคตได้ ซึ่งช่วยให้การวางแผนทางการตลาดมีประสิทธิภาพ และสามารถสร้างความพึงพอใจสูงสุดให้กับนักท่องเที่ยวได้

2.5 สมาคมการท่องเที่ยว ในปัจจุบันได้มีสมาคมที่จัดตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมและสนับสนุน การท่องเที่ยวโดยไม่แสวงหาผลกำไร สมาคมการท่องเที่ยวมีมากมายหลายสมาคมด้วยกัน เช่น สมาคมมัคคุเทศก์แห่งประเทศไทย สมาคมส่งเสริมธุรกิจท่องเที่ยวไทย สมาคมไทยบริการท่องเที่ยว และสมาคมโรงแรมไทย เป็นต้น ซึ่งสมาคมเหล่านี้จะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรม ของนักท่องเที่ยว เพื่อเป็นข้อมูลในการดำเนินงานของสมาคมให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.6 นักวิชาการทางการท่องเที่ยว ประกอบด้วย ครู อาจารย์ นักวิจัย และนักศึกษา ทางการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นกลุ่มคนที่จะต้องศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยว โดยเฉพาะในเรื่อง ของพฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาวิจัย ทางด้านพฤติกรรมนักท่องเที่ยว จึงมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการนำมาปรับใช้ให้เข้ากับหน้าที่การงาน หรืองานวิจัยของตนเอง

ดังนั้น การศึกษาพฤติกรรมทางการท่องเที่ยวจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อเจ้าหน้าที่ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ร่วมกับการจัดการการท่องเที่ยว เชียงนิเวศ เนื่องจากการเข้าใจถึงพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวเชียงนิเวศ มีส่วนช่วยให้การกำหนด กิจกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชียงนิเวศ รวมถึงทั้งในด้านการประชาสัมพันธ์และการพัฒนา แหล่งท่องเที่ยวเพื่อรองรับความต้องการของนักท่องเที่ยว และเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอุทยานแห่งชาติดอยผา골อง

ฉัตรชัย โยธาธุร (2546) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ตัวชี้วัดศักยภาพด้านการจัดการป่าไม้ ขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบแนวเขตอุทยานแห่งชาติดอยผา골อง จังหวัดแพร่ มีวัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาตัวชี้วัดศักยภาพในการจัดการป่าไม้ขององค์การบริหารส่วนตำบลที่อยู่บริเวณอุทยานแห่งชาติดอยผา골อง จังหวัดแพร่ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากสมาชิกขององค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 30 คน คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 44 คน (เป็นสมาชิกจำนวน 33 คน) และตรวจสอบเอกสาร หลักฐาน วัสดุอุปกรณ์ ขององค์การบริหารส่วนตำบล รอบแนวเขตอุทยานแห่งชาติดอยผา골อง จำนวน 11 องค์การบริหารส่วนตำบล โดยตัวชี้วัดสำหรับการศึกษาคั้งนี้วัดจากตัวแปร 12 ตัวแปร ผลการศึกษา พบว่า มีปัจจัยที่สามารถนำไปใช้เป็นตัวชี้วัดศักยภาพในการจัดการป่าไม้ขององค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 6 ปัจจัย คือ ประสิทธิภาพในการอบรมด้านป่าไม้ของสมาชิกขององค์การบริหารส่วนตำบล การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของสมาชิกในองค์การบริหารส่วนตำบล การประชุมสมาชิกขององค์การบริหารส่วนตำบล การติดต่อกับหน่วยงานป่าไม้ การกำหนดขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงาน และงบประมาณในการดำเนินงาน จากปัจจัยดังกล่าวสามารถนำไปใช้ในการจำแนกกลุ่มองค์การบริหารส่วนตำบลรอบเขตอุทยานแห่งชาติดอยผา골อง ได้เป็น 3 กลุ่ม ซึ่งพบว่าส่วนใหญ่ (จำนวน 7 แห่ง หรือร้อยละ 63.6) มีศักยภาพในการจัดการป่าไม้ในระดับต่ำ

ชนสิทธิ์ กาณจนภาคิน (2544) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความสนใจและโอกาสของประชาชนรอบเขตอุทยานแห่งชาติดอยผา골อง เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสนใจและโอกาสของประชาชนที่อาศัยอยู่รอบเขตอุทยานแห่งชาติดอยผา골อง เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ บุคคลผู้เป็นตัวแทนครัวเรือน และมีบ้านเรือนตั้งอยู่ในตำบลผามอก จังหวัดแพร่ ไม่น้อยกว่า 1 ปี จำนวน 295 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษา ผลการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความสนใจต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในระดับมาก และคิดว่าจะมีโอกาสจากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในระดับมาก ในการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ทางสถิติ พบว่า อายุ อาชีพ รายได้ การศึกษา ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่น การเข้าไปใช้ประโยชน์ในเขตอุทยาน และความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสนใจของประชาชนรอบเขตอุทยาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสนใจของประชาชนรอบเขตอุทยานแห่งชาติ และความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับโอกาสที่รับจากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อย่างมีนัยสำคัญ

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

กฤษณ์ โคตรสมบัติ (2553) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การประเมินศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กรณีศึกษาแหล่งท่องเที่ยวในเขตสามพันโบก อำเภอโพธิ์ไทร จังหวัดอุบลราชธานี

มีจุดประสงค์เพื่อประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และเพื่อศึกษาแนวทางการศึกษาแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนในแก่งสามพันโบก อำเภอโพธิ์ไทร จังหวัดอุบลราชธานี จากผลการศึกษา พบว่า 1) ผลการประเมินศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตแก่งสามพันโบก อำเภอโพธิ์ไทร จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า โดยภาพรวมมีศักยภาพอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีศักยภาพอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีศักยภาพอยู่ในระดับมากที่สุด 6 ด้าน ได้แก่ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ด้านสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยว ด้านคุณค่าความสำคัญและการให้การศึกษา ด้านการร่วมมือของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยว และด้านองค์กรในการจัดการและบริหารการท่องเที่ยว 2) ผลการวิเคราะห์ข้อคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืน ในเขตแก่งสามพันโบก อำเภอโพธิ์ไทร จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นด้วยกับแนวทางในการส่งเสริมการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตแก่งสามพันโบก เนื่องจากเป็นการทำให้เศรษฐกิจของชุมชนดีขึ้น ชาวบ้านมีงานทำและมีรายได้เพิ่มขึ้น แต่ทั้งนี้สภาพปัจจุบันการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวชุมชนยังไม่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมมากนัก ส่วนใหญ่เป็นการพัฒนาโดยกลุ่มนายทุน และกลุ่มผู้นำบางกลุ่มเท่านั้น

เทวี สวรรยาธิปัติ (2549) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของสมาชิกชุมชนเพื่อพัฒนาชุมชนนอช้อยบ้านห้วยผาก ในพื้นที่โครงการอุทยานธรรมชาติวิทยาวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาบริบทชุมชนและยุทธศาสตร์การพัฒนาชุมชนนอช้อยของประชาชนบ้านห้วยผาก อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี จากผลการศึกษาที่มีข้อค้นพบ ดังนี้ 1) บริบทชุมชนบ้านห้วยผาก เป็นชุมชนที่ตั้งอยู่บริเวณแนวตะเข็บชายแดน อำเภอสวนผึ้งกับสหภาพเมียนมาร์ โดยมีเทือกเขาตะนาวศรีกั้นพรมแดน ประชาชนในพื้นที่ ประกอบด้วยกลุ่มคน 3 สัญชาติ คือ ไทย กะเหรี่ยง และพม่า โดยมีบุคคลสัญชาติกะเหรี่ยงมากที่สุด ประมาณร้อยละ 70 ของประชากรทั้งหมด จากลักษณะที่ตั้งของชุมชนทำให้มีการตั้งที่อยู่อาศัยแยกตามกลุ่ม กล่าวคือ กลุ่มชนชาวกะเหรี่ยงจะอยู่รวมกันเป็นกลุ่มบ้านชาวกะเหรี่ยงพุทธและชาวกะเหรี่ยงคริสต์ ประกอบอาชีพรับจ้างและทำการเกษตร โดยมีวิถีชีวิตตลอดจนประเพณีวัฒนธรรมเป็นของตนเอง เช่น การใช้ภาษากะเหรี่ยงพูดกันในกลุ่มชน และมีประเพณีผูกแขนเรียกขวัญที่คนส่วนใหญ่รู้จักกัน คือ ประเพณีกินข้าวหอม ที่จัดขึ้นในเดือนเก้าของทุกปี ที่สามารถโยงยัดให้ชนชาวกะเหรี่ยงที่อยู่ต่างถิ่นฐานได้รู้จักญาติพี่น้องที่เป็นกลุ่มพวกของตนเอง จากการศึกษาสภาพปัญหาที่ยังคงเกิดขึ้นในชุมชน พบว่า มีปัญหาด้านการใช้ทรัพยากรธรรมชาติทั้งของคนในและนอกชุมชน เช่น มีการลักลอบตัดไม้ การเก็บหาของป่า การล่าสัตว์ป่า และปัญหาไฟป่า สำหรับปัญหา

ด้านสุขภาพอนามัย กล่าวคือ ประชาชนชาวกะเหรี่ยงจะเป็นโรคประจำถิ่นที่สำคัญ คือ มาเลเรีย (ไข้จับสั่น) และปัญหาด้านวัฒนธรรม คือ เยาวชนบางกลุ่มขาดจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรม อันเป็นเอกลักษณ์ของชาวกะเหรี่ยง เช่น การไม่ใช้ภาษากะเหรี่ยง ทำให้คนรุ่นใหม่บางคนไม่พูดภาษาดั้งเดิมของตน 2) จากการจัดทำเวทีประชาคมเพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ในการพัฒนาชุมชนนำอยู่บ้านห้วยผาก ในที่ประชุมได้กำหนดวิสัยทัศน์ในการพัฒนาชุมชน คือ “ชุมชนห้วยผากนำอยู่ ควบคู่ป่าไม้ สาธารณสุขก้าวไกล ใส่ใจสืบสานวัฒนธรรม” โดยมีพันธกิจ ดังนี้ 1) ปลุกจิตสำนึกของคนในชุมชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ 2) ส่งเสริมการสืบสาน วัฒนธรรมประเพณีพื้นบ้าน 3) สร้างเสริมสุขอนามัยในชุมชน โดยมีโครงการรองรับทั้งหมด 23 โครงการ แต่จากข้อค้นพบผลสัมฤทธิ์จากการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในกิจกรรมโครงการต่าง ๆ อยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น ซึ่งกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมน่าจะเป็นกุญแจสำคัญ ที่จะนำไปสู่การสร้างพลังชุมชนเพื่อพัฒนาชุมชนนำอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและบังเกิดประสิทธิผล ต่อการพัฒนาคนชุมชนได้เป็นอย่างดี

ปรารพ แปลงงาน (2551) ได้ทำการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมและความพึงพอใจ ของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ในอุทยานแห่งชาติเขาลำปี-หาดท้ายเหมือง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา และเปรียบเทียบพฤติกรรม และความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ในอุทยานแห่งชาติ เขาลำปี-หาดท้ายเหมือง จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวที่ใช้มาบริการ ดำเนินการวิจัยเชิงสำรวจจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยวในจังหวัดพังงา จำนวน 392 ราย ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการสำรวจ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9360 สถิติที่ใช้ ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ค่าเฉลี่ยร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test, F-test และ χ^2 -test ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวเพศหญิง จำนวน 227 คน คิดเป็นร้อยละ 57.91 มีอายุ 20-39 ปี จำนวน 304คน คิดเป็นร้อยละ 77.55 ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 44.90 อาชีพรับจ้าง จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 33.16 รายได้ต่อเดือน 5,000 - 10,000 บาท จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 33.16 พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ในอุทยานแห่งชาติเขาลำปี-หาดท้ายเหมือง ส่วนใหญ่ มีจุดประสงค์หลักของการเดินทางเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ โดยมีเหตุผลหลักที่มาเที่ยวอุทยานแห่งชาติ เพราะอยู่ในเส้นทางผ่าน เป็นการเดินทางมาจากต่างจังหวัด เลือกเดินทางท่องเที่ยวในช่วงเดือน กรกฎาคม-กันยายน ซึ่งมากับเพื่อนในกลุ่มที่มาท่องเที่ยว ต่ำกว่า 10 คน ไม่เคยมาเที่ยว ในอุทยานแห่งชาตินี้มาก่อน มีความต้องการมาเที่ยวในบริเวณน้ำตก และมีความประทับใจต่อน้ำตก ช่วงเวลาที่มาเที่ยวอุทยานแห่งชาติในต่อน้ำตก ซึ่งใช้เวลาในการท่องเที่ยวในเขตอุทยานแห่งชาติ 1-4 ชั่วโมง กิจกรรมนันทนาการที่ทำในเขตอุทยานแห่งชาติ คือ ชมทิวทัศน์ ใช้การมาท่องเที่ยว

แบบไป-กลับ ไม่พักค้างคืน มีความต้องการเห็นอุทยานแห่งชาติ เป็นพื้นที่ที่ได้รับการคุ้มครองอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การจัดอันดับอุทยานแห่งชาติในจังหวัดพังงาที่ประทับใจ อุทยานแห่งชาติสิมิลัน ให้ความสำคัญเป็นอันดับที่หนึ่ง มีความคิดว่า อุทยานแห่งชาติในจังหวัดพังงา ที่ควรพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ คือ อุทยานแห่งชาติเขาลำปี-หาดท้ายเหมือง คิดว่าจะเดินทางกลับมาท่องเที่ยวอีกและบอกต่อให้คนที่รู้จักมาเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาลำปี-หาดท้ายเหมือง ความพึงพอใจโดยรวมของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ในอุทยานแห่งชาติเขาลำปี-หาดท้ายเหมือง อันดับแรก คือ ด้านการได้ร่วมมือรักษาสิ่งแวดล้อม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก อันดับ 2 คือ ด้านการได้เรียนรู้เกี่ยวกับธรรมชาติ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก อันดับ 3 คือ ด้านการบริการของเจ้าหน้าที่ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก อันดับ 4 คือ ด้านการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและการให้บริการนักท่องเที่ยว มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก อันดับ 5 คือ ด้านความปลอดภัยของแหล่งท่องเที่ยว มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจโดยรวมต่อการเที่ยวเชิงนิเวศน์ในอุทยานแห่งชาติเขาลำปี-หาดท้ายเหมือง แตกต่างกัน นักท่องเที่ยวที่มีอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ในอุทยานแห่งชาติเขาลำปี-หาดท้ายเหมือง ไม่แตกต่างกัน

ไพศาล ทองคำ (2551) ได้ทำการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมและความต้องการเลือกใช้บริการที่พักแรมของนักท่องเที่ยว กรณีศึกษาบริเวณอ่าวนาง จังหวัดกระบี่ มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบพฤติกรรมและความต้องการที่พักแรมของนักท่องเที่ยว บริเวณอ่าวนาง จังหวัดกระบี่ เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะที่เกิดขึ้นจากการใช้บริการของนักท่องเที่ยวในบริเวณอ่าวนาง กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติที่เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดกระบี่ จำนวน 400 ราย แบ่งเป็นชาวไทย จำนวน 253 ราย และชาวต่างชาติ จำนวน 147 ราย โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยใช้วิธีทางสถิติค่าความถี่ (Frequency), ค่าร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ย (Mean; \bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation; S.D.) และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไป พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นสัญชาติไทยมากที่สุดร้อยละ 63.3 เป็นเพศหญิงมากที่สุด ร้อยละ 62.5 มีอายุในช่วง 20-30 ปี มากที่สุดร้อยละ 42.8 มีระดับการศึกษาที่มากที่สุด คือปริญญาตรี ร้อยละ 44.0 ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทมากที่สุด ร้อยละ 38.8 มีรายได้อยู่ประมาณน้อยกว่า 20,000 บาท ร้อยละ 27.8 พฤติกรรมและความต้องการเลือกใช้บริการที่พักแรมของนักท่องเที่ยว กรณีศึกษาบริเวณอ่าวนาง จังหวัดกระบี่ พบว่า จำนวนครั้งที่เคยมาอ่าวนาง

ที่ตอบมากที่สุด คือ ไม่เคย ร้อยละ 50.0 ต้องการห้องต่อคืนราคา 501-1,000 บาท ร้อยละ 28.3 ระยะเวลาที่ต้องการพักมากที่สุด คือ ระยะเวลา 3 คืน ผู้ร่วมเดินทางมาด้วยกันมากที่สุด คือ เดินทางมากับเพื่อน ร้อยละ 44.8 ประเภทของสถานที่พักมากที่สุด คือ โรงแรม ร้อยละ 46.5 ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมและความต้องการเลือกใช้บริการที่พักแรมของนักท่องเที่ยว กรณีศึกษาบริเวณอ่าวนาง จังหวัดกระบี่ พบว่า ด้านสินค้าและบริการ คือ ความสะอาดและเป็นระเบียบของห้องพัก ด้านราคา คือ การชำระเงินผ่านบัตรเครดิต ด้านสถานที่/ช่องทางการจัดจำหน่าย คือ การสามารถจองผ่านทางอินเทอร์เน็ต ด้านการส่งเสริมการตลาด คือ การมีบริการห้องพักพร้อมอาหารเช้าฟรี ด้านบุคลากร/พนักงาน คือ การมีมนุษยสัมพันธ์ อัจฉริยะที่ดีในการให้บริการ ด้านลักษณะทางกายภาพ คือ ความสะอาดโดยรอบโรงแรม ด้านกระบวนการ คือ การบริการมีคุณภาพ แนวทางให้แก่ผู้ประกอบการธุรกิจบริการที่พักแรมของนักท่องเที่ยว เพื่อนำไปใช้ในการพิจารณาในการปรับปรุง วางแผนดำเนินธุรกิจด้านสินค้าและบริการ ผู้ประกอบการควรให้ความสำคัญกับด้านความสะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อยของห้องพัก ด้านราคา ผู้ประกอบการควรให้ความสำคัญด้านราคาของที่พักให้เหมาะสมกับตัวสินค้าและบริการ ด้านสถานที่/ช่องทางการจัดจำหน่าย ผู้ประกอบการควรให้ความสำคัญในการจองห้องพักผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ด้านการส่งเสริมการตลาด ผู้ประกอบการควรมีการทำโปรแกรมท่องเที่ยวร่วมกับทางบริษัททัวร์ต่าง ๆ ในราคาพิเศษ ด้านบุคลากร ผู้ประกอบการควรให้ความสำคัญการบริหารบุคลากร ตั้งแต่เริ่มคัดเลือกพนักงานเข้าทำงาน ด้านลักษณะทางกายภาพ ควรคำนึงถึงการจัดบรรยากาศโดยรอบโรงแรมให้มีความร่มเย็น รวมถึงสิ่งปลูกสร้างที่มีความเป็นไทย ด้านกระบวนการ ผู้ประกอบการควรให้ความสำคัญในด้านบริการที่มีคุณภาพ ซึ่งบริการที่มีคุณภาพต้องอาศัยบุคลากรที่มีคุณภาพ

วารินทร์ วรินทร์เวช (2548) ได้ทำการศึกษาเรื่อง รูปแบบการท่องเที่ยวที่เหมาะสมในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดอยเชียงดาว อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของสภาพของพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดอยเชียงดาว นับตั้งแต่อดีตจวบจนถึงปัจจุบัน (พ.ศ. 2515-2548) ศึกษารูปแบบและความสำเร็จในการจัดการทรัพยากรและการท่องเที่ยวในพื้นที่ในอดีต วิเคราะห์ศักยภาพในชุมชนที่เกี่ยวข้องในการจัดการทรัพยากรและการท่องเที่ยวในพื้นที่ และเสนอแนะรูปแบบที่เหมาะสมในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่จะนำไปสู่การจัดการอย่างยั่งยืนในอนาคต การศึกษาวิจัยนี้ใช้วิธีการผสมผสานระหว่างวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ และวิธีวิจัยเชิงปริมาณ โดยมุ่งเน้นการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นหลัก ซึ่งรวบรวมข้อมูลจากการสังเกต การสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม กับกลุ่มผู้นำชุมชน กลุ่มชาวบ้าน และการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากนักท่องเที่ยว การวิเคราะห์ใช้วิธีการเชิงคุณภาพ

ร่วมกับวิธีการเชิงปริมาณ ผลการศึกษาสรุปได้ว่า บริบทของพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเชียงดาว และชุมชนในพื้นที่เป้าหมาย มีลักษณะเฉพาะพิเศษที่แตกต่างจากสถานที่ท่องเที่ยวทั่ว ๆ ไป มีเอกลักษณ์ทางประวัติศาสตร์ ธรรมชาติที่โดดเด่น มีพันธุ์พืชและสัตว์ป่าหายาก บางชนิดพบได้ทีเดียวในโลก สิ่งเหล่านี้เป็นที่ดึงดูดใจของกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เข้าไปเยี่ยมชมศึกษาธรรมชาติ ประกอบกับการทำงาน

ศรีโพร พริงเพราะ (2547) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาการท่องเที่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมของชุมชน: บัณฑิตการศึกษาระดับปริญญาโท ของช่างในบ้านตากกลาง ตำบลกระโพ อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพัฒนาการการท่องเที่ยวของช่างในบ้านตากกลาง ตำบลกระโพ อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมของชุมชน อันเป็นผลมาจากการบูรณาการการจัดการแสดงของช่างและวัฒนธรรม และเพื่อศึกษาปัญหาและผลกระทบจากการท่องเที่ยวแบบบูรณาการของช่าง ผลการศึกษา พบว่า การพัฒนาการท่องเที่ยวในหมู่บ้านตากกลาง แบ่งออกเป็น 2 ช่วงเวลา คือ ช่วงแรก ก่อนปี พ.ศ. 2538 และช่วงหลัง คือ พ.ศ. 2538-ปัจจุบัน การพัฒนาการท่องเที่ยวบ้านตากกลางเพื่อรองรับนโยบายของรัฐที่ต้องการขยายแหล่งท่องเที่ยวและกระจายรายได้ไปสู่ท้องถิ่น อีกทั้งยังสามารถฟื้นฟูวัฒนธรรมให้คงความเป็นเอกลักษณ์ไว้ โดยผู้ที่เกี่ยวข้องในการผลักดันให้มีการบูรณาการการจัดการแสดงของช่างในหมู่บ้านมีทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชนท้องถิ่น ซึ่งเห็นว่าหมู่บ้านมีศักยภาพเพียงพอในการใช้ช่างจัดแสดง

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอุทยานแห่งชาติ

กมลทิพย์ ประสิทธิ์นราพันธุ์ (2547) ได้ทำการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอุทยานแห่งชาติเอราวัณของนักท่องเที่ยวชาวไทย จังหวัดกาญจนบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปเยือนอุทยานแห่งชาติเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี โดยการใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างในอุทยานแห่งชาติเอราวัณ จำนวน 400 คน ประมวลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS เพื่อทำการวิเคราะห์ ผลการศึกษา พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง โดยส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21-25 ปี สถานภาพโสด สำเร็จการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวช./ปวส. ส่วนใหญ่เป็นพนักงานบริษัทเอกชน มีรายได้อยู่ระหว่าง 5,000-10,000 บาท นักท่องเที่ยวชาวไทยมีพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ถูกต้องในระดับมาก สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวชาวไทยในอุทยานแห่งชาติเอราวัณ คือ เพศ อายุ รายได้

เฉลี่ยต่อเดือน และการเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ได้แก่ มุสนิธิสีบนาคะ เสถียร และสมาคมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ในขณะที่ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ กลุ่มบุคคลที่ร่วมเดินทางท่องเที่ยว ขนาดของกลุ่มเดินทาง และการเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ได้แก่ มุสนิธิกรีนพีซ และมูลนิธิโลกสีเขียว (Think Earth) ไม่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวชาวไทยในอุทยานแห่งชาติเอราวัณ

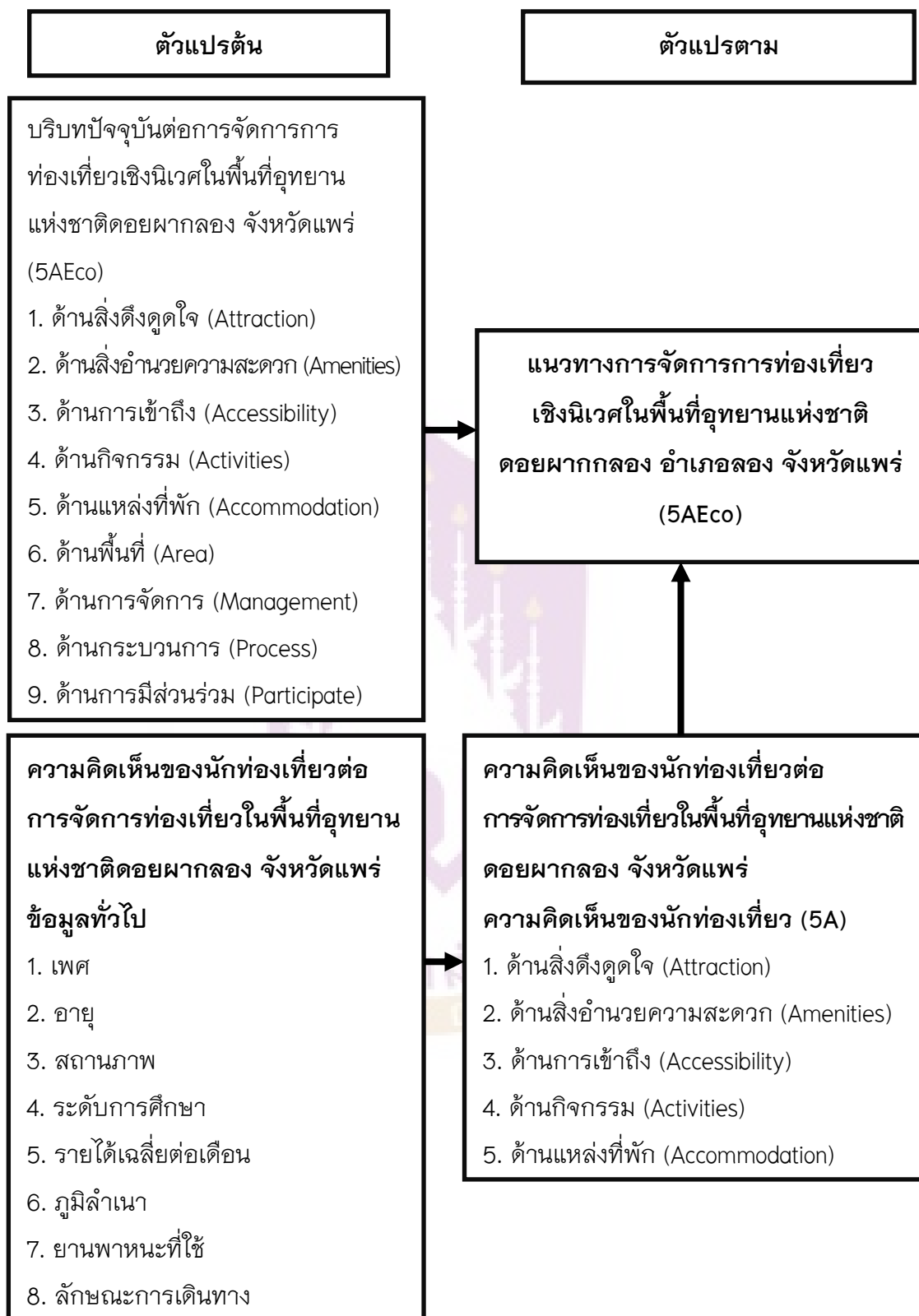
เจน ทาฟอง (2551) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ลักษณะและปัญหาข้อขัดข้องในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ อุทยานแห่งชาติในจังหวัดเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงลักษณะบุคคล เศรษฐกิจและสังคม ของเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติในท้องที่จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อระบุถึงลักษณะการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติในท้องที่จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อทราบถึงปัญหาข้อขัดข้อง และข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติในท้องที่จังหวัดเชียงใหม่ ในด้านของผลจากการศึกษามี 4 ด้านดังนี้ 1) ด้านแนวทางการปฏิบัติงาน ผลการวิจัยสรุปว่า อุทยานแห่งชาติในจังหวัดเชียงใหม่มีการดำเนินการและปฏิบัติตามมาตรฐานการอย่างถูกต้องตามเกณฑ์วัดผลการวิจัยครั้งนี้ 2) ลักษณะการปฏิบัติงานสรุปได้ว่า เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติมีลักษณะหรือวิธีการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามถูกต้องตามบทบาทและอำนาจหน้าที่ 3) เกี่ยวกับราษฎรหรือคนในชุมชนสรุปได้ว่า ผู้ให้ข้อมูลระบุว่าราษฎรขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายและอุทยานแห่งชาติ ควรให้การประชาสัมพันธ์เพื่อชี้แจงและทำความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอุทยานแห่งชาติมากกว่านี้ 4) ในส่วนของอัตราด้านกำลังเจ้าหน้าที่พบว่า ยังไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานงาน ซึ่งจะต้องจัดสรรเพิ่มเติม

ทัศนาวลัย อุฑารสกุล (2550) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวและการประยุกต์ระบบการจัดการ สิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอุทยานแห่งชาติศรีน่าน จังหวัดน่าน โดยมีวัตถุประสงค์ของการศึกษา เพื่อกำหนดระดับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว เพื่อประเมินผลศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติศรีน่าน เพื่อพัฒนาแผนการจัดการของกรท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอุทยานแห่งชาติศรีน่าน จังหวัดน่าน ผลการวิจัย พบว่า ผาซู้และเสาดินมีศักยภาพในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในระดับสูงมาก ดอยเสมอดาวมีศักยภาพอยู่ในระดับที่สูง ในขณะที่แก่งหลวงและหมู่บ้านประมงปากนายมีศักยภาพในระดับปานกลาง ทั้งในและนอกเทศกาลท่องเที่ยว

ธิดารัตน์ ศิริ (2548) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ โดยมีวัตถุประสงค์ในของการศึกษา 1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ 2) เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ของนักท่องเที่ยว โดยจำแนกตามเพศ อายุ

สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้ อาชีพ และที่อยู่อาศัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักท่องเที่ยวที่เดินทางไปท่องเที่ยว ณ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า 1) นักท่องเที่ยวที่ไปเที่ยวเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 15-29 ปี สถานภาพโสด ระดับการศึกษาปริญญาตรี รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท 2) ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่มากที่สุด คือ ปัจจัยด้านสถานที่ท่องเที่ยว ในด้านความสวยงามสงบและเป็นธรรมชาติ

ภาพ 7 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골ง อำเภอลอง จังหวัดแพร่ มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย เพื่อศึกษาบริบทปัจจุบันต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골ง จังหวัดแพร่ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골ง จังหวัดแพร่ เพื่อเสนอแนะแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골ง จังหวัดแพร่ เป็นงานวิจัยเชิงประยุกต์ (Applied Research) โดยใช้การวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methodology Research) ประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้แบบสอบถาม และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ซึ่งมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือการวิจัย
3. วิธีการตรวจสอบเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาบริบทปัจจุบันต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골ง จังหวัดแพร่

เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview)

1. ประชากรและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก
 - 1.1 ประชากร

1.1.1 เจ้าหน้าที่ภาครัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการอุทยานแห่งชาติดอยผา골ง รวมถึงหน่วยงานอื่น ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทางด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดแพร่ ได้แก่ อุทยานแห่งชาติดอยผา골ง สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 13 (แพร่) การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดแพร่ และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยสำนักงานแพร่

1.1.2 ผู้นำชุมชนจากองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในอำเภอคลอง ที่มีอาณาเขตติดต่อกับอุทยาน จำนวน 4 แห่ง (อิงจากท้องที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่) ที่มีส่วนร่วมกับการจัดการอุทยานแห่งชาติดอยผากลอง ได้แก่ ตัวแทน อบต.ต้าผามอก และอบต.เวียงต้า

1.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก

1.2.1 ตัวแทนเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการอุทยานแห่งชาติดอยผากลอง รวมถึงหน่วยงานอื่น ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทางด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดแพร่ ได้แก่ ตัวแทนอุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จำนวน 1 คน ตัวแทนสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 13 (แพร่) จำนวน 1 คน การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดแพร่ จำนวน 1 คน และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยสำนักงานแพร่ จำนวน 1 คน รวม 4 คน

1.2.2 ตัวแทนของผู้นำชุมชนจากองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในอำเภอคลอง ที่มีอาณาเขตติดต่อกับอุทยาน จำนวน 2 แห่ง (อิงจากท้องที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่) ที่มีส่วนร่วมกับการจัดการอุทยานแห่งชาติดอยผากลอง ได้แก่ ตัวแทนจาก อบต.ต้าผามอก 2 คน และอบต.เวียงต้า 2 คน โดยเลือกวิธีการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Random Sampling) จากผู้ที่ดำรงตำแหน่งหัวหน้าขึ้นไป และหรือตัวแทนที่มีความรู้ความชำนาญและมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการจัดการอุทยานแห่งชาติ ซึ่งจะต้องมีประสบการณ์อย่างน้อย 5 ปีขึ้นไป รวม 4 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาบริบทปัจจุบันต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) โดยมีส่วนประกอบ ดังนี้

2.1 ศึกษาบริบทพื้นที่ของอุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่

2.2 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

2.2.1 แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบด้านการท่องเที่ยว

2.2.2 องค์ประกอบด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

2.3 รูปแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In Depth Interview) สำหรับใช้ในการสัมภาษณ์ตัวแทนจากหน่วยงานภาครัฐและชุมชน โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล และส่วนที่ 2 สัมภาษณ์ในข้อประเด็นข้อคำถาม ได้แก่

2.3.1 ข้อมูลด้านศักยภาพของพื้นที่ของอุทยานแห่งชาติดอยผากลอง (5A)

1) สิ่งดึงดูดใจ (Attraction)

2) สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities)

3) การเข้าถึง (Accessibility)

4) กิจกรรม (Activities)

5) ที่พัก (Accommodation)

2.3.2 ข้อมูลด้านการจัดการเชิงนิเวศของอุทยานแห่งชาติดอยผา골อง (Eco)

1) พื้นที่ (Area)

2) การจัดการ (Management)

3) กิจกรรมและกระบวนการ (Process)

4) การมีส่วนร่วม (Participate)

2.3.3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

2.4 นำร่างแบบสัมภาษณ์การศึกษาบริบทปัจจุบันต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골อง จังหวัดแพร่ เสนอต่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้อง และความเหมาะสมของเนื้อหา

2.5 นำร่างแบบสัมภาษณ์การศึกษาบริบทปัจจุบันต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골อง จังหวัดแพร่ โดยนำเครื่องมือเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณา ตรวจสอบ แก้ไขปรับปรุง และหาความตรงเชิงเนื้อหา (Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามกับเนื้อหา (IOC: Index of Item Objective Congruence) โดยมีค่า IOC ทุกข้ออยู่ระหว่าง 0.66–1.00 ซึ่งผู้วิจัยจะใช้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน

2.6 นำร่างแบบสัมภาษณ์การศึกษาบริบทปัจจุบันต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골อง จังหวัดแพร่ มาปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำไปสู่กระบวนการสัมภาษณ์ตัวแทนจากหน่วยงานภาครัฐและตัวแทนจากชุมชน

2.7 นำร่างแบบสัมภาษณ์การศึกษาบริบทปัจจุบันต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골อง จังหวัดแพร่ มาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

3. การทดสอบเครื่องมือ

ผู้วิจัยใช้การทดสอบความตรงของเนื้อหา (Validity) โดยมีการตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยอาศัยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ในการพิจารณาข้อคำถามในการสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมเนื้อหาครบถ้วน ข้อคำถามถูกต้องเหมาะสม ตรงตามโครงสร้าง และภาษาที่ใช้เหมาะสมกับการใช้ข้อมูล โดยมีค่า IOC ทุกข้ออยู่ระหว่าง 0.66–1.00 เมื่อผู้เชี่ยวชาญเห็นชอบแล้ว จึงนำแบบสัมภาษณ์ชุดดังกล่าวไปดำเนินการทดสอบกับกลุ่มเป้าหมาย

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานของการศึกษาวิจัย โดยได้ค่าประเมินแล้วมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.66–1.00 ผู้วิจัยได้ปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำมาใช้ในแบบสอบถามจริง

4.2 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยตรงจากจำนวนตัวแทนของหน่วยงานภาครัฐและชุมชน

4.3 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In Depth Interview) ทั้งหมดจากจำนวนที่กำหนด เพื่อเข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In Depth Interview) ทั้งหมด มาวิเคราะห์ข้อมูลตามทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง โดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยว ณ อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จำนวน 6,715 คน ในปี พ.ศ. 2556 (กรมอุทยานสัตว์ป่าและพันธุ์พืช, 2558ข, สื่อออนไลน์)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยว ณ อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ จำนวน 6,715 คน โดยใช้แบบสอบถามกับนักท่องเที่ยวในช่วงฤดูการท่องเที่ยว (High Season) ไปจนถึงช่วงพ้นฤดูการท่องเที่ยว (End of High Season) ผู้วิจัยใช้สูตรของ Yamane Taro ที่มีระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 หรือยอมให้มีค่าความคลาดเคลื่อนได้ร้อยละ 5 (Yamane, 1973) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 399.73 คน ซึ่งมีวิธีการหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

e = ระดับของความคลาดเคลื่อน

$$\text{แทนสูตรได้ ดังนี้} \quad n = \frac{6,715}{1+6,715(0.05)^2} \\ \approx 399.73$$

จากสูตรคำนวณข้างต้น ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการทรัพยากรทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของอุทยานแห่งชาติดอยผาหลวง จังหวัดแพร่

2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบด้านการท่องเที่ยว

2.1.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยว

2.2 ร่างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผาหลวง จังหวัดแพร่ โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ รายได้ การศึกษา ยานพาหนะที่ใช้เดินทาง และลักษณะการเดินทาง โดยใช้ข้อคำถามประเภทเลือกตอบ (Checklist)

ส่วนที่ 2 สอบถามความคิดเห็น โดยใช้องค์ประกอบด้านการท่องเที่ยว (5A) สิ่งดึงดูด (Attraction), สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities), การเข้าถึง (Accessibility), กิจกรรม (Activities) และแหล่งที่พัก (Accommodation) โดยใช้เกณฑ์ของระดับช่วง 5 ระดับ ดังนี้

5 คะแนน เท่ากับ นักท่องเที่ยวเห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด

4 คะแนน เท่ากับ นักท่องเที่ยวเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

3 คะแนน เท่ากับ นักท่องเที่ยวเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

2 คะแนน เท่ากับ นักท่องเที่ยวเห็นด้วยอยู่ในระดับน้อย

1 คะแนน เท่ากับ นักท่องเที่ยวเห็นด้วยอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.3 นำร่างแบบสอบถาม (Questionnaires) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการทรัพยากรทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผาหลวง จังหวัดแพร่ เสนอต่อผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของเนื้อหา

2.4 นำร่างแบบสอบถาม (Questionnaires) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการทรัพยากรทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผาหลวง จังหวัดแพร่ เสนอคณะกรรมการเพื่อประเมินความเหมาะสม โดยนำเครื่องมือเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม เพื่อพิจารณา ตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุง และหาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง

ระหว่างคำถามกับเนื้อหา (IOC: Index of Item Objective Congruence) โดยมีค่า IOC ทุกข้อ อยู่ระหว่าง 0.66–1.00

2.5 นำร่างแบบสอบถาม (Questionnaires) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการทรัพยากรทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ มาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ให้เหมาะสมกับเนื้อหา จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่อุทยานแห่งชาติขุนสถาน จังหวัดน่าน จำนวน 30 ชุด เพื่อนำมาวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งชุด โดยวิธีการใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540, หน้า 125; กัลยา วาณิชย์บัญชา, 2545, หน้า 35–38) ซึ่งจะต้องมีค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป โดยได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.82

2.6 นำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง คือ นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยว ณ จังหวัดแพร่

3. การทดสอบเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งชุด โดยวิธีการใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540, หน้า 125; กัลยา วาณิชย์บัญชา, 2545, หน้า 35–38) ดังนี้

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ \frac{1 - \sum s_i^2}{st^2} \right\}$$

α = สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

n = จำนวนข้อในแบบสอบถาม

s_i^2 = ความแปรปรวนของแบบสอบถามเป็นรายข้อ

st^2 = ความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

สำหรับผลการวิเคราะห์ได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการทรัพยากรทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งต้องได้ค่ามากกว่า 0.70 ขึ้นไป ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.82

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการในการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบสอบถามที่ผ่านกระบวนการทดสอบเครื่องมือ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนที่ 1 ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ภูมิลำเนา ยานพาหนะที่ใช้เดินทาง และลักษณะเดินทาง โดยใช้ข้อคำถามประเภทเลือกตอบ (Checklist) ใช้ค่าร้อยละ (Percentage) เป็นสถิติพื้นฐานในกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูล

5.2 ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนที่ 2 คือ สอบถามความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว โดยใช้องค์ประกอบด้านการท่องเที่ยว (5A) ประกอบด้วย สิ่งดึงดูด (Attraction), สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities), การเข้าถึง (Accessibility), กิจกรรม (Activities) และแหล่งที่พัก (Accommodation) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และนำข้อมูลที่ได้มาเปรียบเทียบตามเกณฑ์ค่าเฉลี่ยเพื่อแปลผล โดยใช้เกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) ของระดับช่วง 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21–5.00 คือ นักท่องเที่ยวเห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.41–4.20 คือ นักท่องเที่ยวเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.61–3.40 คือ นักท่องเที่ยวเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.81–2.60 คือ นักท่องเที่ยวเห็นด้วยอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.01–1.80 คือ นักท่องเที่ยวเห็นด้วยอยู่ในระดับน้อยที่สุด

6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

6.1 ใช้สถิติพื้นฐานได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

6.2 ใช้สถิติเชิงอนุมานได้แก่ T-test และ F-test

วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อเสนอแนะแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่

เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้การประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group)

1. ประชากรและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก

1.1 ประชากร

1.1.1 เจ้าหน้าที่ภาครัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการอุทยานแห่งชาติดอยผากลอง รวมถึงหน่วยงานอื่น ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทางด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดแพร่

ได้แก่ อุทยานแห่งชาติดอยผา골อง สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 13 (แพร่) การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดแพร่ และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยสำนักงานแพร่

1.1.2 ผู้นำชุมชนจากองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในอำเภอลอง ที่มีอาณาเขตติดต่อกับอุทยาน จำนวน 2 แห่ง (อิงจากท้องที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติดอยผา골อง จังหวัดแพร่) ที่มีส่วนร่วมกับการจัดการอุทยานแห่งชาติดอยผา골อง ได้แก่ อบต.ต้าผามอก และอบต.เวียงต้า

1.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก

1.2.1 ตัวแทนเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการอุทยานแห่งชาติดอยผา골อง รวมถึงหน่วยงานอื่น ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทางด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดแพร่ ได้แก่ ตัวแทนอุทยานแห่งชาติดอยผา골อง จำนวน 1 คน ตัวแทนสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 13 (แพร่) จำนวน 1 คน การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดแพร่ จำนวน 1 คน และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยสำนักงานแพร่ จำนวน 1 คน รวม 4 คน

1.2.2 ตัวแทนของผู้นำชุมชนจากองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในอำเภอลอง ที่มีอาณาเขตติดต่อกับอุทยาน จำนวน 2 แห่ง (อิงจากท้องที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골อง จังหวัดแพร่) ที่มีส่วนร่วมกับการจัดการอุทยานแห่งชาติดอยผา골อง ได้แก่ ตัวแทน อบต.ต้าผามอก 2 คน และ อบต.เวียงต้า 2 คน รวมทั้งสิ้น 4 คน โดยเลือกวิธีการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Random Sampling) จากผู้ที่ดำรงตำแหน่งหัวหน้าขึ้นไป และหรือตัวแทนที่มีความรู้ความชำนาญ และมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการจัดการอุทยานแห่งชาติ ซึ่งจะต้องมีประสบการณ์อย่างน้อย 5 ปีขึ้นไป รวม 4 คน

2. เครื่องมือการวิจัย

2.1 ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากวัตถุประสงค์ที่ 1 คือ แบบสัมภาษณ์ตัวแทนจากหน่วยงานภาครัฐและตัวแทนชุมชน เกี่ยวกับบริบทปัจจุบันต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골อง จังหวัดแพร่ และวัตถุประสงค์ที่ 2 คือ แบบสัมภาษณ์ตัวแทนจากหน่วยงานภาครัฐ ในด้านความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골อง จังหวัดแพร่ และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวในด้านปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการทรัพยากรทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골อง จังหวัดแพร่ แล้วจึงนำมาสังเคราะห์เป็นรูปแบบของประเด็นข้อคำถามเพื่อใช้ในการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group)

2.2 ผู้วิจัยได้ทำการชี้แจงเกี่ยวกับรายละเอียดของข้อมูลของงานวิจัยเรื่องแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ แก่ผู้เข้าร่วมการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group)

2.3 ผู้วิจัยได้ทำการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) โดยการใช้ข้อมูลประเด็นคำถามจากขั้นตอนแรกมาใช้เป็นหลักประเด็นพูดคุยในการประชุม เพื่อให้เกิดการตกตะกอนทางความคิดอันนำไปสู่ข้อมูลในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวเข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นลำดับต่อไป

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) มาวิเคราะห์ให้อยู่ในรูปแบบของข้อมูลวิจัยเชิงคุณภาพ แล้วนำมาสรุปในรูปแบบของการเขียนเชิงพรรณนา เพื่อให้ได้แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การศึกษาแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผาแดง อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย เพื่อศึกษาบริบทปัจจุบันต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผาแดง จังหวัดแพร่ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผาแดง จังหวัดแพร่ เพื่อเสนอแนะแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผาแดง จังหวัดแพร่ เป็นงานวิจัยเชิงประยุกต์ (Applied Research) โดยใช้การวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methodology Research) ประกอบด้วยการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้แบบสอบถาม และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ซึ่งมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาบริบทปัจจุบันต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผาแดง จังหวัดแพร่

เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) โดยผู้ตอบแบบสัมภาษณ์เป็นตัวแทนเจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับอุทยานแห่งชาติดอยผาแดง จังหวัดแพร่ และตัวแทนกลุ่มผู้นำชุมชนในพื้นที่โดยรอบอุทยานแห่งชาติดอยผาแดง จังหวัดแพร่

กำหนดเป้าหมายโดยใช้หลักองค์ประกอบทางการท่องเที่ยวผนวกกับองค์ประกอบหลักของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (5AEco) โดยแบ่งออกเป็น 9 ด้าน ได้แก่ สิ่งดึงดูดใจ (Attraction) สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) การเข้าถึง (Accessibility) กิจกรรม (Activities) ที่พัก (Accommodation) พื้นที่ (Area) การจัดการ (Management) กระบวนการ (Process) และการมีส่วนร่วม (Participate) โดยใช้เครื่องมือเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง จึงได้ข้อมูลเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิเคราะห์ และสังเคราะห์บทเรียน จากการวิเคราะห์ผลงานที่ได้จากการสัมภาษณ์ทุกด้าน

1. สิ่งดึงดูดใจ (Attraction)

ในด้านเอกลักษณ์หรือความน่าสนใจของอุทยาน ได้แก่ ความเป็นธรรมชาติ สถานที่ท่องเที่ยวมีความเป็นเอกลักษณ์และมีความหลากหลาย แหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวนิยม

ได้แก่ ภูเขาหินปะการัง ถ้ำเฮอร์วีน และแก่งหลวง ซึ่งล้วนแต่เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติทั้งสิ้น ดังนั้น การเพิ่มกิจกรรมหรือจุดที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ เช่น จุดถ่ายภาพ อาทิ ชุมดอกไม้ แปลงดอกไม้ นานาพรรณ หรือร้านขายของที่ระลึกของอุทยาน ก็จะช่วยให้อุทยานแห่งชาติ ดอยผากลอง จังหวัดแพร่ มีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น “ความน่าสนใจของอุทยาน คือ ความเป็นธรรมชาติ และมีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย” (วัชรพล ตะตัน, ผู้ให้สัมภาษณ์, 28 สิงหาคม 2559) สำหรับแหล่งท่องเที่ยวในอุทยานที่น่าสนใจ ได้แก่ ภูเขาหินปะการัง ถ้ำเฮอร์วีน สวนหินมหาราช และแก่งหลวง แหล่งท่องเที่ยวมีความหลากหลาย สามารถท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี ในส่วนของการประชาสัมพันธ์ที่จะสามารถทำให้นักท่องเที่ยวเกิดการรับรู้และเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวในอุทยานในปัจจุบัน ได้แก่ ทางสื่อออนไลน์ และหนังสือพิมพ์ โดยสื่อออนไลน์จะเป็นการประชาสัมพันธ์ที่ได้ผลที่สุดกับเยาวชนและวัยทำงาน ซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นก็ถือว่าเป็นทางเลือกที่ดีเช่นกันในการประชาสัมพันธ์ที่พักหรือร้านค้า เช่น ผ่านทางร้านกาแฟและโรงแรม เป็นต้น สาเหตุที่ทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวลดลงในปัจจุบัน เนื่องจากปัญหาทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน ประกอบกับอุปสรรคในการประกอบกิจกรรมของทางอุทยานได้เกิดความชำรุดเสียหายไปตามกาลเวลา ทำให้ไม่สามารถจัดกิจกรรมบางอย่างที่นักท่องเที่ยวต้องการได้ “ปัจจุบันมีปัญหาด้านเศรษฐกิจ รวมถึงกิจกรรมบางอย่างไม่สามารถดำเนินการได้ เช่น กิจกรรมล่องแก่ง ซึ่งเคยเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยว” (วัชรพล ตะตัน, ผู้ให้สัมภาษณ์, 28 สิงหาคม 2559)

2. สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities)

ในปัจจุบันอุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ มีสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐาน ได้แก่ บ้านพักนักท่องเที่ยว จำนวน 2 หลัง มีลานกางเต็นท์และจุดบริการเช่าเต็นท์ มีศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ห้องน้ำสาธารณะประจำตามจุดสำคัญของแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งถือว่าทางอุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ มีความพร้อมต่อการรองรับนักท่องเที่ยวเป็นอย่างดี แต่ยังคงขาดสิ่งอำนวยความสะดวกที่สำคัญอย่างมากต่อนักท่องเที่ยวในปัจจุบัน โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ซึ่งเป็นรุ่นเยาวชนและวัยทำงาน ซึ่งก็คือสัญญาณอินเทอร์เน็ต โดยทางอุทยานควรมีแผนในการปรับปรุงหรือเพิ่มเติมสิ่งอำนวยความสะดวกในอนาคต ได้แก่ ควรจัดตั้งศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเพิ่มเติม จัดตั้งที่ทำการค่ายพักแรม และเพิ่มสถานที่ในการจัดค่ายพักแรมเพิ่มเติม เพื่อรองรับกลุ่มนักท่องเที่ยว และเยาวชนที่ต้องการจัดกิจกรรมตั้งค่ายพักแรม “ควรจัดตั้งศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเพิ่มเติม จัดตั้งที่ทำการค่ายพักแรม เพราะกิจกรรมพักแรมเป็นที่นิยมมากของอุทยาน ณ ปัจจุบัน” (เพชรรัตน์ จันท์แก้ว, ผู้ให้สัมภาษณ์, 28 สิงหาคม 2559) ในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกด้านอื่น ๆ เช่น ร้านค้า ร้านกาแฟ ร้านขายของที่ระลึก ในส่วนของการเอกชนหรือภาคธุรกิจยังไม่สามารถเข้ามามีบทบาทได้ เนื่องจากผิดต่อข้อกฎหมายของอุทยาน

แห่งชาติ “อุทยานไม่สามารถให้ผู้ประกอบการเข้ามาจับตาทได้ เพราะจะทำให้ผิดกฎหมายของทางอุทยาน ” (นัฐพร เพชรชุมทรัพย์, ผู้ให้สัมภาษณ์, 28 สิงหาคม 2559)

3. การเข้าถึง (Accessibility)

รูปแบบการเดินทางที่นักท่องเที่ยวสามารถใช้เดินทางมายังอุทยานได้ในปัจจุบันมีอยู่สองทางเลือก ได้แก่ รถยนต์ รถจักรยานยนต์ โดยในปัจจุบันทางอุทยานแห่งชาติดอยผากลองจังหวัดแพร่ ยังไม่มีมีบริการรับส่ง เช่ารถ หรือบริการขนส่งใด ๆ ที่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวในปัจจุบันได้ สำหรับเส้นทางที่ใช้เข้าถึงอุทยานในปัจจุบันถือว่ามีความสะดวก เพราะมีเส้นทางลาดยางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวทุกแห่งของอุทยาน นอกจากการเดินทางไปยังแก่งหลวงและถ้ำเอราวัณ อาจมีปัญหาเล็กน้อยจากเส้นทางที่เข้าถึงตัวแหล่งท่องเที่ยวที่ชำรุดเสียหายถนนเป็นหลุมบ่อในบางจุด สาเหตุมาจากชุมชนใกล้เคียงประกอบอาชีพทำครกหิน ทำให้ต้องขนถ่ายสินค้าผ่านรถบรรทุกขนส่งไปมาผ่านเส้นทางที่ใช้เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว แต่อย่างไรก็ตามก็ไม่ถือว่าเป็นปัญหามากนัก “มีความสะดวกเพราะมีเส้นทางที่เข้าถึงทุกแหล่งท่องเที่ยวของอุทยาน” (นัฐพร เพชรชุมทรัพย์, ผู้ให้สัมภาษณ์, 28 สิงหาคม 2559)

4. กิจกรรม (Activities)

ในปัจจุบันทางอุทยานมีกิจกรรมทางการท่องเที่ยวที่รองรับนักท่องเที่ยว ได้แก่ กิจกรรมชมถ้ำ ไต่ลวดสลิงข้ามแม่น้ำยมที่แก่งหลวง ค่ายพักแรม และศึกษาเส้นทางธรรมชาติ “ในปัจจุบันมีกิจกรรมที่น่าสนใจ เช่น กิจกรรมชมถ้ำ ไต่ลวดสลิงข้ามแม่น้ำยมที่แก่งหลวงและค่ายพักแรม ก็มีความน่าสนใจ” (วัชรพล ตะตัน, ผู้ให้สัมภาษณ์, 28 สิงหาคม 2559) โดยกิจกรรมทางการท่องเที่ยวใดบ้างที่ได้รับความนิยมในปัจจุบัน คือ ตั้งค่ายพักแรม โดยเป็นกิจกรรมซึ่งถือว่า ได้รับความนิยมจากทั้งนักท่องเที่ยวและนักเรียนนักศึกษา สำหรับแผนในการพัฒนากิจกรรมทางการท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติดอยผากลอง ควรเพิ่มกิจกรรมที่มีความน่าสนใจ เช่น กิจกรรมล่องแก่ง เป็นต้น เนื่องจากการล่องแก่งเป็นสิ่งที่เคยเป็นสัญลักษณ์ของแก่งหลวง การนำกิจกรรมล่องแก่งกลับมาจึงถือเป็นผลดีอย่างมากต่อทางอุทยานดอยผากลองจังหวัดแพร่ รวมถึงการเพิ่มกิจกรรมทางน้ำอื่น ๆ ก็น่าสนใจด้วยเช่นกัน “ของบประมาณในการจัดหาอุปกรณ์ประกอบกิจกรรม เช่น แพยาง เพิ่มกิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำ” (พิเชษฐ์ เจริญศิลป์, ผู้ให้สัมภาษณ์, 28 สิงหาคม 2559)

5. แหล่งที่พัก (Accommodation)

ในด้านของแหล่งที่พักของอุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ มีความพร้อมได้แก่ บ้านพักรับรอง 2 หลัง และจุดลานกางเต็นท์ รวมถึงเต็นท์ให้เช่าบริการ ในส่วนของการปรับปรุงหรือเพิ่มเติมในส่วนแหล่งที่พัก ทางผู้ให้สัมภาษณ์ได้ชี้แจงว่า ควรปรับปรุง

สิ่งอำนวยความสะดวกเพิ่มเติม เพื่อรองรับความต้องการของนักท่องเที่ยวในด้านห้องน้ำ และความสะดวกของสถานที่ “ต้องมีปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกเพิ่มเติมในด้านห้องน้ำ และความสะดวกของสถานที่” (วัชรพล ตะตัน, ผู้ให้สัมภาษณ์, 28 สิงหาคม 2559) โดยมาตรฐานหรือนโยบายในการบริหารแหล่งที่พัก ทางอุทยานแห่งชาติดอยผา골อง จังหวัดแพร่ ควรเน้นเรื่องความสะดวกของแหล่งท่องเที่ยวและความพร้อมของสถานที่ เพื่อให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจในการเข้าพักที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골อง จังหวัดแพร่ “ควรให้ความสำคัญเรื่องความปลอดภัยและความสะดวกมาเป็นอันดับแรก ๆ” (อนุวัตร ศรีวงศ์, ผู้ให้สัมภาษณ์, 28 สิงหาคม 2559)

6. พื้นที่ (Area)

ในด้านแหล่งที่ตั้งของอุทยานแห่งชาติดอยผา골อง จังหวัดแพร่ ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาในด้านของการท่องเที่ยวหรือไม่นั้น ให้สัมภาษณ์ล้วนให้การยืนยันว่า ไม่ส่งผลกระทบใด ๆ ต่อการพัฒนาในด้านการท่องเที่ยว รวมถึงเส้นทางที่ใช้อยู่ในปัจจุบันทั้งในอุทยานและบริเวณรอบอุทยานด้วย “ไม่ส่งผลกระทบใด ๆ ต่อการพัฒนาในด้านการท่องเที่ยว เพราะอุทยานให้ความสำคัญกับป่าไม้มาเป็นสิ่งแรก” (วัชรพล ตะตัน, ผู้ให้สัมภาษณ์, 28 สิงหาคม 2559) สำหรับการเชื่อมโยงเส้นทางของแหล่งท่องเที่ยวภายในอุทยานที่สมควรได้รับการปรับปรุงหรือพัฒนา ได้แก่ การปรับปรุงในส่วนของป้ายสื่อความหมาย และป้ายบอกทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวในบริเวณอุทยานให้ชัดเจน เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้ง่าย และสะดวกสบายยิ่งขึ้น “พัฒนาป้ายบอกทางในแหล่งท่องเที่ยวรอบ ๆ อุทยาน เพื่อให้นักท่องเที่ยวสะดวกยิ่งขึ้น” (ปรารธนา มานทรัพย์, ผู้ให้สัมภาษณ์, 28 สิงหาคม 2559)

7. การจัดการ (Management)

ทางอุทยานแห่งชาติดอยผา골อง จังหวัดแพร่ มีการสร้างการเรียนรู้และจิตอนุรักษ์แก่นักท่องเที่ยว ได้แก่ การนำนักวิชาการด้านนันทนาการมาให้ความรู้ในกิจกรรมค่ายพักแรม และออกไปให้ความรู้ด้านการอนุรักษ์ให้กับชุมชนและโรงเรียน และจัดทำป้ายแนะนำต่าง ๆ เพื่อให้ชุมชนเกิดจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักท่องเที่ยว “นำนักวิชาการด้านนันทนาการมาให้ความรู้ในกิจกรรมค่ายพักแรม และออกไปให้ความรู้ด้านการอนุรักษ์ให้กับชุมชนและโรงเรียน และจัดทำป้ายแนะนำต่าง ๆ” (ปรารธนา มานทรัพย์, ผู้ให้สัมภาษณ์, 28 สิงหาคม 2559) นอกจากนี้ ทางอุทยานแห่งชาติดอยผา골อง จังหวัดแพร่ ยังสามารถนำวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชุมชนเข้ามาปรับใช้ในการจัดการการท่องเที่ยวของอุทยานได้ โดยการจัดทำป้ายสื่อที่นำเอาวิถีชีวิตชาวบ้านรอบ ๆ อุทยาน ขนบธรรมเนียมประเพณีของดีในชุมชน เช่น ผ้าไหมหรือเครื่องจักรสาน เพื่อให้นักท่องเที่ยวรับทราบถึงประเพณีของชุมชน

รอบอุทยาน ซึ่งถือเป็นการประชาสัมพันธ์อุทยานและส่งเสริมชุมชนได้เป็นอย่างดี “ช่วยส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนและประชาสัมพันธ์ชุมชน” (พิเชษฐ์ เจริญศิลป์, ผู้ให้สัมภาษณ์, 28 สิงหาคม 2559) ซึ่งชุมชนควรมีบทบาทอย่างไรในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของอุทยานแห่งชาติดอยผาหลวง จังหวัดแพร่ ในด้านการส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและร่วมกันรักษาธรรมชาติ หวงแหนป่าไม้ เพราะป่าไม้มีความสำคัญอย่างมากต่อทางชุมชนและอุทยาน สำหรับการจัดการแหล่งท่องเที่ยวของอุทยานในปัจจุบัน ส่งผลเสียต่อสิ่งแวดล้อมในอุทยานหรือไม่อย่างไรนั้น ทางผู้ให้สัมภาษณ์ต่างยืนยันว่า เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมมีน้อยมาก เนื่องจากทางอุทยานได้ยึดหลักในการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ควบคู่กับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวไปพร้อม ๆ กัน โดยไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ “อุทยานได้ยึดหลักในการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ควบคู่กับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ดังนั้นจึงไม่ส่งผลเสีย” (วัชรพล ตะตัน, ผู้ให้สัมภาษณ์, 28 สิงหาคม 2559)

8. กระบวนการ (Process)

ในส่วนของแผนการพัฒนาของอุทยานในปัจจุบันถือว่ามีความสอดคล้องและเหมาะสมต่อสภาพแวดล้อมของอุทยาน เพราะทางอุทยานนั้นไม่ได้ทำลายสภาพแวดล้อม แต่เป็นการปรับปรุงให้สภาพแวดล้อมดีขึ้น เช่น การปลูกหญ้าและปลูกต้นไม้เพิ่มเติม “จัดการท่องเที่ยวให้มีผลกระทบต่ออุทยานน้อยที่สุด” (นัฐพร เพชรชุมทรัพย์, ผู้ให้สัมภาษณ์, 28 สิงหาคม 2559) สำหรับนโยบายของทางอุทยานแห่งชาติดอยผาหลวง จังหวัดแพร่ เกี่ยวกับการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศนั้นก็จะเป็นการหยิบยกเอาหลักของการพัฒนาอุทยานแห่งชาติมาใช้ คือ ท่องเที่ยวอย่างสนุกสนาน เรียนรู้ และเข้าใจธรรมชาติ คนอยู่ร่วมกับป่า

9. การมีส่วนร่วม (Participate)

ในด้านบทบาทและหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐและชุมชนต่อการจัดการอุทยานแห่งชาติดอยผาหลวง มีความแตกต่างกันไม่มากนัก โดยภาครัฐจะเน้นนโยบายเพื่อการอนุรักษ์พื้นที่ป่าให้คงอยู่ และเพิ่มพื้นที่ป่าสีเขียว ส่วนชุมชนจะเน้นปลูกฝังให้เกิดจิตสำนึกในการอนุรักษ์ป่าไม้เพื่อการทำป่าชุมชน ดังนั้น หน้าที่ของทั้งสองฝ่ายจึงไม่แตกต่างกันมากนัก เนื่องจากเน้นบทบาทในด้านของการอนุรักษ์ป่าไม้เหมือน ๆ กัน “รัฐจะเน้นการรักษาพื้นที่ป่าไม้ และชุมชนไม่บุกรุกพื้นที่ป่าไม้” (วัชรพล ตะตัน, ผู้ให้สัมภาษณ์, 28 สิงหาคม 2559) โดยที่ผ่านมามหาวิทยาลัยและชุมชนเคยมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวในอุทยานเรื่องต่าง ๆ ได้แก่ การแนะนำแหล่งท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยวที่จะมาเยี่ยมชมอุทยาน จัดการประชาสัมพันธ์ในด้านของวิถีชีวิตในชุมชน พร้อมกับแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน รวมถึงเคยมีการจัดแคมเปญคัดคุเทศก์ตัวน้อย ซึ่งเป็นการส่งเสริมเด็กนักเรียนในชุมชนให้มีรายได้ในช่วงปิดเทอมด้วย “แนะนำแหล่งท่องเที่ยว

แก่นักท่องเที่ยวที่จะมาเยี่ยมชมอุทยาน และจัดการประชาสัมพันธ์ในด้านของวิถีชีวิตในชุมชน พร้อมกับแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน” (เพชรรัตน์ จัทรแก้ว, ผู้ให้สัมภาษณ์, 28 สิงหาคม 2559) ในส่วนของความร่วมมือจากภาครัฐและชุมชนในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติ ดอยผากลอง จังหวัดแพร่ นั้น ควรมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ธรรมชาติในอุทยานและช่วยกัน สอดส่องดูแลรักษาสภาพแวดล้อมในอุทยานและชุมชนโดยรอบ และประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว ภายในชุมชนและอุทยาน “ช่วยกันโปรโมทและดูแลความสะอาดแหล่งท่องเที่ยวของทั้งอุทยาน และชุมชน” (พิเชษฐ เจริญศิลป์, ผู้ให้สัมภาษณ์, 28 สิงหาคม 2559) ในส่วนของการร่วมมือกัน ในการจัดการการท่องเที่ยวของหน่วยงานภาครัฐและชุมชน จะช่วยทำให้การท่องเที่ยว ของอุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ เกิดการพัฒนาได้หรือไม่ ผู้ให้สัมภาษณ์ ลงความเห็นว่ สามารถจะทำให้เกิดการพัฒนาดได้เนื่องจากการร่วมมือจากชุมชนจะช่วยทำให้ อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้นได้ เนื่องจากการร่วมมือจากชุมชน นอกจาก จะช่วยทำให้การรองรับนักท่องเที่ยวสะดวกขึ้น ยังเป็นการทำให้อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้นด้วย” (ปรารธนา มานทรัพย์, ผู้ให้สัมภาษณ์, 28 สิงหาคม 2559) ในส่วนของ ประโยชน์จากการพัฒนาอุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ นั้น ก็ทำให้จำนวนนักท่องเที่ยว ในอุทยานเพิ่มมากขึ้น ชุมชนก็จะมีนักท่องเที่ยวมากขึ้น และเป็นที่ยอมรับมากขึ้น ซึ่งอาจส่งผลให้ สินค้าในชุมชนได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยว ทำให้สร้างรายได้ในชุมชน

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่

เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยว ณ อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ จำนวน 400 คน สอบถามกับนักท่องเที่ยว ในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว (High Season) ไปจนถึงช่วงพ้นฤดูกาลท่องเที่ยว (End of High Season) แบบสอบถามแบ่งเป็นสองตอน ได้แก่ ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย ข้อมูลส่วนบุคคลและข้อมูล การเดินทาง และความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว โดยใช้หลักองค์ประกอบทางการท่องเที่ยว (5A)

1. ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว

1.1 ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ตาราง 4 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคล จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ชาย	221	55.50
2. หญิง	179	44.50
รวม	400	100.00

จากตาราง 4 พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 55.50 เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 44.50

ตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคล จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ต่ำกว่า 20 ปี	192	48.00
2. 21-30 ปี	123	30.50
3. 31-40 ปี	53	13.50
4. มากกว่า 40 ปี	32	8.00
อายุเฉลี่ยเท่ากับ 24.11 ปี		
รวม	400	100.00

จากตาราง 5 พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 48.00 รองลงมา ได้แก่ ช่วงอายุ 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.50 อายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 13.50 และมากกว่า 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 8.00 โดยมีอายุเฉลี่ยเท่ากับ 24.11 ปี

ตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคล จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. โสด	293	73.25
2. สมรส	98	24.50
3. หย่าร้าง	9	2.25
รวม	400	100.00

จากตาราง 5 พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 73.25 รองลงมา ได้แก่ สมรส คิดเป็นร้อยละ 24.50 และหย่าร้าง คิดเป็นร้อยละ 2.25

ตาราง 6 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคล จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	35	8.75
2. มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	258	64.50
3. อนุปริญญา	7	1.75
4. ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	98	24.50
5. อื่น ๆ	2	0.50
รวม	400	100.00

จากตาราง 6 พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาที่ระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 64.25 รองลงมา ได้แก่ ระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า คิดเป็นร้อยละ 24.50 ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า คิดเป็นร้อยละ 8.75 ระดับอนุปริญญา คิดเป็นร้อยละ 1.75 และอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 0.50

ตาราง 7 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคล จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ธุรกิจส่วนตัว	43	10.75
2. ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	77	19.25
3. พนักงานบริษัทเอกชน	18	4.50
4. เกษตรกร	18	4.50
5. นักเรียน/นักศึกษา	224	56.00
6. อื่น ๆ	20	5.00
รวม	400	100.00

จากตาราง 7 พบว่าส่วนใหญ่มีอาชีพ นักเรียน/นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 56.00 รองลงมา ได้แก่ ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 19.25 ประกอบธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 10.75 อื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 5.00 พนักงานบริษัทเอกชนและเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 4.50

ตาราง 8 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคล จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ต่ำกว่า 10,000 บาท	256	64.00
2. 10,001–20,000 บาท	75	18.75
3. 20,001–50,000 บาท	42	10.50
4. 50,000 บาทขึ้นไป	17	4.25
5. ไม่ระบุ	10	2.50
รวม	400	100.00

จากตาราง 8 พบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของนักท่องเที่ยวยุคใหม่ส่วนใหญ่ต่ำกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 64.00 รองลงมา ได้แก่ 10,001–20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 18.75 20,001–50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 10.50 50,000 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 2.50 และไม่ระบุ คิดเป็นร้อยละ 2.50

1.2 ข้อมูลการเดินทาง ได้แก่ ภูมิลำเนา ยานพาหนะที่ใช้เดินทาง และลักษณะการเดินทาง

ตาราง 9 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลการเดินทาง จำแนกตามภูมิลำเนา

ภูมิลำเนา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. จังหวัดแพร่	215	53.50
2. ต่างจังหวัด	185	46.50
รวม	400	100.00

จากตาราง 9 พบว่า นักท่องเที่ยวยุคใหม่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดแพร่ คิดเป็นร้อยละ 53.50 และต่างจังหวัด คิดเป็นร้อยละ 46.50

ตาราง 10 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลการเดินทาง จำแนกตามยานพาหนะที่ใช้เดินทาง

ยานพาหนะที่ใช้เดินทาง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. รถยนต์ส่วนตัว	250	61.50
2. รถจักรยานยนต์	136	34.00
3. รถโดยสาร	6	1.50
4. อื่น ๆ	8	2.00
รวม	400	100.00

จากตาราง 10 พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางโดยใช้รถยนต์ส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 61.50 รองลงมา ได้แก่ เดินทางโดยใช้รถจักรยานยนต์ คิดเป็นร้อยละ 33.50 เดินทางโดยรถโดยสาร/รถรับส่ง คิดเป็นร้อยละ 1.50 เดินทางโดยรถไฟ คิดเป็นร้อยละ 0.50 และอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 2.00

ตาราง 11 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลการเดินทาง จำแนกตามลักษณะการเดินทาง

ลักษณะการเดินทาง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. กลุ่มเพื่อน	201	50.25
2. ครอบครัว	143	35.75
3. คู่รัก	36	9.00
4. เดินทางโดยลำพัง	10	2.50
5. กรู๊ปทัวร์	0	0
6. อื่น ๆ	10	2.50
รวม	400	100.00

จากตาราง 11 พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมากับกลุ่มเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 50.25 รองลงมา ได้แก่ มาเป็นครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 35.75 มาเป็นคู่รัก คิดเป็นร้อยละ 9.00 เดินทางโดยลำพัง คิดเป็นร้อยละ 2.50 และอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 2.50

2. ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว ใช้หลักองค์ประกอบทางการท่องเที่ยว (5A)

ตาราง 12 แสดงความคิดเห็นด้านสิ่งดึงดูดใจ (Attraction)

ความคิดเห็น	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ท่านพึงพอใจต่อทัศนียภาพและความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวภายในอุทยาน	3.70	0.74	มาก
2. ควรเพิ่มสิ่งน่าสนใจภายในอุทยาน เช่น จุดถ่ายภาพ แลนมาร์ค	4.46	0.60	มากที่สุด
3. การรักษาความปลอดภัยของอุทยานมีมาตรฐานและมีความเหมาะสม	3.36	0.84	ปานกลาง
4. ท่านพึงพอใจต่อการให้ข้อมูลด้านการท่องเที่ยวของเจ้าหน้าที่อุทยาน	4.05	0.81	มาก
5. ควรจัดทำสื่อออนไลน์เพื่อเพิ่มช่องทางในการประชาสัมพันธ์	4.39	0.60	มากที่สุด
6. ท่านได้รับการต้อนรับท่านอย่างดีจากอุทยาน	4.08	0.80	มาก
รวม	4.00	0.73	มาก

จากตาราง 12 ความคิดเห็นด้านสิ่งดึงดูดใจ พบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ผลค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.00 สามารถลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ (1) ควรเพิ่มสิ่งน่าสนใจภายในอุทยาน เช่น จุดถ่ายภาพ แลนมาร์ค มีค่าเฉลี่ย 4.46 (2) ควรจัดทำสื่อออนไลน์เพื่อเพิ่มช่องทางในการประชาสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ย 4.39 (3) ท่านได้รับการต้อนรับท่านอย่างดีจากอุทยาน มีค่าเฉลี่ย 4.08 (4) ท่านพึงพอใจต่อการให้ข้อมูลด้านการท่องเที่ยวของเจ้าหน้าที่อุทยาน มีค่าเฉลี่ย 4.05 (5) ท่านพึงพอใจต่อทัศนียภาพและความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวภายในอุทยาน มีค่าเฉลี่ย 3.70 และ (6) การรักษาความปลอดภัยของอุทยานมีมาตรฐานและมีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย 0.84

ตาราง 13 แสดงความคิดเห็นด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities)

ความคิดเห็น	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ควรเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกจำพวก ม้านั่ง ศาลา	4.34	0.80	มากที่สุด
2. ทานพึงพอใจต่อมาตรฐานสุขอนามัยของห้องน้ำ สาธารณะในอุทยาน	3.60	0.85	มาก
3. ควรเพิ่มจุดบริการถังขยะตามจุดต่าง ๆ	4.25	0.80	มากที่สุด
4. ควรเพิ่มหรือปรับปรุงการบริการอื่น ๆ เช่น ร้านสะดวกซื้อ ร้านกาแฟ ร้านของที่ระลึก	4.48	0.63	มากที่สุด
รวม	4.16	0.77	มาก

จากตาราง 13 ความคิดเห็นด้านสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ผลค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.16 สามารถลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ (1) ควรเพิ่มหรือปรับปรุงการบริการอื่น ๆ เช่น ร้านสะดวกซื้อ ร้านกาแฟ ร้านของที่ระลึก มีค่าเฉลี่ย 4.48 (2) ควรเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกจำพวก ม้านั่ง ศาลา มีค่าเฉลี่ย 4.34 (3) ควรเพิ่มจุดบริการถังขยะตามจุดต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ย 4.25 และ (4) ทานพึงพอใจต่อมาตรฐานสุขอนามัยของห้องน้ำสาธารณะในอุทยาน มีค่าเฉลี่ย 3.60

ตาราง 14 แสดงความคิดเห็นด้านการเข้าถึง (Accessibility)

ความคิดเห็น	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. เส้นทางที่ใช้เดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ภายใน อุทยานมีความปลอดภัย	3.63	0.94	มาก
2. การเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ภายในอุทยาน เข้าถึงได้ง่าย ไม่ซับซ้อน	3.58	0.96	มาก
3. มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทางมีความชัดเจน เช่น ป้ายอธิบายเส้นทาง	3.79	0.82	มาก
รวม	3.66	0.90	มาก

จากตาราง 14 ความคิดเห็นด้านการเข้าถึง พบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ผลค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.66 สามารถลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ (1) มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทางมีความชัดเจน เช่น ป้ายอธิบายเส้นทาง มีค่าเฉลี่ย 3.79

- (2) เส้นทางที่ใช้เดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ภายในอุทยานมีความปลอดภัย มีค่าเฉลี่ย 3.63 (3) การเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ภายในอุทยานเข้าถึงได้ง่าย ไม่ซับซ้อน มีค่าเฉลี่ย 3.58

ตาราง 15 แสดงความคิดเห็นด้านกิจกรรม (Activities)

ความคิดเห็น	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ท่านมีความมั่นใจต่อมาตรฐานความปลอดภัยของกิจกรรมและอุปกรณ์ในการประกอบกิจกรรม เช่น อุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรมล่องแก่ง รวบน้ำโด เป็นต้น	3.34	0.72	ปานกลาง
2. ควรมีการจัดกิจกรรมเฉพาะฤดูกาลเพื่อให้มีทางเลือกที่หลากหลาย	4.17	0.65	มาก
3. ควรเพิ่มเติมความแปลกใหม่ของกิจกรรมให้หลากหลาย เช่น โหนซิปไลน์ ไต่ผา	4.29	0.65	มากที่สุด
4. ควรเพิ่มกิจกรรมที่ส่งเสริมการอนุรักษ์ธรรมชาติ เช่น การปลูกต้นไม้	4.54	0.61	มากที่สุด
รวม	4.08	0.65	มาก

จากตาราง 15 ความคิดเห็นด้านกิจกรรม พบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ผลค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.08 สามารถลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ (1) ควรเพิ่มกิจกรรมที่ส่งเสริมการอนุรักษ์ธรรมชาติ เช่น การปลูกต้นไม้ มีค่าเฉลี่ย 4.54 (2) ควรเพิ่มเติมความแปลกใหม่ของกิจกรรมให้หลากหลาย เช่น โหนซิปไลน์ ไต่ผา มีค่าเฉลี่ย 4.29 (3) ควรมีการจัดกิจกรรมเฉพาะฤดูกาลเพื่อให้มีทางเลือกที่หลากหลาย มีค่าเฉลี่ย 4.17 และ (4) ท่านมีความมั่นใจต่อมาตรฐานความปลอดภัยของกิจกรรมและอุปกรณ์ในการประกอบกิจกรรม เช่น อุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรมล่องแก่ง รวบน้ำโด เป็นต้น มีค่าเฉลี่ย 3.34

ตาราง 16 แสดงความคิดเห็นด้านที่พัก (Accommodation)

ความคิดเห็น	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. บ้านพักสะอาด ทัศนียภาพสวยงาม บรรยากาศร่มรื่น/ เต็นท์ที่ให้เช่ามีมาตรฐาน	4.31	0.66	มากที่สุด
2. ท่านพอใจต่อมาตรฐานด้านความปลอดภัยบริเวณที่พัก	3.84	0.69	มาก
3. ท่านพอใจต่อมาตรฐานด้านความสะดวกของบริเวณที่พัก	3.65	0.70	มาก
4. ท่านพอใจต่อสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ภายในบ้านพัก/ สิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณะ	3.35	0.87	ปานกลาง
5. ควรเพิ่มช่องทางในการจองที่พัก/เต็นท์ เช่น การจองที่พัก ออนไลน์	4.38	0.64	มากที่สุด
รวม	3.90	0.71	มาก

จากตาราง 16 ความคิดเห็นด้านที่พัก พบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.90 สามารถลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ (1) ควรเพิ่มช่องทางในการจองที่พัก/เต็นท์ เช่น การจองที่พักออนไลน์ มีค่าเฉลี่ย 4.38 (2) บ้านพักสะอาด ทัศนียภาพสวยงาม บรรยากาศร่มรื่น/เต็นท์ที่ให้เช่ามีมาตรฐาน มีค่าเฉลี่ย 4.31 (3) ท่านพอใจต่อมาตรฐานด้านความปลอดภัยบริเวณที่พัก มีค่าเฉลี่ย 3.84 (4) ท่านพอใจต่อมาตรฐานด้านความสะดวกของบริเวณที่พัก มีค่าเฉลี่ย 3.65 และ (5) ท่านพอใจต่อสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ภายในบ้านพัก/สิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณะ มีค่าเฉลี่ย 3.35

ตาราง 17 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่
ด้านสิ่งดึงดูดใจ (Attraction) โดยจำแนกตามเพศ

รายการ	ชาย		หญิง		t	p
	(n = 221)		(n = 179)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ท่านพึงพอใจต่อทัศนียภาพ และความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยว ภายในอุทยาน	3.68	.72	3.71	.76	-.36	.71
2. ควรเพิ่มสิ่งน่าสนใจภายในอุทยาน เช่น จุดถ่ายภาพ แลนมาร์ค	4.51	.53	4.39	.67	1.97*	.05
3. การรักษาความปลอดภัยของอุทยาน มีมาตรฐาน และมีความเหมาะสม	3.33	.75	3.40	.93	-.89	.37
4. ท่านพึงพอใจต่อการให้ข้อมูลด้าน การท่องเที่ยวของเจ้าหน้าที่อุทยาน	3.97	.78	4.13	.83	-1.99	.47
5. ควรจัดทำสื่อออนไลน์เพื่อเพิ่มช่องทาง ในการประชาสัมพันธ์	4.39	.60	4.37	.60	.29	.76
6. ท่านได้รับการต้อนรับท่านอย่างดี จากอุทยาน	4.00	.78	4.18	.81	-2.29	.22
รวม	3.98	.69	4.03	.76	-.54	.43

หมายเหตุ: * $p \leq .05$

จากตาราง 17 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ ด้านสิ่งดึงดูดใจ
(Attraction) โดยการจำแนกตามเพศ พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 18 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
 การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผาแดง จังหวัดแพร่
 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) โดยจำแนกตามเพศ

รายการ	ชาย (n = 221)		หญิง (n = 179)		t	p
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
	1. ควรเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกจำพวก ม้านั่ง ศาลา	4.42	.72	4.24		
2. ท่านพึงพอใจต่อมาตรฐานสุขอนามัย ของห้องน้ำสาธารณะในอุทยาน	3.52	.97	3.75	.66	-2.91*	.00
3. ควรเพิ่มจุดบริการถังขยะตามจุดต่าง ๆ	4.37	.76	4.11	.83	3.15*	.02
4. ควรเพิ่มหรือปรับปรุงการบริการอื่น ๆ เช่น ร้านสะดวกซื้อ ร้านกาแฟ ร้านของที่ระลึก	4.51	.52	4.44	.75	1.12	.26
รวม	4.20	.74	4.13	.77	.91	.12

หมายเหตุ: * $p \leq .05$

จากตาราง 18 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
 การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผาแดง จังหวัดแพร่ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก
 (Amenities) โดยการจำแนกตามเพศ พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 19 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่
ด้านการเข้าถึง (Accessibility) โดยจำแนกตามเพศ

รายการ	ชาย		หญิง		t	p
	(n = 221)		(n = 179)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. เส้นทางที่ใช้เดินทางไปยังแหล่ง ท่องเที่ยวต่าง ๆ ภายในอุทยาน มีความปลอดภัย	3.73	.83	3.86	.81	-1.59	.11
2. การเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ภายในอุทยานเข้าถึงได้ง่าย ไม่ซับซ้อน	3.41	1.02	3.80	.84	-4.20*	.00
3. มีสิ่งอำนวยความสะดวก ในการเดินทางมีความชัดเจน เช่น ป้ายอธิบายเส้นทาง	3.50	.99	3.80	.86	-3.25*	.01
รวม	3.54	.94	3.82	.83	-3.01*	.04

หมายเหตุ: * $p \leq .05$

จากตาราง 19 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ ด้านการเข้าถึง
(Accessibility) โดยการจำแนกตามเพศ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

ตาราง 20 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวดูต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลองจังหวัดแพร่
ด้านกิจกรรม (Activities) โดยจำแนกตามเพศ

รายการ	ชาย		หญิง		t	p
	(n = 221)		(n = 179)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ท่านมีความมั่นใจต่อมาตรฐาน ความปลอดภัยของกิจกรรมและอุปกรณ์ ในการประกอบกิจกรรม เช่น อุปกรณ์ ที่ใช้ในกิจกรรมล่องแก่ง รวบรวมได้ เป็นต้น	3.28	.75	3.39	.69	-1.38	.16
2. ควรมีการจัดกิจกรรมเฉพาะฤดูกาล เพื่อให้มีทางเลือกที่หลากหลาย	4.07	.69	4.29	.58	-3.26*	.01
3. ควรเพิ่มเติมความแปลกใหม่ของ กิจกรรมให้หลากหลาย เช่น โหนซิปไลน์ โต้ผา	4.52	.59	4.57	.62	-.82	.40
4. ควรเพิ่มกิจกรรมที่ส่งเสริม การอนุรักษ์ธรรมชาติ เช่น การปลูกต้นไม้	4.31	.70	4.26	.58	.84	.39
รวม	4.04	.68	4.12	.61	-1.15	.24

หมายเหตุ: * $p \leq .05$

จากตาราง 20 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวดูต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ โดยการจำแนกตามเพศ
พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีเพศต่างกันมีทัศนคติต่อด้านกิจกรรม (Activities) พบว่า ในภาพรวม
ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 21 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่
ด้านที่พัก (Accommodation) โดยจำแนกตามเพศ

รายการ	ชาย		หญิง		t	p
	(n = 221)		(n = 179)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. บ้านพักสะอาด ทัศนียภาพสวยงาม บรรยากาศร่มรื่น/ต้นไม้ที่ให้ร่มเงา	4.27	.67	4.47	.62	-1.15	.25
2. ทานพอใจต่อมาตรฐานด้าน ความปลอดภัยบริเวณที่พัก	3.87	.70	3.70	.77	.85	.39
3. ทานพอใจต่อมาตรฐานด้าน ความสะอาดของบริเวณที่พัก	3.67	.73	3.47	.62	1.03	.30
4. ทานพอใจต่อสิ่งอำนวยความสะดวก ต่าง ๆ ภายในบ้านพัก/สิ่งอำนวยความสะดวก สาธารณะ	3.41	.87	2.94	.82	2.01*	.04
5. ควรเพิ่มช่องทางในการจองที่พัก/ต้นไม้ เช่น การจองที่พักออนไลน์	4.42	.57	4.35	.93	.32	.75
รวม	3.92	.70	3.78	.75	.61	.34

หมายเหตุ: * $p \leq .05$

จากตาราง 21 ผลการเปรียบเทียบบริบทปัจจุบันต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลองจังหวัดแพร่ โดยการจำแนกตามเพศ ด้านที่พัก (Accommodation)
พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 22 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่
ด้านสิ่งดึงดูดใจ (Attraction) โดยจำแนกตามอายุ

รายการ	แหล่ง	SS	df	MS	F	p
1. ท่านพึงพอใจต่อทัศนียภาพ และความสวยงามของแหล่ง ท่องเที่ยวภายในอุทยาน	ระหว่างกลุ่ม	5.17	3	1.72	1.58	.19
	ภายในกลุ่ม	430.62	396	1.08		
	รวม	435.79	399			
2. ควรเพิ่มสิ่งน่าสนใจภายใน อุทยาน เช่น จุดถ่ายภาพ แลนด์มาร์ค	ระหว่างกลุ่ม	9.01	3	3.00	3.77*	.01
	ภายในกลุ่ม	315.14	396	.79		
	รวม	324.16	399			
3. การรักษาความปลอดภัย ของอุทยานมีมาตรฐาน และมีความเหมาะสม	ระหว่างกลุ่ม	6.33	3	2.11	1.55	.20
	ภายในกลุ่ม	537.82	396	1.08		
	รวม	544.16	399			
4. ท่านพึงพอใจต่อการให้ ข้อมูลด้านการท่องเที่ยว ของของเจ้าหน้าที่อุทยาน	ระหว่างกลุ่ม	4.79	3	1.59	1.86	.13
	ภายในกลุ่ม	339.99	396	.85		
	รวม	344.79	399			
5. ควรจัดทำสื่อออนไลน์ เพื่อเพิ่มช่องทาง ในการประชาสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	.48	3	.16	.19	.20
	ภายในกลุ่ม	454.34	396	1.14		
	รวม	459.66	399			
6. ท่านได้รับการต้อนรับ อย่างดีจากอุทยาน	ระหว่างกลุ่ม	2.39	3	.79	.83	.47
	ภายในกลุ่ม	377.35	396	.95		
	รวม	379.75	399			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	4.69	3	1.56	1.63	.20
	ภายในกลุ่ม	409.21	396	.98		
	รวม	414.71	399			

หมายเหตุ: * $p \leq .05$

จากตาราง 22 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ ด้านสิ่งดึงดูดใจ (Attraction) โดยการจำแนกตามอายุ พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 23 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) โดยจำแนกตามอายุ

รายการ	แหล่ง	SS	df	MS	F	p
1. ควรเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกจำเป็น	ระหว่างกลุ่ม	5.50	3	1.83	2.13	.09
ความสะอาดห้องพัก ม้านั่ง ศาลา	ภายในกลุ่ม	340.74	396	.86		
	รวม	346.24	399			
2. ท่านพึงพอใจต่อมาตรฐานสุขอนามัยของห้องน้ำ สาธารณะในอุทยาน	ระหว่างกลุ่ม	2.44	3	.81	.65	.57
	ภายในกลุ่ม	491.30	396	1.24		
	รวม	493.75	399			
3. ควรเพิ่มจุดบริการถึงขยะตามจุดต่าง ๆ	ระหว่างกลุ่ม	6.50	3	2.16	2.86*	.03
	ภายในกลุ่ม	299.49	396	.75		
	รวม	306.00	399			
4. ควรเพิ่มหรือปรับปรุงการบริการอื่น ๆ เช่น ร้านสะดวกซื้อ ร้านกาแฟ ร้านของที่ระลึก	ระหว่างกลุ่ม	4.02	3	1.34	1.76	.15
	ภายในกลุ่ม	301.41	396	.76		
	รวม	305.44	399			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	4.61	3	1.53	1.85	.21
	ภายในกลุ่ม	358.23	396	.90		
	รวม	362.85	399			

หมายเหตุ: * $p \leq .05$

จากตาราง 23 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) โดยการจำแนกตามอายุ พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 24 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่
ด้านการเข้าถึง (Accessibility) โดยจำแนกตามอายุ

รายการ	แหล่ง	SS	df	MS	F	p
1. เส้นทางที่ใช้เดินทางไปยัง	ระหว่างกลุ่ม	8.59	3	2.86	2.36	.07
แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ภายใน	ภายในกลุ่ม	478.84	396	1.20		
อุทยานมีความปลอดภัย	รวม	487.43	399			
2. การเดินทางไปยังแหล่ง	ระหว่างกลุ่ม	6.03	3	2.01	1.43	.23
ท่องเที่ยวต่าง ๆ ภายในอุทยาน	ภายในกลุ่ม	555.04	396	1.40		
เข้าถึงได้ง่าย ไม่ซับซ้อน	รวม	561.07	399			
3. มีสิ่งอำนวยความสะดวก	ระหว่างกลุ่ม	6.99	3	2.33	2.26	.08
ในการเดินทางมีความชัดเจน	ภายในกลุ่ม	406.84	396	1.02		
เช่น ป้ายอธิบายเส้นทาง	รวม	413.84	399			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	7.12	3	2.37	2.44	.06
	ภายในกลุ่ม	383.96	396	.97		
	รวม	391.08	399			

หมายเหตุ: * $p \leq .05$

จากตาราง 24 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ ด้านการเข้าถึง
(Accessibility) โดยการจำแนกตามอายุ พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 25 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผาหลวง จังหวัดแพร่
ด้านกิจกรรม (Activities) โดยจำแนกตามอายุ

รายการ	แหล่ง	SS	df	MS	F	p
1. ท่านมีความมั่นใจต่อ มาตรฐานความปลอดภัย ของกิจกรรมและอุปกรณ์ ในการประกอบกิจกรรม เช่น อุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรม ล่องแก่ง รวบน้ำได้ เป็นต้น	ระหว่างกลุ่ม	.61	3	.20	.18	.90
	ภายในกลุ่ม	441.32	396	1.11		
	รวม	441.93	399			
2. ควรมีการจัดกิจกรรม เฉพาะฤดูกาลเพื่อให้มี ทางเลือกที่หลากหลาย	ระหว่างกลุ่ม	4.09	3	1.36	1.67	.17
	ภายในกลุ่ม	322.28	396	.81		
	รวม	326.37	399			
3. ควรเพิ่มเติมความแปลก ใหม่ของกิจกรรมให้หลากหลาย เช่น โหนซิปไลน์ โต้ผา	ระหว่างกลุ่ม	7.55	3	2.51	3.46*	.01
	ภายในกลุ่ม	287.44	396	.72		
	รวม	294.99	399			
4. ควรเพิ่มกิจกรรมที่ส่งเสริม การอนุรักษ์ธรรมชาติ เช่น การปลูกต้นไม้	ระหว่างกลุ่ม	4.09	3	1.36	1.67	.17
	ภายในกลุ่ม	362.28	396	.81		
	รวม	366.37	399			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	4.08	3	1.35	1.74	.31
	ภายในกลุ่ม	353.33	396	.86		
	รวม	357.41	399			

หมายเหตุ: * $p \leq .05$

จากตาราง 25 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผาหลวง จังหวัดแพร่ ด้านกิจกรรม (Activities)
โดยการจำแนกตามอายุ พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 26 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผาแดงจังหวัดแพร่
ด้านที่พัก (Accommodation) จำแนกตามอายุ

รายการ	แหล่ง	SS	df	MS	F	p
1. บ้านพักสะอาด ทัศนียภาพ สวยงาม บรรยากาศร่มรื่น/ เดินที่ที่ให้เช่ามีมาตรฐาน	ระหว่างกลุ่ม	1.47	3	.49	.57	.63
	ภายในกลุ่ม	79.49	93	.85		
	รวม	80.96	96			
2. ทานพอใจต่อมาตรฐาน ด้านความปลอดภัยบริเวณ ที่พัก	ระหว่างกลุ่ม	3.73	3	1.24	1.36	.25
	ภายในกลุ่ม	84.98	93	.91		
	รวม	88.72	96			
3. ทานพอใจต่อมาตรฐาน ด้านความสะดวกของบริเวณ ที่พัก	ระหว่างกลุ่ม	.71	3	.23	.25	.86
	ภายในกลุ่ม	88.56	93	.95		
	รวม	89.27	96			
4. ทานพอใจต่อสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ภายใน บ้านพัก/สิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณะ	ระหว่างกลุ่ม	.43	3	.14	.14	.93
	ภายในกลุ่ม	93.54	93	1.00		
	รวม	93.97	96			
5. ควรเพิ่มช่องทางในการจอง ที่พัก/เดินที่ เช่น การจองที่พัก ออนไลน์	ระหว่างกลุ่ม	6.88	3	2.29	2.36	.07
	ภายในกลุ่ม	90.43	93	.97		
	รวม	97.30	96			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	2.64	3	.89	.93	.54
	ภายในกลุ่ม	87.40	93	.93		
	รวม	90.18	96			

หมายเหตุ: * $p \leq .05$

จากตาราง 26 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผาแดง จังหวัดแพร่ ด้านที่พัก
(Accommodation) โดยการจำแนกตามอายุ พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 27 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่
ด้านสิ่งดึงดูดใจ (Attraction) โดยจำแนกตามสถานภาพ

รายการ	แหล่ง	SS	df	MS	F	p
1. ท่านพึงพอใจต่อทัศนียภาพ และความสวยงามของแหล่ง ท่องเที่ยวภายในอุทยาน	ระหว่างกลุ่ม	.10	2	.05	.04	.95
	ภายในกลุ่ม	435.69	397	1.36		
	รวม	544.16	399			
2. ควรเพิ่มสิ่งน่าสนใจภายใน อุทยาน เช่น จุดถ่ายภาพ แลนด์มาร์ค	ระหว่างกลุ่ม	2.08	2	1.04	1.28	.27
	ภายในกลุ่ม	322.07	397	.81		
	รวม	324.16	399			
3. การรักษาความปลอดภัย ของอุทยานมีมาตรฐาน และมีความเหมาะสม	ระหว่างกลุ่ม	3.54	2	1.77	1.30	.27
	ภายในกลุ่ม	540.61	397	1.36		
	รวม	544.16	399			
4. ท่านพึงพอใจต่อการให้ ข้อมูลด้านการท่องเที่ยว ของของเจ้าหน้าที่อุทยาน	ระหว่างกลุ่ม	1.30	2	.65	.75	.47
	ภายในกลุ่ม	343.48	397	.86		
	รวม	344.79	399			
5. ควรจัดทำสื่อออนไลน์ เพื่อเพิ่มช่องทาง ในการประชาสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	.03	2	.01	.02	.97
	ภายในกลุ่ม	324.06	397	.81		
	รวม	324.09	399			
6. ท่านได้รับการต้อนรับ อย่างดีจากอุทยาน	ระหว่างกลุ่ม	.53	2	.26	.28	.75
	ภายในกลุ่ม	379.21	397	.95		
	รวม	379.75	399			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	1.26	2	.63	.61	.61
	ภายในกลุ่ม	390.85	397	1.02		
	รวม	410.185	399			

หมายเหตุ: * $p \leq .05$

จากตาราง 27 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ ด้านสิ่งดึงดูดใจ (Attraction)
โดยการจำแนกตามสถานภาพ พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 28 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) โดยจำแนกตามสถานภาพ

รายการ	แหล่ง	SS	df	MS	F	p
1. ควรเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวก	ระหว่างกลุ่ม	2.50	2	1.25	1.44	.23
ความสะอาดห้องพัก ม้านั่ง	ภายในกลุ่ม	343.73	397	.86		
ศาลา	รวม	346.24	399			
2. ท่านพึงพอใจต่อมาตรฐาน	ระหว่างกลุ่ม	2.19	2	1.09	.88	.41
สุขอนามัยของห้องน้ำ	ภายในกลุ่ม	491.55	397	1.23		
สาธารณะในอุทยาน	รวม	493.75	399			
3. ควรเพิ่มจุดบริการถึงขยะ	ระหว่างกลุ่ม	2.53	2	1.26	1.66	.19
ตามจุดต่าง ๆ	ภายในกลุ่ม	303.46	397	.76		
	รวม	306.00	399			
4. ควรเพิ่มหรือปรับปรุง	ระหว่างกลุ่ม	8.09	2	4.04	5.40*	.00
การบริการอื่น ๆ เช่น	ภายในกลุ่ม	297.34	397	.74		
ร้านสะดวกซื้อ ร้านกาแฟ	รวม	305.44	399			
ร้านของที่ระลึก						
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	3.82	2	1.91	2.34	.20
	ภายในกลุ่ม	359.02	397	.89		
	รวม	362.85	399			

หมายเหตุ: * $p \leq .05$

จากตาราง 28 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) โดยการจำแนกตามสถานภาพ พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 29 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่
ด้านการเข้าถึง (Accessibility) โดยจำแนกตามสถานภาพ

รายการ	แหล่ง	SS	df	MS	F	p
1. เส้นทางที่ใช้เดินทางไปยัง	ระหว่างกลุ่ม	5.64	2	2.82	2.32	.09
แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ภายใน	ภายในกลุ่ม	481.78	397	1.21		
อุทยานมีความปลอดภัย	รวม	487.43	399			
2. การเดินทางไปยังแหล่ง	ระหว่างกลุ่ม	2.65	2	1.32	.94	.39
ท่องเที่ยวต่างๆ ภายในอุทยาน	ภายในกลุ่ม	558.42	397	1.40		
เข้าถึงได้ง่าย ไม่ซับซ้อน	รวม	561.07	399			
3. มีสิ่งอำนวยความสะดวก	ระหว่างกลุ่ม	4.82	2	2.41	2.34	.09
ในการเดินทางมีความชัดเจน	ภายในกลุ่ม	409.01	397	1.03		
เช่น ป้ายอธิบายเส้นทาง	รวม	413.84	399			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	4.06	2	2.03	2.08	.12
	ภายในกลุ่ม	387.02	397	.97		
	รวม	391.08	399			

หมายเหตุ: * $p \leq .05$

จากตาราง 29 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ ด้านการเข้าถึง
(Accessibility) โดยการจำแนกตามสถานภาพ พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 30 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวดูต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่
ด้านกิจกรรม (Activities) โดยจำแนกตามสถานภาพ

รายการ	แหล่ง	SS	df	MS	F	p
1. ท่านมีความมั่นใจต่อ มาตรฐานความปลอดภัย ของกิจกรรมและอุปกรณ์ ในการประกอบกิจกรรม เช่น อุปกรณ์ล่องแก่ง รวบรวมได้ เป็นต้น	ระหว่างกลุ่ม	.49	2	.24	.22	.80
	ภายในกลุ่ม	441.44	397	1.11		
	รวม	441.93	399			
2. ควรมีการจัดกิจกรรม เฉพาะฤดูกาลเพื่อให้มี ทางเลือกที่หลากหลาย	ระหว่างกลุ่ม	5.27	2	2.63	3.26*	.03
	ภายในกลุ่ม	321.10	397	.80		
	รวม	326.37	399			
3. ควรเพิ่มเติมความแปลก ใหม่ของกิจกรรมให้หลากหลาย เช่น โหนซิปไลน์ โต้ผา	ระหว่างกลุ่ม	1.05	2	.52	.71	.49
	ภายในกลุ่ม	293.94	397	.74		
	รวม	294.99	399			
4. ควรเพิ่มกิจกรรมที่ส่งเสริม การอนุรักษ์ธรรมชาติ เช่น การปลูกต้นไม้	ระหว่างกลุ่ม	6.03	2	3.01	3.33*	.03
	ภายในกลุ่ม	358.80	397	.90		
	รวม	364.84	399			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	3.21	2	1.60	1.88	.33
	ภายในกลุ่ม	353.82	397	.88		
	รวม	357.03	399			

หมายเหตุ: * $p \leq .05$

จากตาราง 30 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวดูต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ ด้านกิจกรรม (Activities)
โดยการจำแนกตามสถานภาพ พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 31 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่
ด้านที่พัก (Accommodation) โดยจำแนกตามสถานภาพ

รายการ	แหล่ง	SS	df	MS	F	p
1. บ้านพักสะอาด ทัศนียภาพ	ระหว่างกลุ่ม	1.32	2	.66	.78	.46
สวยงาม บรรยากาศร่มรื่น/ เดินที่ให้เช่ามีมาตรฐาน	ภายในกลุ่ม	79.64	94	.84		
	รวม	80.96	96			
2. ท่านพอใจต่อมาตรฐานด้าน ความปลอดภัยบริเวณที่พัก	ระหว่างกลุ่ม	4.05	2	2.02	2.25	.11
	ภายในกลุ่ม	84.66	94	.90		
	รวม	88.72	96			
3. ท่านพอใจต่อมาตรฐานด้าน ความสะอาดของบริเวณที่พัก	ระหว่างกลุ่ม	2.03	2	1.01	1.09	.33
	ภายในกลุ่ม	87.24	94	.92		
	รวม	89.27	96			
4. ท่านพอใจต่อสิ่งอำนวยความสะดวก ความสะอาดต่าง ๆ ภายใน บ้านพัก/สิ่งอำนวยความสะดวก	ระหว่างกลุ่ม	1.85	2	.92	1.36	.26
	ภายในกลุ่ม	92.13	94	.98		
	รวม	93.97	96			
5. ควรเพิ่มช่องทางในการจอง ที่พัก/เดินที่ เช่น การจองที่พัก ออนไลน์	ระหว่างกลุ่ม	4.30	2	2.15	2.17	.12
	ภายในกลุ่ม	93.01	94	.99		
	รวม	97.32	96			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	2.71	2	1.15	1.53	.25
	ภายในกลุ่ม	87.33	94	.92		
	รวม	90.04	96			

หมายเหตุ: * $p \leq .05$

จากตาราง 31 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ ด้านที่พัก (Accommodation)
โดยการจำแนกตามสถานภาพ พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 32 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่
ด้านสิ่งดึงดูดใจ (Attraction) จำแนกตามระดับการศึกษา

รายการ	แหล่ง	SS	df	MS	F	p
1.1 ท่านพึงพอใจต่อทัศนียภาพ และความสวยงามของแหล่ง ท่องเที่ยวภายในอุทยาน	ระหว่างกลุ่ม	5.98	4	1.49	1.37	.24
	ภายในกลุ่ม	429.81	395	1.08		
	รวม	435.78	399			
1.2 ควรเพิ่มสิ่งน่าสนใจภายใน อุทยาน เช่น จุดถ่ายภาพ แลนมาร์ค	ระหว่างกลุ่ม	4.45	4	1.11	1.37	.24
	ภายในกลุ่ม	319.70	395	.80		
	รวม	324.16	399			
1.3 การรักษาความปลอดภัย ของอุทยานมีมาตรฐาน และมีความเหมาะสม	ระหว่างกลุ่ม	5.94	4	1.48	1.09	.36
	ภายในกลุ่ม	538.22	395	1.36		
	รวม	544.16	399			
1.4 ท่านพึงพอใจต่อการให้ ข้อมูลด้านการท่องเที่ยว ของของเจ้าหน้าที่อุทยาน	ระหว่างกลุ่ม	3.46	4	.86	1.00	.40
	ภายในกลุ่ม	341.32	395	.86		
	รวม	344.79	399			
1.5 ควรจัดทำสื่อออนไลน์ เพื่อเพิ่มช่องทาง ในการประชาสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	3.42	4	.85	1.05	.37
	ภายในกลุ่ม	320.67	395	.81		
	รวม	324.09	399			
1.6 ท่านได้รับการต้อนรับ อย่างดีจากอุทยาน	ระหว่างกลุ่ม	4.20	4	1.05	1.10	.35
	ภายในกลุ่ม	375.54	395	.95		
	รวม	379.75	399			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	4.57	4	1.14	1.16	.32
	ภายในกลุ่ม	387.54	395	.97		
	รวม	392.12	399			

หมายเหตุ: * $p \leq .05$

จากตาราง 32 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผาแดง จังหวัดแพร่ ด้านสิ่งดึงดูดใจ (Attraction) โดยการจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 33 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผาแดง จังหวัดแพร่ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) โดยจำแนกตามระดับการศึกษา

รายการ	แหล่ง	SS	df	MS	F	p
1. ควรเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกจำเป็น	ระหว่างกลุ่ม	4.19	4	1.04	1.20	.30
ความสะอาดห้องพัก ม้านั่งศาล	ภายในกลุ่ม	342.04	395	.86		
	รวม	305.44	399			
2. ท่านพึงพอใจต่อมาตรฐานสุขอนามัยของห้องน้ำสาธารณะในอุทยาน	ระหว่างกลุ่ม	.94	4	.23	.18	.94
	ภายในกลุ่ม	492.80	395	1.24		
	รวม	493.75	399			
3. ควรเพิ่มจุดบริการถังขยะตามจุดต่าง ๆ	ระหว่างกลุ่ม	4.23	4	1.05	1.80	.23
	ภายในกลุ่ม	301.76	395	.76		
	รวม	306.00	399			
4. ควรเพิ่มหรือปรับปรุงการบริการอื่นๆ เช่น ร้านสะดวกซื้อ ร้านกาแฟ ร้านของที่ระลึก	ระหว่างกลุ่ม	2.32	4	.58	.75	.55
	ภายในกลุ่ม	303.12	395	.76		
	รวม	305.44	399			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	2.92	4	.72	.98	.50
	ภายในกลุ่ม	359.93	395	.90		
	รวม	352.65	399			

หมายเหตุ: * $p \leq .05$

จากตาราง 33 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผาแดง จังหวัดแพร่ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) โดยการจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 34 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่
ด้านการเข้าถึง (Accessibility) โดยจำแนกตามระดับการศึกษา

รายการ	แหล่ง	SS	df	MS	F	p
1. เส้นทางที่ใช้เดินทางไปยัง	ระหว่างกลุ่ม	9.46	4	2.36	1.95	.10
แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ภายใน	ภายในกลุ่ม	477.97	395	1.21		
อุทยานมีความปลอดภัย	รวม	487.43	399			
2. การเดินทางไปยังแหล่ง	ระหว่างกลุ่ม	7.39	4	1.84	1.31	.26
ท่องเที่ยวต่าง ๆ ภายใน	ภายในกลุ่ม	553.68	395	1.40		
อุทยานเข้าถึงได้ง่าย	รวม	561.07	399			
ไม่ซับซ้อน						
3. มีสิ่งอำนวยความสะดวก	ระหว่างกลุ่ม	9.17	4	2.29	2.23	.06
ในการเดินทางมีความชัดเจน	ภายในกลุ่ม	404.66	395	1.02		
เช่น ป้ายอธิบายเส้นทาง	รวม	413.84	399			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	7.67	4	1.91	1.97	.09
	ภายในกลุ่ม	383.40	395	.97		
	รวม	391.08	399			

หมายเหตุ: * $p \leq .05$

จากตาราง 34 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ ด้านการเข้าถึง
(Accessibility) โดยการจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 35 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวดูต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่
ด้านกิจกรรม (Activities) โดยจำแนกตามระดับการศึกษา

รายการ	แหล่ง	SS	df	MS	F	p
1. ท่านมีความมั่นใจต่อ มาตรฐานความปลอดภัย ของกิจกรรมและอุปกรณ์ ในการประกอบกิจกรรม เช่น อุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรม ส่องแก่ง รวบบันได เป็นต้น	ระหว่างกลุ่ม	6.00	4	1.50	1.36	.24
	ภายในกลุ่ม	435.93	395	1.10		
	รวม	441.93	399			
2. ควรมีการจัดกิจกรรม เฉพาะฤดูกาลเพื่อให้มี ทางเลือกที่หลากหลาย	ระหว่างกลุ่ม	.89	4	.22	.27	.89
	ภายในกลุ่ม	325.48	395	.82		
	รวม	326.37	399			
3. ควรเพิ่มเติมความแปลกใหม่ ของกิจกรรมให้หลากหลาย เช่น โหนซิปไลน์ โต้ผา	ระหว่างกลุ่ม	.31	4	.08	.10	.98
	ภายในกลุ่ม	294.67	395	.74		
	รวม	294.99	399			
4. ควรเพิ่มกิจกรรมที่ส่งเสริม การอนุรักษ์ธรรมชาติ เช่น การปลูกต้นไม้	ระหว่างกลุ่ม	1.77	4	.44	.48	.74
	ภายในกลุ่ม	363.0	395	.91		
	รวม	326.37	399			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	2.24	4	.56	.55	.71
	ภายในกลุ่ม	354.77	395	.89		
	รวม	347.41	399			

หมายเหตุ: * $p \leq .05$

จากตาราง 35 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวดูต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ ด้านกิจกรรม (Activities)
โดยการจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 36 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่
ด้านที่พัก (Accommodation) โดยจำแนกตามระดับการศึกษา

รายการ	แหล่ง	SS	df	MS	F	p
1. บ้านพักสะอาด ทัศนียภาพ	ระหว่างกลุ่ม	3.93	4	.98	1.17	.32
สวยงาม บรรยากาศร่มรื่น/ เดินที่ที่ให้เช่ามีมาตรฐาน	ภายในกลุ่ม	77.03	92	.83		
	รวม	80.96	96			
2. ท่านพอใจต่อมาตรฐาน	ระหว่างกลุ่ม	1.15	4	.28	.30	.87
ด้านความปลอดภัยบริเวณ ที่พัก	ภายในกลุ่ม	87.57	92	.95		
	รวม	88.72	96			
3. ท่านพอใจต่อมาตรฐาน	ระหว่างกลุ่ม	2.47	4	.61	.65	.62
ด้านความสะอาดของบริเวณ ที่พัก	ภายในกลุ่ม	86.80	92	.94		
	รวม	89.27	96			
4. ท่านพอใจต่อสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ภายใน บ้านพัก/สิ่งอำนวยความสะดวก สาธารณะ	ระหว่างกลุ่ม	2.46	4	.61	.62	.64
	ภายในกลุ่ม	91.51	92	.99		
	รวม	93.97	96			
5. ควรเพิ่มช่องทางในการจอง ที่พัก/เดินที่ เช่น การจองที่พัก ออนไลน์	ระหว่างกลุ่ม	1.53	4	.38	.36	.83
	ภายในกลุ่ม	95.78	92	1.04		
	รวม	97.32	96			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	2.30	4	.57	.62	.65
	ภายในกลุ่ม	87.73	92	.95		
	รวม	90.04	96			

หมายเหตุ: * $p \leq .05$

จากตาราง 36 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ ด้านที่พัก (Accommodation)
โดยการจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 37 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골ง จังหวัดแพร่
ด้านสิ่งดึงดูดใจ (Attraction) โดยจำแนกตามอาชีพ

รายการ	แหล่ง	SS	df	MS	F	p
1. ท่านพึงพอใจต่อทัศนียภาพ	ระหว่างกลุ่ม	7.55	6	1.25	1.15	.32
และความสวยงามของแหล่ง	ภายในกลุ่ม	428.24	393	1.09		
ท่องเที่ยวภายในอุทยาน	รวม	435.79	399			
2. ควรเพิ่มสิ่งน่าสนใจภายใน	ระหว่างกลุ่ม	7.82	6	1.30	1.62	.14
อุทยาน เช่น จุดถ่ายภาพ	ภายในกลุ่ม	316.33	393	.80		
แลนมาร์ค	รวม	324.16	399			
3. การรักษาความปลอดภัย	ระหว่างกลุ่ม	3.86	6	.64	.46	.83
ของอุทยานมีมาตรฐาน	ภายในกลุ่ม	540.29	393	1.37		
และมีความเหมาะสม	รวม	544.16	399			
4. ท่านพึงพอใจต่อการให้	ระหว่างกลุ่ม	7.65	6	1.27	1.48	.18
ข้อมูลด้านการท่องเที่ยว	ภายในกลุ่ม	337.14	393	.85		
ของของเจ้าหน้าที่อุทยาน	รวม	344.79	399			
5. ควรจัดทำสื่อออนไลน์	ระหว่างกลุ่ม	1.30	6	.21	.26	.95
เพื่อเพิ่มช่องทาง	ภายในกลุ่ม	322.79	393	.82		
ในการประชาสัมพันธ์	รวม	324.09	399			
6. ท่านได้รับการต้อนรับ	ระหว่างกลุ่ม	3.98	6	.66	.69	.65
อย่างดีจากอุทยาน	ภายในกลุ่ม	375.76	393	.95		
	รวม	379.75	399			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	7.92	6	.88	.94	.40
	ภายในกลุ่ม	386.75	393	.98		
	รวม	329.12	399			

หมายเหตุ: * $p \leq .05$

จากตาราง 37 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골ง จังหวัดแพร่ ด้านสิ่งดึงดูดใจ (Attraction)
โดยการจำแนกตามอาชีพ พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 38 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) โดยจำแนกตามอาชีพ

รายการ	แหล่ง	SS	df	MS	F	p
1. ควรเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกจำเป็น	ระหว่างกลุ่ม	8.75	6	1.45	1.69	.12
ความสะอาดห้องพัก ม้านั่ง	ภายในกลุ่ม	337.48	393	.85		
ศาลา	รวม	346.24	399			
2. ท่านพึงพอใจต่อมาตรฐาน	ระหว่างกลุ่ม	10.58	6	1.76	1.43	.20
สุขอนามัยของห้องน้ำ	ภายในกลุ่ม	483.1	393	1.22		
สาธารณสุขในอุทยาน	รวม	493.75	399			
3. ควรเพิ่มจุดบริการถังขยะ	ระหว่างกลุ่ม	7.81	6	1.30	1.71	.11
ตามจุดต่าง ๆ	ภายในกลุ่ม	298.18	393	.75		
	รวม	306.00	399			
4. ควรเพิ่มหรือปรับปรุง	ระหว่างกลุ่ม	4.61	6	.76	1.00	.42
การบริการอื่น ๆ เช่น	ภายในกลุ่ม	300.82	393	.76		
ร้านสะดวกซื้อ ร้านกาแฟ	รวม	305.44	399			
ร้านของที่ระลึก						
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	7.93	6	1.31	1.45	.21
	ภายในกลุ่ม	354.89	393	.89		
	รวม	362.85	399			

หมายเหตุ: * $p \leq .05$

จากตาราง 38 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก
(Amenities) โดยการจำแนกตามอาชีพ พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 39 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่
ด้านการเข้าถึง (Accessibility) โดยจำแนกตามอาชีพ

รายการ	แหล่ง	SS	df	MS	F	p
1. เส้นทางที่ใช้เดินทางไปยัง	ระหว่างกลุ่ม	14.60	6	2.43	2.02	.06
แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ภายใน	ภายในกลุ่ม	472.83	393	1.20		
อุทยานมีความปลอดภัย	รวม	487.43	399			
2. การเดินทางไปยังแหล่ง	ระหว่างกลุ่ม	17.07	6	2.84	2.05*	.05
ท่องเที่ยวต่าง ๆ ภายในอุทยาน	ภายในกลุ่ม	544.00	393	1.38		
เข้าถึงได้ง่าย ไม่ซับซ้อน	รวม	561.07	399			
3. มีสิ่งอำนวยความสะดวก	ระหว่างกลุ่ม	11.93	6	1.98	1.94	.07
ในการเดินทางมีความชัดเจน	ภายในกลุ่ม	401.90	393	1.02		
เช่น ป้ายอธิบายเส้นทาง	รวม	413.84	399			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	13.73	6	2.29	2.38*	.02
	ภายในกลุ่ม	377.34	393	.96		
	รวม	391.08	399			

หมายเหตุ: * $p \leq .05$

จากตาราง 39 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ ด้านการเข้าถึง
(Accessibility) โดยการจำแนกตามอาชีพ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

ตาราง 40 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่
ด้านกิจกรรม (Activities) โดยจำแนกตามอาชีพ

รายการ	แหล่ง	SS	df	MS	F	p
1. ท่านมีความมั่นใจต่อ มาตรฐานความปลอดภัย ของกิจกรรมและอุปกรณ์ ในการประกอบกิจกรรม เช่น อุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรม ล่องแก่ง รวบน้ำได้ เป็นต้น	ระหว่างกลุ่ม	4.05	6	.67	.60	.72
	ภายในกลุ่ม	437.88	393	1.11		
	รวม	441.93	399			
2. ควรมีการจัดกิจกรรมเฉพาะ ฤดูกาลเพื่อให้มีทางเลือก ที่หลากหลาย	ระหว่างกลุ่ม	6.44	6	1.07	1.31	.24
	ภายในกลุ่ม	319.93	393	.81		
	รวม	326.37	399			
3. ควรเพิ่มเติมความแปลกใหม่ ของกิจกรรมให้หลากหลาย เช่น โหนซิปไลน์ โต้ผา	ระหว่างกลุ่ม	13.45	6	2.24	3.13*	.00
	ภายในกลุ่ม	281.54	393	.71		
	รวม	294.99	399			
4. ควรเพิ่มกิจกรรมที่ส่งเสริม การอนุรักษ์ธรรมชาติ เช่น การปลูกต้นไม้	ระหว่างกลุ่ม	9.88	6	1.64	1.82	.09
	ภายในกลุ่ม	354.95	393	.90		
	รวม	364.84	399			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	7.70	6	1.40	1.71	.26
	ภายในกลุ่ม	348.57	393	.88		
	รวม	357.03	399			

หมายเหตุ: * $p \leq .05$

จากตาราง 40 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ ด้านกิจกรรม (Activities)
โดยการจำแนกตามอาชีพ พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 41 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่
ด้านที่พัก (Accommodation) โดยจำแนกตามอาชีพ

รายการ	แหล่ง	SS	df	MS	F	p
1. บ้านพักสะอาด ทัศนียภาพ	ระหว่างกลุ่ม	3.35	5	.67	.78	.56
สวยงาม บรรยากาศร่มรื่น/ เดินที่ให้เช่ามีมาตรฐาน	ภายในกลุ่ม	77.61	91	.85		
	รวม	80.96	96			
2. ท่านพอใจต่อมาตรฐานด้าน ความปลอดภัยบริเวณที่พัก	ระหว่างกลุ่ม	10.10	5	2.02	2.33*	.04
	ภายในกลุ่ม	78.61	91	.86		
	รวม	88.72	96			
3. ท่านพอใจต่อมาตรฐานด้าน ความสะอาดของบริเวณที่พัก	ระหว่างกลุ่ม	7.99	5	1.59	1.79	.12
	ภายในกลุ่ม	81.28	91	.94		
	รวม	89.27	96			
4. ท่านพอใจต่อสิ่งอำนวยความสะดวก ความสะอาดต่าง ๆ ภายใน บ้านพัก/สิ่งอำนวยความสะดวก สาธารณะ	ระหว่างกลุ่ม	8.05	5	1.61	1.70	.14
	ภายในกลุ่ม	85.92	91	.94		
	รวม	93.97	96			
5. ควรเพิ่มช่องทางในการจอง ที่พัก/เดินที่ เช่น การจองที่พัก ออนไลน์	ระหว่างกลุ่ม	7.03	5	1.40	1.41	.22
	ภายในกลุ่ม	90.28	91	.99		
	รวม	97.32	96			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	7.30	5	1.45	1.60	.22
	ภายในกลุ่ม	82.74	91	.91		
	รวม	91.84	96			

หมายเหตุ: * $p \leq .05$

จากตาราง 41 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ ด้านที่พัก (Accommodation)
โดยการจำแนกตามอาชีพ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 42 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่
ด้านสิ่งดึงดูดใจ (Attraction) โดยจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายการ	แหล่ง	SS	df	MS	F	p
1. ท่านพึงพอใจต่อทัศนียภาพ และความสวยงามของแหล่ง ท่องเที่ยวภายในอุทยาน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	9.74 426.05 435.79	5 394 399	1.94 1.08	1.80	.11
2. ควรเพิ่มสิ่งน่าสนใจภายใน อุทยาน เช่น จุดถ่ายภาพ แลนด์มาร์ค	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	8.93 315.22 324.16	5 394 399	1.78 .80	2.23*	.05
3. การรักษาความปลอดภัย ของอุทยานมีมาตรฐาน และมีความเหมาะสม	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	10.06 534.09 544.16	5 394 399	2.01 1.35	1.48	.19
4. ท่านพึงพอใจต่อการให้ข้อมูล ด้านการท่องเที่ยวของ เจ้าหน้าที่อุทยาน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	9.54 335.24 344.79	5 394 399	1.90 .85	2.24*	.04
5. ควรจัดทำสื่อออนไลน์ เพื่อเพิ่มช่องทาง ในการประชาสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	1.23 322.86 324.09	5 394 399	.24 .81	.30	.91
6. ท่านได้รับการต้อนรับท่าน อย่างดีจากอุทยาน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	12.70 366.96 379.75	5 394 399	2.55 .93	2.74*	.01
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	8.70 383.40 392.12	5 394 399	1.73 .97	1.79	.21

หมายเหตุ: * $p \leq .05$

จากตาราง 42 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ ด้านสิ่งดึงดูดใจ (Attraction)
โดยการจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 43 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) โดยจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายการ	แหล่ง	SS	df	MS	F	p
1. ควรเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวก	ระหว่างกลุ่ม	3.91	5	.78	.90	.48
ความสะอาดห้องพัก ม้านั่ง	ภายในกลุ่ม	342.32	394	.86		
ศาลา	รวม	346.24	399			
2. ท่านพึงพอใจต่อมาตรฐาน	ระหว่างกลุ่ม	2.02	5	.40	.32	.89
สุขอนามัยของห้องน้ำ	ภายในกลุ่ม	491.73	394	1.24		
สาธารณะในอุทยาน	รวม	493.75	399			
3. ควรเพิ่มจุดบริการถังขยะ	ระหว่างกลุ่ม	2.29	5	.46	.59	.70
ตามจุดต่าง ๆ	ภายในกลุ่ม	303.70	394	.78		
	รวม	306.00	399			
4. ควรเพิ่มหรือปรับปรุง	ระหว่างกลุ่ม	2.78	5	.55	.72	.60
การบริการอื่น ๆ เช่น	ภายในกลุ่ม	302.65	394	.76		
ร้านสะดวกซื้อ ร้านกาแฟ	รวม	305.44	399			
ร้านของที่ระลึก						
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	2.75	5	.54	.90	.66
	ภายในกลุ่ม	360.10	394	.91		
	รวม	362.85	399			

หมายเหตุ: * $p \leq .05$

จากตาราง 43 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก
(Amenities) โดยการจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 44 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่
ด้านการเข้าถึง (Accessibility) โดยจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายการ	แหล่ง	SS	df	MS	F	p
1. เส้นทางที่ใช้เดินทางไปยัง	ระหว่างกลุ่ม	10.21	5	2.04	1.68	.13
แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ภายใน	ภายในกลุ่ม	477.22	394	1.21		
อุทยานมีความปลอดภัย	รวม	487.43	399			
2. การเดินทางไปยังแหล่ง	ระหว่างกลุ่ม	6.56	5	1.31	.93	.45
ท่องเที่ยวต่าง ๆ ภายในอุทยาน	ภายในกลุ่ม	554.51	394	1.40		
เข้าถึงได้ง่าย ไม่ซับซ้อน	รวม	561.07	399			
3. มีสิ่งอำนวยความสะดวก	ระหว่างกลุ่ม	8.51	5	1.70	1.65	.14
ในการเดินทางมีความชัดเจน	ภายในกลุ่ม	405.32	394	1.02		
เช่น ป้ายอธิบายเส้นทาง	รวม	413.84	399			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	7.64	5	1.52	1.57	.16
	ภายในกลุ่ม	383.44	394	.97		
	รวม	391.08	399			

หมายเหตุ: * $p \leq .05$

จากตาราง 44 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ ด้านการเข้าถึง
(Accessibility) โดยการจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 45 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่
ด้านกิจกรรม (Activities) โดยจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายการ	แหล่ง	SS	df	MS	F	p
1. ท่านมีความมั่นใจต่อ มาตรฐานความปลอดภัย ของกิจกรรมและอุปกรณ์ ในการประกอบกิจกรรม เช่น อุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรม ล่องแก่ง รวบน้ำได้ เป็นต้น	ระหว่างกลุ่ม	6.44	5	1.28	1.16	.32
	ภายในกลุ่ม	435.49	394	1.10		
	รวม	441.93	399			
2. ควรมีการจัดกิจกรรม เฉพาะฤดูกาลเพื่อให้มี ทางเลือกที่หลากหลาย	ระหว่างกลุ่ม	1.12	5	.22	.27	.92
	ภายในกลุ่ม	325.24	394	.82		
	รวม	326.37	399			
3. ควรเพิ่มเติมความแปลกใหม่ ของกิจกรรมให้หลากหลาย เช่น โหนซิปไลน์ ไต่ผา	ระหว่างกลุ่ม	4.12	5	.82	1.11	.35
	ภายในกลุ่ม	290.87	394	.73		
	รวม	294.99	399			
4. ควรเพิ่มกิจกรรมที่ส่งเสริม การอนุรักษ์ธรรมชาติ เช่น การปลูกต้นไม้	ระหว่างกลุ่ม	3.95	5	.79	.86	.50
	ภายในกลุ่ม	360.88	394	.91		
	รวม	364.84	399			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	3.90	5	.77	.85	.52
	ภายในกลุ่ม	359.06	394	.89		
	รวม	356.04	399			

หมายเหตุ: * $p \leq .05$

จากตาราง 45 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ ด้านกิจกรรม (Activities)
โดยการจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 46 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่
ด้านที่พัก (Accommodation) โดยจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายการ	แหล่ง	SS	df	MS	F	p
1. บ้านพักสะอาด ทัศนียภาพ	ระหว่างกลุ่ม	2.42	4	.60	.70	.58
สวยงาม บรรยากาศร่มรื่น/ เดินที่ที่ให้เช่ามีมาตรฐาน	ภายในกลุ่ม	78.54	92	.85		
	รวม	80.96	96			
2. ท่านพอใจต่อมาตรฐานด้าน ความปลอดภัยบริเวณที่พัก	ระหว่างกลุ่ม	.96	4	.24	.25	.90
	ภายในกลุ่ม	87.76	92	.95		
	รวม	88.72	96			
3. ท่านพอใจต่อมาตรฐานด้าน ความสะอาดของบริเวณที่พัก	ระหว่างกลุ่ม	2.40	4	.60	.63	.63
	ภายในกลุ่ม	86.87	92	.94		
	รวม	89.27	96			
4. ท่านพอใจต่อสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ภายใน บ้านพัก/สิ่งอำนวยความสะดวก	ระหว่างกลุ่ม	2.89	4	.72	.73	.57
	ภายในกลุ่ม	91.09	92	.99		
	รวม	93.97	96			
5. ควรเพิ่มช่องทางในการจอง ที่พัก/เดินที่ เช่น การจองที่พัก ออนไลน์	ระหว่างกลุ่ม	10.88	4	2.72	2.89*	.02
	ภายในกลุ่ม	86.44	92	.94		
	รวม	97.32	96			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	3.91	4	.97	1.04	.54
	ภายในกลุ่ม	86.14	92	.93		
	รวม	90.04	96			

หมายเหตุ: * $p \leq .05$

จากตาราง 46 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ ด้านที่พัก (Accommodation)
โดยการจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 47 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่
ด้านสิ่งดึงดูดใจ (Attraction) โดยจำแนกตามภูมิลำเนา

รายการ	จังหวัดแพร่		ต่างจังหวัด		t	p
	(n = 215)		(n = 185)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ท่านพึงพอใจต่อทัศนียภาพและ ความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยว ภายในอุทยาน	3.45	1.03	3.49	1.05	-.37	.70
2. ควรเพิ่มสิ่งน่าสนใจภายในอุทยาน เช่น จุดถ่ายภาพ แลนมาร์ค	3.85	.89	3.87	.89	-.11	.90
3. การรักษาความปลอดภัยของอุทยาน มีมาตรฐานและมีความเหมาะสม	2.82	1.18	2.87	1.84	-.63	.52
4. ท่านพึงพอใจต่อการให้ข้อมูลด้าน การท่องเที่ยวของเจ้าหน้าที่อุทยาน	3.68	.92	3.69	.93	-.11	.91
5. ควรจัดทำสื่อออนไลน์เพื่อเพิ่มช่องทาง ในการประชาสัมพันธ์	4.01	.89	4.08	.91	-.68	.49
6. ท่านได้รับการต้อนรับท่านอย่างดี จากอุทยาน	3.86	.96	3.87	.98	-.60	.94
รวม	3.61	.97	3.64	1.10	-.41	.74

หมายเหตุ: * $p \leq .05$

จากตาราง 47 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ ด้านสิ่งดึงดูดใจ (Attraction)
โดยการจำแนกตามภูมิลำเนา พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 48 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผาแดง จังหวัดแพร่
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) โดยจำแนกตามภูมิลำเนา

รายการ	จังหวัดแพร่		ต่างจังหวัด		t	p
	(n = 215)		(n = 185)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ควรเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกจำพวก ม้านั่ง ศาลา	4.16	.91	4.07	.95	.76	.34
2. ท่านพึงพอใจต่อมาตรฐานสุขอนามัย ของห้องน้ำสาธารณะในอุทยาน	3.05	1.08	2.98	1.15	.59	.55
3. ควรเพิ่มจุดบริการถึงชยะตามจุดต่าง ๆ	4.13	.85	4.06	.89	.79	.42
4. ควรเพิ่มหรือปรับปรุงการบริการอื่น ๆ เช่น ร้านสะดวกซื้อ ร้านกาแฟ ร้านของที่ระลึก	4.10	.86	4.05	.89	.57	.62
รวม	3.86	.92	3.79	.97	.67	.48

หมายเหตุ: * $p \leq .05$

จากตาราง 48 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผาแดง จังหวัดแพร่ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) โดยการจำแนกตามภูมิลำเนา พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 49 แสดงการเปรียบเทียบบริบทปัจจุบันต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골ง จังหวัดแพร่ ด้านการเข้าถึง
(Accessibility) โดยจำแนกตามภูมิสำเนา

รายการ	จังหวัดแพร่		ต่างจังหวัด		t	p
	(n = 215)		(n = 185)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. เส้นทางที่ใช้เดินทางไปยังแหล่ง ท่องเที่ยวต่าง ๆ ภายในอุทยาน มีความปลอดภัย	3.34	1.08	3.38	.96	-1.26	.20
2. การเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ภายในอุทยานเข้าถึงได้ง่าย ไม่ซับซ้อน	3.29	1.23	3.27	1.22	.15	.87
3. มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทาง มีความชัดเจน เช่น ป้ายอธิบายเส้นทาง	3.42	1.03	3.54	.99	-1.08	.28
รวม	3.30	1.01	3.38	.96	-.77	.43

หมายเหตุ: * $p \leq .05$

จากตาราง 49 ผลการเปรียบเทียบบริบทปัจจุบันต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골ง จังหวัดแพร่ ด้านการเข้าถึง (Accessibility) โดยการจำแนกตาม
ภูมิสำเนา พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 50 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวดูต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่
ด้านกิจกรรม (Activities) โดยจำแนกตามภูมิลำเนา

รายการ	จังหวัดแพร่		ต่างจังหวัด		t	p
	(n = 215)		(n = 185)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ท่านมีความมั่นใจต่อมาตรฐาน ความปลอดภัยของกิจกรรม และอุปกรณ์ในการประกอบกิจกรรม เช่น อุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรมล่องแก่ง ราวบันได เป็นต้น	2.88	1.02	2.89	1.08	-.03	.97
2. ควรมีการจัดกิจกรรมเฉพาะฤดูกาล เพื่อให้มีทางเลือกที่หลากหลาย	3.70	.87	3.77	.93	-.79	.42
3. ควรเพิ่มเติมความแปลกใหม่ ของกิจกรรมให้หลากหลาย เช่น โหนซิปไลน์ โต้ผา	4.14	.84	4.09	.87	.60	.54
4. ควรเพิ่มกิจกรรมที่ส่งเสริม การอนุรักษ์ธรรมชาติ เช่น การปลูกต้นไม้	3.70	.93	3.76	.98	-.64	.51
รวม	3.60	.91	3.62	.96	-.21	.61

หมายเหตุ: *p ≤ .05

จากตาราง 50 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวดูต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ ด้านกิจกรรม (Activities)
โดยการจำแนกตามภูมิลำเนา พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 51 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผาแดง จังหวัดแพร่
ด้านที่พัก (Accommodation) โดยจำแนกตามภูมิลำเนา

รายการ	จังหวัดแพร่		ต่างจังหวัด		t	p
	(n = 215)		(n = 185)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. บ้านพักสะอาด ทัศนียภาพ สวยงาม บรรยากาศร่มรื่น/ เดินที่ที่ให้เช่ามีมาตรฐาน	3.82	.85	4.02	1.02	-.98*	.32
2. ท่านพอใจต่อมาตรฐาน ด้านความปลอดภัยบริเวณที่พัก	3.26	.97	3.38	.95	-.54	.58
3. ท่านพอใจต่อมาตรฐาน ด้านความสะอาดของบริเวณที่พัก	3.15	.91	3.26	1.05	-.49*	.62
4. ท่านพอใจต่อสิ่งอำนวยความสะดวก ความสะอาดต่างๆภายในบ้านพัก/ สิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณะ	3.07	.95	3.26	1.05	-.87	.38
5. ควรเพิ่มช่องทางในการจองที่พัก/ เดินที่ เช่น การจองที่พักออนไลน์	3.58	1.01	3.61	1.01	-.14	.88
รวม	3.37	.93	3.50	1.01	-.60	.55

หมายเหตุ: * $p \leq .05$

จากตาราง 51 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผาแดง จังหวัดแพร่ ด้านที่พัก (Accommodation)
โดยการจำแนกตามภูมิลำเนา พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 52 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่
ด้านสิ่งดึงดูดใจ (Attraction) โดยจำแนกตามยานพาหนะที่ใช้เดินทาง

รายการ	แหล่ง	SS	df	MS	F	p
1. ท่านพึงพอใจต่อทัศนียภาพ และความสวยงามของแหล่ง ท่องเที่ยวภายในอุทยาน	ระหว่างกลุ่ม	2.01	4	.50	.52	.71
	ภายในกลุ่ม	432.92	395	1.09		
	รวม	435.79	399			
2. ควรเพิ่มสิ่งน่าสนใจภายใน อุทยาน เช่น จุดถ่ายภาพ แลนด์มาร์ค	ระหว่างกลุ่ม	.21	4	.05	.06	.62
	ภายในกลุ่ม	323.94	395	1.36		
	รวม	324.16	399			
3. การรักษาความปลอดภัย ของอุทยานมีมาตรฐาน และมีความเหมาะสม	ระหว่างกลุ่ม	3.57	4	.89	.65	.62
	ภายในกลุ่ม	540.58	395	1.36		
	รวม	544.16	399			
4. ท่านพึงพอใจต่อการให้ ข้อมูลด้านการท่องเที่ยว ของของเจ้าหน้าที่อุทยาน	ระหว่างกลุ่ม	1.30	4	.32	.37	.82
	ภายในกลุ่ม	343.49	395	.87		
	รวม	344.79	399			
5. ควรจัดทำสื่อออนไลน์ เพื่อเพิ่มช่องทาง ในการประชาสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	3.20	4	.80	.98	.41
	ภายในกลุ่ม	320.88	395	.81		
	รวม	324.09	399			
6. ท่านได้รับการต้อนรับท่าน อย่างดีจากอุทยาน	ระหว่างกลุ่ม	2.01	4	.50	.52	.71
	ภายในกลุ่ม	377.73	395	.95		
	รวม	379.75	399			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	2.05	4	.42	.51	.64
	ภายในกลุ่ม	389.92	395	1.07		
	รวม	392.12	399			

หมายเหตุ: * $p \leq .05$

จากตาราง 52 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ ด้านสิ่งดึงดูดใจ (Attraction)
โดยการจำแนกตามยานพาหนะที่ใช้เดินทาง พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 53 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) โดยจำแนกตามตามยานพาหนะ
ที่ใช้เดินทาง

รายการ	แหล่ง	SS	df	MS	F	p
1. ควรเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวก	ระหว่างกลุ่ม	3.69	4	.92	1.06	.37
ความสะอาดห้องพัก ม้านั่ง	ภายในกลุ่ม	342.54	395	.86		
ศาลา	รวม	346.24	399			
2. ท่านพึงพอใจต่อมาตรฐาน	ระหว่างกลุ่ม	7.94	4	1.98	1.61	.16
สุขอนามัยของห้องน้ำสาธารณะ	ภายในกลุ่ม	485.80	395	1.23		
ในอุทยาน	รวม	493.75	399			
3. ควรเพิ่มจุดบริการถังขยะ	ระหว่างกลุ่ม	2.82	4	.70	.92	.45
ตามจุดต่าง ๆ	ภายในกลุ่ม	303.17	395	.76		
	รวม	306.00	399			
4. ควรเพิ่มหรือปรับปรุง	ระหว่างกลุ่ม	.89	4	.22	.29	.88
การบริการอื่น ๆ เช่น	ภายในกลุ่ม	304.54	395	.77		
ร้านสะดวกซื้อ ร้านกาแฟ	รวม	305.44	399			
ร้านของที่ระลึก						
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	3.83	4	.95	.97	.46
	ภายในกลุ่ม	359.01	395	.90		
	รวม	362.85	399			

หมายเหตุ: * $p \leq .05$

จากตาราง 53 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก
(Amenities) โดยการจำแนกตามตามยานพาหนะที่ใช้เดินทาง พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 54 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่
ด้านการเข้าถึง (Accessibility) โดยจำแนกตามยานพาหนะที่ใช้เดินทาง

รายการ	แหล่ง	SS	df	MS	F	p
1. เส้นทางที่ใช้เดินทางไปยัง	ระหว่างกลุ่ม	1.62	4	.40	.32	.85
แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ภายใน	ภายในกลุ่ม	485.81	395	1.23		
อุทยานมีความปลอดภัย	รวม	487.43	399			
2. การเดินทางไปยังแหล่ง	ระหว่างกลุ่ม	3.56	4	.89	.63	.64
ท่องเที่ยวต่าง ๆ ภายในอุทยาน	ภายในกลุ่ม	557.51	395	1.41		
เข้าถึงได้ง่าย ไม่ซับซ้อน	รวม	561.07	399			
3. มีสิ่งอำนวยความสะดวก	ระหว่างกลุ่ม	2.84	4	.71	.68	.60
ในการเดินทางมีความชัดเจน	ภายในกลุ่ม	410.99	395	1.04		
เช่น ป้ายอธิบายเส้นทาง	รวม	413.84	399			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	1.99	4	.50	.50	.73
	ภายในกลุ่ม	389.08	395	.98		
	รวม	391.08	399			

หมายเหตุ: * $p \leq .05$

จากตาราง 54 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ ด้านการเข้าถึง
(Accessibility) โดยการจำแนกตามยานพาหนะที่ใช้เดินทาง พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 55 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่
ด้านกิจกรรม (Activities) โดยจำแนกตามยานพาหนะที่ใช้เดินทาง

รายการ	แหล่ง	SS	df	MS	F	p
1. ท่านมีความมั่นใจต่อ มาตรฐานความปลอดภัย ของกิจกรรมและอุปกรณ์ ในการประกอบกิจกรรม เช่น อุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรม ล่องแก่ง รวบบันได เป็นต้น	ระหว่างกลุ่ม	4.69	4	1.17	1.06	.37
	ภายในกลุ่ม	437.24	395	1.10		
	รวม	441.93	399			
2. ควรมีการจัดกิจกรรม เฉพาะฤดูกาลเพื่อให้มี ทางเลือกที่หลากหลาย	ระหว่างกลุ่ม	1.75	4	.43	.53	.71
	ภายในกลุ่ม	324.62	395	.82		
	รวม	326.37	399			
3. ควรเพิ่มเติมความแปลกใหม่ ของกิจกรรมให้หลากหลาย เช่น โหนซิปไลน์ โต้ผา	ระหว่างกลุ่ม	4.38	4	1.09	1.49	.20
	ภายในกลุ่ม	290.61	395	.73		
	รวม	294.99	399			
4. ควรเพิ่มกิจกรรมที่ส่งเสริม การอนุรักษ์ธรรมชาติ เช่น การปลูกต้นไม้	ระหว่างกลุ่ม	2.35	4	.58	.64	.63
	ภายในกลุ่ม	362.48	395	.91		
	รวม	364.84	399			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	3.29	4	.81	.93	.47
	ภายในกลุ่ม	353.73	395	.89		
	รวม	357.03	399			

หมายเหตุ: * $p \leq .05$

จากตาราง 55 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ ด้านกิจกรรม (Activities)
โดยการจำแนกตามยานพาหนะที่ใช้เดินทาง พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 56 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่
ด้านที่พัก (Accommodation) โดยจำแนกตามยานพาหนะที่ใช้เดินทาง

รายการ	แหล่ง	SS	df	MS	F	p
1. บ้านพักสะอาด ทัศนียภาพ	ระหว่างกลุ่ม	.54	1	.54	.64	.42
สวยงาม บรรยากาศร่มรื่น/ เดินที่ที่ให้เช่ามีมาตรฐาน	ภายในกลุ่ม	80.42	95	.84		
	รวม	80.96	96			
2. ท่านพอใจต่อมาตรฐานด้าน ความปลอดภัยบริเวณที่พัก	ระหว่างกลุ่ม	1.07	1	1.07	1.16	.28
	ภายในกลุ่ม	87.65	95	.92		
	รวม	88.72	96			
3. ท่านพอใจต่อมาตรฐานด้าน ความสะอาดของบริเวณที่พัก	ระหว่างกลุ่ม	1.11	1	1.11	1.20	.27
	ภายในกลุ่ม	88.16	95	.92		
	รวม	89.27	96			
4. ท่านพอใจต่อสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ภายใน บ้านพัก/สิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณะ	ระหว่างกลุ่ม	2.33	1	2.33	2.42	.12
	ภายในกลุ่ม	91.64	95	.96		
	รวม	93.97	96			
5. ควรเพิ่มช่องทางในการจอง ที่พัก/เดินที่ เช่น การจองที่พัก ออนไลน์	ระหว่างกลุ่ม	.99	1	.99	.98	.32
	ภายในกลุ่ม	96.32	95	1.01		
	รวม	97.32	96			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	.99	1	.99	.98	.32
	ภายในกลุ่ม	96.32	95	1.01		
	รวม	97.32	96			

หมายเหตุ: * $p \leq .05$

จากตาราง 56 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ ด้านที่พัก (Accommodation)
โดยการจำแนกตามยานพาหนะที่ใช้เดินทาง พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 57 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่
ด้านสิ่งดึงดูดใจ (Attraction) โดยจำแนกตามลักษณะการเดินทาง

รายการ	แหล่ง	SS	df	MS	F	p
1. ท่านพึงพอใจต่อทัศนียภาพ และความสวยงามของแหล่ง ท่องเที่ยวภายในอุทยาน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	.86 434.93 435.79	4 395 399	.21 1.10	.19	.94
2. ควรเพิ่มสิ่งน่าสนใจภายใน อุทยาน เช่น จุดถ่ายภาพ แลนด์มาร์ค	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	1.87 322.28 324.16	4 395 399	.46 .81	.57	.68
3. การรักษาความปลอดภัย ของอุทยานมีมาตรฐาน และมีความเหมาะสม	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	2.30 541.85 544.16	4 395 399	.57 1.37	.42	.79
4. ท่านพึงพอใจต่อการให้ ข้อมูลด้านการท่องเที่ยว ของเจ้าหน้าที่อุทยาน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	2.00 342.78 344.79	4 395 399	.50 .86	.57	.67
5. ควรจัดทำสื่อออนไลน์ เพื่อเพิ่มช่องทาง ในการประชาสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	4.38 319.71 324.09	4 395 399	1.09 .80	1.35	.24
6. ท่านได้รับการต้อนรับท่าน อย่างดีจากอุทยาน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	2.17 377.57 379.75	4 395 399	.54 .95	.56	.68
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	2.09 389.85 392.12	4 395 399	.56 .98	.61	.66

หมายเหตุ: * $p \leq .05$

จากตาราง 57 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ ด้านสิ่งดึงดูดใจ
(Attraction) โดยการจำแนกตามลักษณะการเดินทาง พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 58 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
 การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่
 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) โดยจำแนกตามลักษณะการเดินทาง

รายการ	แหล่ง	SS	df	MS	F	p
1. ควรเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวก	ระหว่างกลุ่ม	1.67	4	.41	.48	.75
ความสะอาดห้องพัก ม้านั่ง	ภายในกลุ่ม	344.56	395	.87		
ศาลา	รวม	346.24	399			
2. ท่านพึงพอใจต่อมาตรฐาน	ระหว่างกลุ่ม	14.7	4	3.69	3.04*	.01
สุขอนามัยของห้องน้ำสาธารณะ	ภายในกลุ่ม	478.96	395	1.21		
ในอุทยาน	รวม	493.75	399			
3. ควรเพิ่มจุดบริการถังขยะ	ระหว่างกลุ่ม	2.94	4	.73	.96	.42
ตามจุดต่าง ๆ	ภายในกลุ่ม	303.05	395	.76		
	รวม	306.00	399			
4. ควรเพิ่มหรือปรับปรุง	ระหว่างกลุ่ม	8.11	4	2.02	2.69*	.03
การบริการอื่น ๆ เช่น	ภายในกลุ่ม	297.32	395	.75		
ร้านสะดวกซื้อ ร้านกาแฟ	รวม	305.44	399			
ร้านของที่ระลึก						
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	6.85	4	1.71	1.79	.30
	ภายในกลุ่ม	355.97	395	.89		
	รวม		399			

หมายเหตุ: * $p \leq .05$

จากตาราง 58 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
 การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก
 (Amenities) โดยการจำแนกตามลักษณะการเดินทาง พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 59 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่
ด้านการเข้าถึง (Accessibility) โดยจำแนกตามลักษณะการเดินทาง

รายการ	แหล่ง	SS	df	MS	F	p
1. เส้นทางที่ใช้เดินทางไปยัง	ระหว่างกลุ่ม	3.58	4	.89	.73	.57
แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ภายใน	ภายในกลุ่ม	483.85	395	1.22		
อุทยานมีความปลอดภัย	รวม	487.43	399			
2. การเดินทางไปยังแหล่ง	ระหว่างกลุ่ม	2.66	4	.66	.47	.75
ท่องเที่ยวต่าง ๆ ภายในอุทยาน	ภายในกลุ่ม	558.41	395	1.41		
เข้าถึงได้ง่าย ไม่ซับซ้อน	รวม	561.07	399			
3. มีสิ่งอำนวยความสะดวก	ระหว่างกลุ่ม	8.35	4	2.08	2.03	.08
ในการเดินทางมีความชัดเจน	ภายในกลุ่ม	405.48	395	1.02		
เช่น ป้ายอธิบายเส้นทาง	รวม	413.84	399			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	4.03	4	1.00	1.03	.39
	ภายในกลุ่ม	387	.04	.98		
	รวม	391.08	399			

หมายเหตุ: * $p \leq .05$

จากตาราง 59 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ ด้านการเข้าถึง
(Accessibility) โดยการจำแนกตามลักษณะการเดินทาง พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 60 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่
ด้านกิจกรรม (Activities) โดยจำแนกตามลักษณะการเดินทาง

รายการ	แหล่ง	SS	df	MS	F	p
1. ท่านมีความมั่นใจต่อ มาตรฐานความปลอดภัย ของกิจกรรมและอุปกรณ์ ในการประกอบกิจกรรม เช่น อุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรม ส่องแก่ง รวบบันได เป็นต้น	ระหว่างกลุ่ม	5.47	4	1.37	1.23	.29
	ภายในกลุ่ม	436.45	395	1.10		
	รวม	441.93	399			
2. ควรมีการจัดกิจกรรม เฉพาะฤดูกาลเพื่อให้มี ทางเลือกที่หลากหลาย	ระหว่างกลุ่ม	1.60	4	.40	.48	.74
	ภายในกลุ่ม	324.77	395	.82		
	รวม	326.37	399			
3. ควรเพิ่มเติมความแปลก ใหม่ของกิจกรรมให้ หลากหลาย เช่น โหนซิปไลน์ โต้ผา	ระหว่างกลุ่ม	10.18	4	2.54	3.53*	.00
	ภายในกลุ่ม	284.81	395	.72		
	รวม	294.99	399			
4. ควรเพิ่มกิจกรรมที่ส่งเสริม การอนุรักษ์ธรรมชาติ เช่น การปลูกต้นไม้	ระหว่างกลุ่ม	3.98	4	.99	1.09	.36
	ภายในกลุ่ม	360.85	395	.91		
	รวม	364.84	399			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	5.30	4	1.32	1.58	.34
	ภายในกลุ่ม	351.72	395	.88		
	รวม	357.03	399			

หมายเหตุ: * $p \leq .05$

จากตาราง 60 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ ด้านกิจกรรม (Activities)
โดยการจำแนกตามลักษณะการเดินทาง พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 61 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่
ด้านที่พัก (Accommodation) โดยจำแนกตามลักษณะการเดินทาง

รายการ	แหล่ง	SS	df	MS	F	p
1. บ้านพักสะอาด ทัศนียภาพ	ระหว่างกลุ่ม	3.69	4	.92	1.10	.36
สวยงาม บรรยากาศร่มรื่น/ เดินที่ที่ให้เช่ามีมาตรฐาน	ภายในกลุ่ม	77.27	92	.84		
	รวม	80.96	96			
2. ท่านพอใจต่อมาตรฐานด้าน ความปลอดภัยบริเวณที่พัก	ระหว่างกลุ่ม	6.67	4	1.67	1.87	.12
	ภายในกลุ่ม	82.04	92	.89		
	รวม	88.72	96			
3. ท่านพอใจต่อมาตรฐานด้าน ความสะอาดของบริเวณที่พัก	ระหว่างกลุ่ม	1.35	4	.33	.35	.84
	ภายในกลุ่ม	87.92	92	.95		
	รวม	89.27	96			
4. ท่านพอใจต่อสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ภายใน บ้านพัก/สิ่งอำนวยความสะดวก	ระหว่างกลุ่ม	1.53	4	.38	.38	.82
	ภายในกลุ่ม	92.44	92	1.00		
	รวม	93.97	96			
5. ควรเพิ่มช่องทางในการจอง ที่พัก/เดินที่ เช่น การจองที่พัก ออนไลน์	ระหว่างกลุ่ม	2.96	4	.74	.72	.57
	ภายในกลุ่ม	94.35	92	1.02		
	รวม	97.32	96			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	3.24	4	.80	.88	.54
	ภายในกลุ่ม	86.80	92	.94		
	รวม	89.77	96			

หมายเหตุ: * $p \leq .05$

จากตาราง 61 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ ด้านที่พัก (Accommodation)
โดยการจำแนกตามลักษณะการเดินทาง พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 62 แสดงผลการสังเคราะห์ข้อมูลทั่วไปและความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว

ผลสังเคราะห์ข้อมูลทั่วไป	ผลสังเคราะห์ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว
1. เพศ	1. สิ่งดึงดูดใจ (Attraction)
1.1 ชาย (ร้อยละ 55.50)	1.1 ควรเพิ่มสิ่งน่าสนใจภายในอุทยาน เช่น จุดถ่ายภาพ แลนด์มาร์ค
1.2 หญิง (ร้อยละ 44.50)	2. สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities)
	2.1 ท่านพึงพอใจต่อมาตรฐานสุขอนามัยของห้องน้ำ สาธารณะในอุทยาน
	2.2 ควรเพิ่มจุดบริการถังขยะตามจุดต่าง ๆ
	3. การเข้าถึง (Accessibility)
	3.1 การเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ภายใน อุทยานเข้าถึงได้ง่าย ไม่ซับซ้อน
	3.2 มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทาง มีความชัดเจน เช่น ป้ายอธิบายเส้นทาง
	4. กิจกรรม (Activities)
	4.1 ควรมีการจัดกิจกรรมเฉพาะฤดูกาลเพื่อให้มี ทางเลือกที่หลากหลาย
	5. ด้านที่พัก (Accommodation)
	5.1 ท่านพอใจต่อสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ภายใน บ้านพัก/สิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณะ
2. อายุ	1. สิ่งดึงดูดใจ (Attraction)
2.1 ต่ำกว่า 20 ปี (ร้อยละ 48.00)	1.1 ควรเพิ่มสิ่งน่าสนใจภายในอุทยาน เช่น จุดถ่ายภาพ แลนด์มาร์ค
2.2 21-30 ปี (ร้อยละ 30.50)	2. สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities)
2.3 31-40 ปี (ร้อยละ 13.50)	2.1 ควรเพิ่มจุดบริการถังขยะตามจุดต่าง ๆ
	4. กิจกรรม (Activities)
	4.1 ควรเพิ่มเติมความแปลกใหม่ของกิจกรรมให้ หลากหลาย เช่น โหนชิงไสน์ โต้ผา

ตาราง 62 (ต่อ)

ผลสังเคราะห์ข้อมูลทั่วไป	ผลสังเคราะห์ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว
3. สถานภาพ	2. สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities)
3.1 โสัด (ร้อยละ 73.25)	ควรเพิ่มหรือปรับปรุงการบริการอื่น ๆ เช่น
3.2 สมรส (ร้อยละ 24.50)	ร้านสะดวกซื้อ ร้านกาแฟ ร้านของที่ระลึก
3.3 หย่าร้าง (ร้อยละ 2.25)	4. กิจกรรม (Activities)
	4.1 ควรมีการจัดกิจกรรมเฉพาะฤดูกาลเพื่อให้มี
	ทางเลือกที่หลากหลาย
	4.2 ควรเพิ่มกิจกรรมที่ส่งเสริมการอนุรักษ์ธรรมชาติ
	เช่น การปลูกต้นไม้
4. ระดับการศึกษา	-
4.1 มัธยมศึกษาหรือ	
เทียบเท่า (ร้อยละ 64.50)	
4.2 ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	
(ร้อยละ 24.50)	
4.3 ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	
(ร้อยละ 8.75)	
5. อาชีพ	3. การเข้าถึง (Accessibility)
5.1 นักเรียน/นักศึกษา (ร้อยละ 64.00)	การเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ภายในอุทยาน
5.2 ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ (ร้อยละ 19.25)	เข้าถึงได้ง่าย ไม่ซับซ้อน
5.3 ธุรกิจส่วนตัว (ร้อยละ 10.75)	4. กิจกรรม (Activities)
	ควรเพิ่มเติมความแปลกใหม่ของกิจกรรมให้หลากหลาย
	เช่น โหนชิงไชน์ โต้ผา
	5. ที่พัก (Accommodation)
	ทำนพอใจต่อมาตรฐานด้านความปลอดภัยบริเวณที่พัก
6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	
6.1 ต่ำกว่า 10,000 บาท (ร้อยละ 64.00)	
6.2 10,001-20,000 บาท (ร้อยละ 18.75)	

ตาราง 62 (ต่อ)

ผลสังเคราะห์ข้อมูลทั่วไป	ผลสังเคราะห์ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว
6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (ต่อ)	1. สิ่งดึงดูดใจ (Attraction)
6.3 20,001–50,000 บาท	1.1 ควรเพิ่มสิ่งน่าสนใจภายในอุทยาน เช่น จุดถ่ายภาพ แลนมาร์ค
(ร้อยละ 10.50)	1.2 ท่านพึงพอใจต่อการให้ข้อมูลด้านการท่องเที่ยวของ ของเจ้าหน้าที่อุทยาน
	1.3 ท่านได้รับการต้อนรับท่านอย่างดีจากอุทยาน
7. ภูมิสำเนา	-
7.1 จังหวัดแพร่	
(ร้อยละ 53.50)	
7.2 ต่างจังหวัด	
(ร้อยละ 46.50)	
8. ยานพาหนะที่ใช้เดินทาง	-
8.1 รถยนต์ส่วนบุคคล	
(ร้อยละ 61.50)	
8.2 รถจักรยานยนต์	
(ร้อยละ 34.00)	
9. ลักษณะการเดินทาง	
9.1 กลุ่มเพื่อน	
(ร้อยละ 50.25)	
9.2 ครอบครัว	
(ร้อยละ 35.75)	
9.3 คู่รัก	
(ร้อยละ 9.00)	

วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อเสนอแนะแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골ง จังหวัดแพร่

เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้การประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมจากแบบสัมภาษณ์ในวัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาบริบทปัจจุบันต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골ง จังหวัดแพร่ และจากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามนักท่องเที่ยวในวัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골ง จังหวัดแพร่

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์แล้วมาทำเป็นร่างในการเสนอแนะแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골ง จังหวัดแพร่ เพื่อนำเสนอแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골ง จังหวัดแพร่ โดยนำร่างในการเสนอแนะแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골ง จังหวัดแพร่ มาทำการจัดประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) เพื่อทำการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาจากการกลุ่มย่อย มีตัวแทนจากหน่วยงานภาครัฐและชุมชนเป็นผู้ประเมินความสำคัญเร่งด่วนในการพัฒนา

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการประชุมกลุ่มย่อย นำผลที่ได้ทั้งหมดมาปรับสร้างหาความสำคัญเร่งด่วนแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골ง จังหวัดแพร่ โดยใช้หลักองค์ประกอบทางการท่องเที่ยว 5 ด้าน ผนวกกับองค์ประกอบหลักของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อีก 4 ด้าน รวมทั้งหมด 9 ด้าน รวมเป็น 5AEco ขึ้นได้แก่ สิ่งดึงดูดใจ (Attraction) การเข้าถึง (Accessibility) สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenity) ที่พัก (Accommodation) กิจกรรม (Activity) พื้นที่ (Area) การจัดการ (Management) กระบวนการ (Process) และการมีส่วนร่วม (Participate) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. สิ่งดึงดูดใจ (Attraction)

แนวทางการพัฒนาที่ 1 เพิ่มความโดดเด่นทางภูมิทัศน์ของอุทยาน

สร้างจุดสนใจให้เป็นที่จดจำแก่นักท่องเที่ยว เช่น การเพิ่มจุดถ่ายภาพ จุดแลนด์มาร์ค เพิ่มซุ้มดอกไม้และแปลงดอกไม้บริเวณทางเดินแหล่งท่องเที่ยวของอุทยานให้มีสีสันที่หลากหลาย สะดุดตาแก่นักท่องเที่ยว เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวมีกิจกรรมทางเลือก เช่น การถ่ายภาพ และเป็นจุดพักระหว่างเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว

แนวทางการพัฒนาที่ 2 รักษามาตรฐานการบริการ

รักษามาตรฐานการบริการในด้านของการต้อนรับและให้คำแนะนำการท่องเที่ยวเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ รวมถึงการให้ผู้เชี่ยวชาญเข้ามาฝึกอบรมในด้านของการบริการนักท่องเที่ยวเป็นประจำทุกปี

แนวทางการพัฒนาที่ 3 สร้างความน่าสนใจให้กับแหล่งท่องเที่ยว

นำเสนอประวัติความเป็นมาหรือตำนานที่มาของแหล่งท่องเที่ยวให้มีความน่าสนใจเพื่อช่วยให้นักท่องเที่ยวเกิดความสนใจที่จะศึกษาประวัติความเป็นมาของอุทยานแห่งชาติดอยผากลอง

แนวทางการพัฒนาที่ 4 เพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์

จัดการปรับปรุงช่องทางการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้เข้ากับความต้องการของนักท่องเที่ยว เช่น ทางสื่อออนไลน์ และหนังสือพิมพ์ โดยสื่อออนไลน์จะเป็นการประชาสัมพันธ์ที่ได้ผลที่สุดกับเยาวชนและวัยทำงาน ซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ ส่วนหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ก็ถือว่าเป็นทางเลือกที่ดีเช่นกันในการประชาสัมพันธ์แก่นักท่องเที่ยวที่เดินทางมายังจังหวัดแพร่ ผ่านที่พัก ร้านอาหารซื้อหรือร้านค้าต่าง ๆ เช่น การฝากหนังสือพิมพ์ไปรษณียบัตรทางร้านกาแฟหรือโรงแรมต่าง ๆ ในตัวเมือง รวมถึงผ่านทางแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมอื่น ๆ ที่สำคัญในจังหวัดแพร่ เช่น พระธาตุช่อแฮ บ้านวงศ์บุรี เป็นต้น รวมถึงจัดทำแผ่นพับแสดงจุดแนะนำ จุดถ่ายภาพ หรือจุดชมวิวด้านสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ของอุทยานที่มีความสวยงาม เพื่อเป็นคู่มือของนักท่องเที่ยวที่ต้องการถ่ายภาพหรือชมวิวดูโดยเฉพาะ

แนวทางการพัฒนาที่ 5 สร้างสัญลักษณ์ประจำอุทยานแห่งชาติดอยผากลอง

สร้างมาสคอตหรือสัญลักษณ์ของอุทยานแห่งชาติดอยผากลอง เพื่อให้นักท่องเที่ยวจดจำอุทยานแห่งชาติดอยผากลองได้ดียิ่งขึ้น โดยเฉพาะเด็ก ๆ และเยาวชน โดยใช้สิ่งที่บ่งบอกถึงความเป็นอุทยานแห่งชาติดอยผากลอง เช่น สัตว์ สถานที่ หรือพันธุ์ไม้ท้องถิ่น แล้วนำเสนอไปสู่หลายช่องทาง เช่น แผ่นพับ เว็บไซต์ เป็นต้น

2. สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenity)

แนวทางการพัฒนาที่ 1 เพิ่มจุดทิ้งขยะ

จัดการให้บริการจุดทิ้งขยะเพิ่มเติม โดยจัดทำการแยกถังขยะตามประเภทให้เด่นชัดและวางตามจุดสำคัญ ๆ ของทางอุทยาน และแหล่งท่องเที่ยว

แนวทางการพัฒนาที่ 2 การบริการเรื่องค่ายพักแรม

มีเจ้าหน้าที่ประจำส่วนกิจกรรมค่ายพักแรมโดยเฉพาะ เพื่อให้คำแนะนำและจัดทำจุดในการจัดตั้งค่ายพักแรมเพิ่มเติมเพื่อรองรับกลุ่มนักท่องเที่ยวและเยาวชนที่ต้องการจัดกิจกรรมตั้งค่ายพักแรม

แนวทางการพัฒนาที่ 3 ห้องน้ำสาธารณะ

ปรับปรุงความสะอาดของห้องสาธารณะ หมั่นรักษาสุขอนามัยอย่างสม่ำเสมอ และเพิ่มจำนวนห้องน้ำสาธารณะตามจุดสำคัญให้เพียงพอต่อความต้องการ โดยเฉพาะบริเวณอีกฝั่งของแก่งหลวง ซึ่งเป็นที่ตั้งของถ้ำเอราวัณ เป็นต้น

แนวทางการพัฒนาที่ 4 เพิ่มร้านสะดวกซื้อร้านค้า ร้านขายของที่ระลึก

เพิ่มเติมในส่วนของแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น ร้านสะดวกซื้อ ร้านกาแฟ ร้านของที่ระลึก เพื่อให้นักท่องเที่ยวมีกิจกรรมเพิ่มเติมนอกจากการท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ นอกจากนี้ ยังเป็นการส่งเสริมรายได้เข้าอุทยาน หรือทางอุทยานก็สามารถนำคนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมได้อีกด้วย

3. การเข้าถึง (Accessibility)

แนวทางการพัฒนาที่ 1 ป้ายสื่อความหมายและป้ายบอกทาง

ปรับปรุงป้ายสื่อความหมายเพื่ออธิบายลักษณะของแหล่งท่องเที่ยว และเพิ่มป้ายบอกทางในจุดสำคัญ อธิบายข้อปฏิบัติให้ชัดเจน เช่น ข้อห้ามในการเยี่ยมชมถ้ำ ควรใช้วัสดุธรรมชาติ และเข้ากับสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ป้ายสื่อความหมายของถ้ำเอราวัณ และสวนหินมหाराช ก็ควรเป็นป้ายหิน หรือในส่วนอื่น ๆ เช่น แก่งหลวง หรือ ภูเขาหินปะการัง ก็อาจจะใช้ไม้สักทอง ซึ่งทนทานต่อสภาพอากาศและแมลง ซ้ำยังเป็นไม้ขึ้นชื่อประจำจังหวัดแพร่ อีกด้วย

แนวทางการพัฒนาที่ 2 ปรับปรุงเส้นทางในการเข้าถึง

ปรับปรุงเส้นทางในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวในบางจุด เช่น ซ่อมแซมเส้นทางที่ใช้เข้าถึงแก่งหลวง เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางได้สะดวกสบายยิ่งขึ้น และยังเป็น การเพิ่มมาตรฐานในด้านความปลอดภัยให้กับทางอุทยาน

แนวทางการพัฒนาที่ 3 เพิ่มทางเลือกในการเดินทางให้แก่นักท่องเที่ยว

เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ของทางอุทยานมีระยะห่างที่ไกลกันมาก จึงควรที่จะเพิ่มทางเลือกให้แก่นักท่องเที่ยวในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวในอุทยาน โดยมีบริการรับส่งไปยังแหล่งท่องเที่ยว รวมถึงการจัดให้มีการเช่าจักรยานเพื่อให้นักท่องเที่ยวเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้สะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น

4. กิจกรรม (Activity)

แนวทางการพัฒนาที่ 1 พื้นฟูกิจกรรมทางการท่องเที่ยว

เร่งฟื้นฟูกิจกรรมที่ถูกยกเลิกไป เช่น กิจกรรมล่องแก่ง ไต่หน้าผา รวมถึงกิจกรรมทางน้ำในด้านอื่น ๆ เพื่อดึงดูดใจนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะในฤดูร้อนซึ่งการเพิ่มกิจกรรมทางน้ำเป็นที่ต้องการสำหรับนักท่องเที่ยว

แนวทางการพัฒนาที่ 2 กิจกรรมเฉพาะฤดูกาล

จัดทำกิจกรรมตามฤดูกาลหรือเทศกาล เช่น การจัดสวนดอกไม้ในฤดูหนาว กิจกรรมล่องแก่งหรือกิจกรรมทางน้ำในฤดูร้อน หรือช่วงสงกรานต์ที่แก่งหลวง เป็นต้น

แนวทางการพัฒนาที่ 3 กิจกรรมการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

เพิ่มกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ส่งเสริมการอนุรักษ์ธรรมชาติ เช่น กิจกรรมการปลูกป่า การเดินสำรวจป่า การเพิ่มเส้นทางศึกษาธรรมชาติ โดยมีเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำที่ถูกต้อง ทั้งวิธีปฏิบัติในการเดินป่า อธิบายลักษณะของพันธุ์ไม้และสัตว์ป่าหายาก รวมทั้งพันธุ์ไม้หายากที่มีในอุทยาน

แนวทางการพัฒนาที่ 4 เส้นทางจักรยาน

จัดทำเส้นทางจักรยานบริเวณโดยรอบสวนหินมหาราช และจัดทำจุดให้เช่าจักรยานแก่นักท่องเที่ยว และประชาชนที่สนใจในการออกกำลังกาย หรือชอบจักรยาน

แนวทางการพัฒนาที่ 5 มาตรฐานความปลอดภัย

เพิ่มความเข้มงวดในเรื่องของมาตรฐานความปลอดภัยให้มากขึ้น โดยการตรวจสอบอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกที่ชำรุดเสียหายเป็นประจำ และทำการดูแลรักษาอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นการป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยว เช่น รวบบันได สะพาน เป็นต้น

5. ที่พัก (Accommodation)

แนวทางการพัฒนาที่ 1 จัดระเบียบโซนกางเต็นท์

จัดทำโซนพักแรมให้เป็นสัดส่วนและหลากหลาย เพื่อเป็นทางเลือกให้แก่นักท่องเที่ยวที่ต้องการค้างแรมตามจุดต่าง ๆ

แนวทางการพัฒนาที่ 2 ความสะอาดของสถานที่

หมั่นดูแลรักษาความสะอาดของสถานที่ที่ให้บริการเป็นจุดค้างแรมอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงความสะอาดของบ้านพักของอุทยาน

แนวทางการพัฒนาที่ 3 บ้านพักอุทยาน

ปรับเปลี่ยนลักษณะของบ้านพักให้ดูทันสมัย รวมถึงเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกภายในที่พัก เพื่อให้เข้ากับลักษณะของนักท่องเที่ยวในปัจจุบัน โดยเฉพาะการติดต่อสื่อสาร เช่น เพิ่มจุดรับสัญญาณอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

แนวทางการพัฒนาที่ 4 เพิ่มช่องทางการติดต่อ/จองที่พัก

เพิ่มช่องทางการติดต่อการจองที่พักในรูปแบบอื่น ๆ นอกจากเบอร์โทรศัพท์ เช่น การส่งจองที่พักผ่านสื่อออนไลน์ เป็นต้น

6. พื้นที่ (Area)

แนวทางการพัฒนาที่ 1 เพิ่มพื้นที่สีเขียว

หมั่นดูแลรักษาป่าไม้และช่วยกันปลูกต้นไม้เป็นประจำ รวมถึงการเพิ่มกิจกรรมทางการท่องเที่ยวที่เป็นเชิงอนุรักษ์ เช่น กิจกรรมปลูกป่า เป็นต้น

แนวทางการพัฒนาที่ 2 อนุรักษ์พื้นที่ป่าไม้

ส่งเสริมและจัดฝึกอบรมให้คนในชุมชนและเยาวชนรู้จักการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ไม่บุกรุกพื้นที่ป่าไม้ หรือตัดไม้ทำลายป่า

7. การจัดการ (Management)

แนวทางการพัฒนาที่ 1 ส่งเสริมกิจกรรมค่ายพักแรม

นำนักวิชาการมาให้ความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรมแก่เยาวชนและผู้สนใจ รวมถึงการอบรมให้ความรู้ด้านการอนุรักษ์ เพื่อให้ชุมชนเกิดจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักท่องเที่ยว

แนวทางการพัฒนาที่ 2 ส่งเสริมวิถีชีวิตชุมชน

จัดทำแผนพืชนำเอาวิถีชีวิตชุมชนรอบ ๆ อุทยาน ขนบธรรมเนียมประเพณี ของดีในชุมชน เช่น ผ้าไหมหรือเครื่องจักรสาน เพื่อให้นักท่องเที่ยวรับทราบถึงประเพณีของชุมชนรอบอุทยาน

แนวทางการพัฒนาที่ 3 ส่งเสริมบทบาทของชุมชน

ชุมชนควรมีบทบาทในด้านการส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและร่วมกันรักษาธรรมชาติ หวงแหนป่าไม้ เพราะป่าไม้มีความสำคัญอย่างมากต่อทางชุมชนและอุทยาน

8. กระบวนการ (Process)

แนวทางการพัฒนาที่ 1 ส่งเสริมนโยบายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

จัดอบรมและให้ความรู้กับเยาวชนและคนในชุมชนให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบันของทางอุทยาน รวมถึงความพร้อมในด้านต่าง ๆ เพื่อสามารถให้ชุมชนช่วยกันสนับสนุนการดำเนินงานของทางอุทยานได้อย่างถูกต้อง

แนวทางการพัฒนาที่ 2 การประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว

จัดวางเจ้าหน้าที่ประจำจุดสำคัญตามแหล่งท่องเที่ยวอย่างเหมาะสมเพื่อให้ความรู้และคำแนะนำให้กับนักท่องเที่ยวและผู้สนใจ ศึกษาเกี่ยวกับการอนุรักษ์ธรรมชาติและป่าไม้ รวมถึงข้อปฏิบัติในการเยี่ยมชมสถานที่ท่องเที่ยวอย่างถูกต้อง

แนวทางการพัฒนาที่ 3 จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้

จัดทำมุมหนังสือภายในศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทั้งหมดของทางอุทยานแห่งชาติโดยผากลอง รวมถึงการแสดงวิถีชีวิตของผู้คนในชุมชนท้องถิ่นรอบ ๆ อุทยาน เพื่อให้ความรู้และความเข้าใจแก่นักท่องเที่ยว และเยาวชนที่สนใจเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทั้งหมดของทางอุทยานแห่งชาติโดยผากลอง และชุมชนท้องถิ่นโดยรอบ

9. การมีส่วนร่วม (Participate)

แนวทางการพัฒนาที่ 1 ส่งเสริมวิถีชีวิตชุมชน

เจ้าหน้าที่และคนในชุมชนให้การประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว วิถีชีวิตของคนในชุมชนท้องถิ่น และผลิตภัณฑ์ของคนในชุมชน เช่น ผ้าไหม และเครื่องจักรสาน เป็นต้น

แนวทางการพัฒนาที่ 2 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและอุทยาน

ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการกิจกรรมของทางอุทยานอย่างต่อเนื่อง เช่น การฟื้นฟูกิจกรรมมัคคุเทศก์ตัวน้อย เพื่อเป็นการปลูกฝังจิตอนุรักษ์และเป็นการส่งเสริมรายได้ให้กับเยาวชน รวมถึงการจัดกิจกรรมให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ธรรมชาติ เช่น ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการปลูกป่าทดแทน เป็นต้น

แนวทางการพัฒนาที่ 3 ประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์จากชุมชน

เจ้าหน้าที่ช่วยเหลือด้านการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์จากชุมชน ทั้งการประชาสัมพันธ์กับนักท่องเที่ยวโดยตรง รวมถึงสื่อออนไลน์ เช่น ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากผ้าไหมและเครื่องจักรสาน รวมถึงการให้คนในชุมชนร่วมกันออกแบบสินค้าที่ระลึกที่สื่อถึงอุทยาน เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ชุมชนเกิดรายได้ และทำให้เศรษฐกิจในชุมชนเกิดการพัฒนา

บทที่ 5

บทสรุป

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ ดอยผากลอง จังหวัดแพร่ ผู้วิจัยได้สรุปสาระสำคัญเป็นผลการวิจัย และเสนอแนะเป็นลำดับ ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาบริบทปัจจุบันต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ ดอยผากลอง จังหวัดแพร่
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ ดอยผากลอง จังหวัดแพร่

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาบริบทปัจจุบันต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลองจังหวัดแพร่

ผลจากการจากการสัมภาษณ์ตัวแทนของหน่วยงานภาครัฐและชุมชนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยใช้หลักองค์ประกอบทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (5AEco) ได้แก่ สิ่งดึงดูดใจ (Attraction) สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) การเข้าถึง (Accessibility) กิจกรรม (Activities) ที่พัก (Accommodation) พื้นที่ (Area) การจัดการ (Management) กระบวนการ (Process) และการมีส่วนร่วม (Participate) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. สิ่งดึงดูดใจ (Attraction)

ในด้านเอกลักษณ์หรือความน่าสนใจของอุทยาน ได้แก่ ความเป็นธรรมชาติ สถานที่ท่องเที่ยวมีความเป็นเอกลักษณ์และมีความหลากหลาย แหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวนิยม ได้แก่ ภูเขาหินปะการัง ถ้ำเอราวัณ และแก่งหลวง ซึ่งล้วนแต่เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติทั้งสิ้น ดังนั้น การเพิ่มกิจกรรมหรือจุดที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ เช่น จุดถ่ายภาพ อาทิ ซุ้มดอกไม้ แปลงดอกไม้บานาพรรณ หรือร้านขายของที่ระลึกของอุทยาน ก็จะช่วยให้อุทยานแห่งชาติ ดอยผากลอง จังหวัดแพร่ มีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น สำหรับแหล่งท่องเที่ยวในอุทยานที่น่าสนใจ ได้แก่ ภูเขาหินปะการัง ถ้ำเอราวัณ สวนหินมหาราช และแก่งหลวง แหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลาย สามารถท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี ในส่วนของการประชาสัมพันธ์ที่จะสามารถทำให้นักท่องเที่ยว

เกิดการรับรู้และเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวในอุทยานในปัจจุบัน ได้แก่ ทางสื่อออนไลน์ และหนังสือพิมพ์ โดยสื่อออนไลน์จะเป็นการประชาสัมพันธ์ที่ได้ผลที่สุดกับเยาวชนและวัยทำงาน ซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นก็ถือว่าเป็นทางเลือกที่ดีเช่นกันในการประชาสัมพันธ์ที่พักหรือร้านค้า เช่น ผ่านทางร้านอาหาร และโรงแรม เป็นต้น สาเหตุที่ทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวลดลงในปัจจุบัน เนื่องจากปัญหาทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน ประกอบกับอุปสรรคในการประกอบกิจกรรมของทางอุทยานได้เกิดความซบเซาหายไปตามกาลเวลา ทำให้ไม่สามารถจัดกิจกรรมบางอย่างที่นักท่องเที่ยวต้องการได้ ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธิดารัตน์ ศิริ (2548) เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่มากที่สุด คือ ปัจจัยด้านสถานที่ท่องเที่ยวในด้านความสวยงาม สงบ และเป็นธรรมชาติ และยังคงสอดคล้องกับงานวิจัยของ วารินทร์ วรินทร์เวช (2548) ได้ทำการศึกษาเรื่อง รูปแบบการท่องเที่ยวที่เหมาะสมในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดอยเชียงดาว อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า บริบทของพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเชียงดาว และชุมชนในพื้นที่เป้าหมาย มีลักษณะเฉพาะพิเศษที่แตกต่างจากสถานที่ท่องเที่ยวทั่ว ๆ ไป มีเอกลักษณ์ทางประวัติศาสตร์ธรรมชาติที่โดดเด่น มีพันธุ์พืชและสัตว์ป่าหายาก บางชนิดพบได้เพียงในโลก สิ่งเหล่านี้เป็นที่ดึงดูดใจของกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เข้าไปเยี่ยมชมศึกษาธรรมชาติ ประกอบกับการทำงาน

2. สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities)

ในปัจจุบันอุทยานแห่งชาติดอยผา골อง จังหวัดแพร่ มีสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐาน ได้แก่ บ้านพักนักท่องเที่ยว จำนวน 2 หลัง มีลานกางเต็นท์และจุดบริการเช่าเต็นท์ มีศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ห้องน้ำสาธารณะประจำตามจุดสำคัญของแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งถือว่าทางอุทยานแห่งชาติดอยผา골อง จังหวัดแพร่ มีความพร้อมต่อการรองรับนักท่องเที่ยวเป็นอย่างดี แต่ยังคงขาดสิ่งอำนวยความสะดวกที่สำคัญอย่างมากต่อนักท่องเที่ยวในปัจจุบัน โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ซึ่งเป็นรุ่นเยาวชนและวัยทำงาน ซึ่งก็คือ สัญญาณอินเทอร์เน็ต โดยทางอุทยานควรมีแผนในการปรับปรุงหรือเพิ่มเติมสิ่งอำนวยความสะดวกในอนาคต ได้แก่ ควรจัดตั้งศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเพิ่มเติม จัดตั้งที่ทำการค่ายพักแรม และเพิ่มสถานที่ในการจัดค่ายพักแรมเพิ่มเติมเพื่อรองรับกลุ่มนักท่องเที่ยวและเยาวชน ที่ต้องการจัดกิจกรรมตั้งค่ายพักแรมในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกด้านอื่น ๆ เช่น ร้านอาหาร ร้านกาแฟ ร้านขายของที่ระลึก ในส่วนของเอกชนหรือภาคธุรกิจยังไม่สามารถเข้ามามีบทบาทได้ เนื่องจากผิดต่อข้อกำหนดของอุทยานแห่งชาติ ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรารพ แผลงงาน (2551) เรื่อง พฤติกรรมและความพึงพอใจ

ของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอุทยานแห่งชาติเขาลำปี-หาดท้ายเหมือง พบว่า ด้านการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและการให้บริการ นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

3. การเข้าถึง (Accessibility)

รูปแบบการเดินทางที่นักท่องเที่ยวสามารถใช้เดินทางมายังอุทยานได้ในปัจจุบันมีอยู่สองทางเลือก ได้แก่ รถยนต์ รถจักรยานยนต์ โดยในปัจจุบันทางอุทยานแห่งชาติดอยผากลองจังหวัดแพร่ ยังไม่มีมีบริการรับส่ง เช่ารถ หรือบริการขนส่งใด ๆ ที่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวในปัจจุบันได้ สำหรับเส้นทางที่ใช้เข้าถึงอุทยานในปัจจุบันถือว่ามีความสะดวก เพราะมีเส้นทางลาดยางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวทุกแห่งของอุทยาน นอกจากการเดินทางไปยังแก่งหลวงและถ้ำเอราวัณ อาจมีปัญหาเล็กน้อย เนื่องจากเส้นทางที่เข้าถึงตัวแหล่งท่องเที่ยวที่ชำรุดเสียหายถนนเป็นหลุมบ่อในบางจุด สาเหตุมาจากชุมชนใกล้เคียงประกอบอาชีพทำครกหิน ทำให้ต้องขนถ่ายสินค้าผ่านรถบรรทุก ขนส่งไปมาผ่านเส้นทางที่ใช้เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว แต่อย่างไรก็ตามก็ไม่ถือว่าเป็นปัญหามากนัก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรารพ แพลงงาน (2551) เรื่อง พฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอุทยานแห่งชาติเขาลำปี-หาดท้ายเหมือง พบว่า ด้านความปลอดภัยของแหล่งท่องเที่ยว มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

4. กิจกรรม (Activities)

ในปัจจุบันทางอุทยานมีกิจกรรมทางการท่องเที่ยวที่รองรับนักท่องเที่ยว ได้แก่ กิจกรรมชมถ้ำ ไต่ลวดสลิงข้ามแม่น้ำยมที่แก่งหลวง ค่ายพักแรม และศึกษาเส้นทางธรรมชาติ โดยกิจกรรมทางการท่องเที่ยวใดบ้างที่ได้รับความนิยมในปัจจุบัน คือ ตั้งค่ายพักแรม โดยเป็นกิจกรรมซึ่งถือว่าได้รับความนิยมจากทั้งนักท่องเที่ยวและนักเรียนนักศึกษา สำหรับแผนในการพัฒนากิจกรรมทางการท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติดอยผากลอง ควรเพิ่มกิจกรรมที่มีความน่าสนใจ เช่น กิจกรรมล่องแก่ง เป็นต้น เนื่องจากการล่องแก่งเป็นสิ่งที่เคยเป็นสัญลักษณ์ของแก่งหลวง การนำกิจกรรมล่องแก่งกลับมาจึงถือเป็นผลดีอย่างมากต่อทางอุทยานดอยผากลองจังหวัดแพร่ รวมถึงการเพิ่มกิจกรรมทางน้ำอื่น ๆ ก็น่าสนใจด้วยเช่นกัน ซึ่งมีความสอดคล้องกับทฤษฎีของ Czinkota and Ronkainen (2002) ได้อธิบายว่า พฤติกรรมนักท่องเที่ยวเป็นการกระทำทุกอย่างของนักท่องเที่ยว ไม่ว่าจะกระทำนั้นนักท่องเที่ยวจะรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวก็ตาม และบุคคลอื่นจะสังเกตการกระทำนั้นได้หรือไม่ก็ตาม ก็เพื่อมุ่งตอบสนองสิ่งใดสิ่งหนึ่งในสภาพการณ์ใดสภาพการณ์หนึ่ง โดยพฤติกรรมภายนอกของนักท่องเที่ยว (Tourist's Overt Behavior) เป็นพฤติกรรมที่ผู้อื่นสังเกตได้โดยอาศัยประสาทสัมผัส ส่วนพฤติกรรมภายในของนักท่องเที่ยว (Tourist's Covert Behavior) เป็นการทำงานของอวัยวะต่าง ๆ ภายในร่างกายรวมทั้งความรู้สึกนึกคิดและอารมณ์ ที่ถูกควบคุมอยู่ภายในจะมีความสัมพันธ์กัน โดยพฤติกรรม

ภายใน จะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมภายนอกเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งองค์ประกอบของพฤติกรรม นักท่องเที่ยว นั้น มีองค์ประกอบสำคัญ 7 ประการ โดยประการที่มีความสอดคล้อง ได้แก่

- 1) เป้าหมาย หมายถึง พฤติกรรมนักท่องเที่ยวทุก ๆ พฤติกรรม จะต้องมีเป้าหมายในการกระทำ เช่น นักท่องเที่ยวกลุ่มอนุรักษ์ ต้องการเกียรตินิยมโดยการแสดงให้ผู้อื่นเห็นว่า ตนเดินทางท่องเที่ยว โดยที่สภาพแวดล้อมในสถานที่ตนเดินทางยังคงสภาพความสมบูรณ์ของระบบนิเวศดั้งเดิม
- 2) ความพร้อม หมายถึง ความมีวุฒิภาวะ และความสามารถในการทำกิจกรรม เพื่อตอบสนองต่อความต้องการ เช่น นักท่องเที่ยวกลุ่มที่รักความผจญภัยนิยมไต่เขา ปีนหน้าผา ต้องมีความพร้อมทั้งสภาพร่างกายและจิตใจ แล้วสามารถจะทำกิจกรรมที่ตนชอบ และ 3) สถานการณ์ หมายถึง เหตุการณ์หรือโอกาสที่เอื้ออำนวยให้เลือกกระทำกิจกรรม เพื่อตอบสนองต่อความต้องการ เช่น การท่องเที่ยวตามหมู่เกาะ ควรกระทำในยามคลื่นลมสงบ ไม่ควรทำในขณะที่มีพายุฝนฟ้าคะนอง

5. แหล่งที่พัก (Accommodation)

ในด้านของแหล่งที่พักของอุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ มีความพร้อม ได้แก่ บ้านพักรับรอง 2 หลัง และจุดลานกางเต็นท์ รวมถึงเต็นท์ให้เช่าบริการ ในส่วนของการปรับปรุงหรือเพิ่มเติมในส่วนแหล่งที่พัก ควรปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกเพิ่มเติมเพื่อรองรับความต้องการของนักท่องเที่ยว ในด้านห้องน้ำและความสะอาดของสถานที่ โดยมาตรฐานหรือนโยบายในการบริหารแหล่งที่พัก ทางอุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ ควรเน้นเรื่องความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยวและความพร้อมของสถานที่ เพื่อให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจในการเข้าพักที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพศาล ทองคำ (2551) เรื่อง พฤติกรรมและความต้องการเลือกใช้บริการที่พักแรมของนักท่องเที่ยว กรณีศึกษาบริเวณอำเภอวัง จังหวัดกระบี่ พบว่า ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม และความต้องการเลือกใช้บริการที่พักแรมของนักท่องเที่ยว กรณีศึกษาบริเวณอำเภอวัง จังหวัดกระบี่ พบว่า ด้านสินค้าและบริการ คือ ความสะอาดและเป็นระเบียบของห้องพัก ด้านราคา คือ การชำระเงินผ่านบัตรเครดิต ด้านสถานที่/ช่องทางการจัดจำหน่าย คือ การสามารถจองผ่านทางอินเทอร์เน็ต ด้านการส่งเสริมการตลาด คือ การมีบริการห้องพักพร้อมอาหารเช้าฟรี ด้านบุคลากร/พนักงาน คือ การมีมนุษยสัมพันธ์, อัจฉริยะที่ดีในการให้บริการ ด้านลักษณะทางกายภาพ คือ ความสะอาดโดยรอบโรงแรม ด้านกระบวนการ คือ การบริการมีคุณภาพ แนวทางให้แก่ผู้ประกอบการธุรกิจที่พักแรมของนักท่องเที่ยว เพื่อนำไปใช้ในการพิจารณาในการปรับปรุง วางแผนดำเนินธุรกิจด้านสินค้าและบริการ ผู้ประกอบการควรให้ความสำคัญกับด้านความสะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อยของห้องพัก ด้านราคา ผู้ประกอบการควรให้ความสำคัญด้านราคาของที่พักให้เหมาะสมกับ

ตัวสินค้าและบริการ ด้านสถานที่/ช่องทางการจัดจำหน่าย ผู้ประกอบการควรให้ความสำคัญ ในด้านการจองห้องพักผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ด้านการส่งเสริมการตลาด ผู้ประกอบการควร มีการทำโปรแกรมท่องเที่ยว ร่วมกับทางบริษัททัวร์ต่าง ๆ ในราคาพิเศษ ด้านบุคลากร ผู้ประกอบการ ควรให้ความสำคัญการบริหารบุคลากร ตั้งแต่เริ่มคัดเลือกพนักงานเข้าทำงาน ด้านลักษณะ ทางกายภาพ ควรคำนึงถึงการจัดบรรยากาศโดยรอบโรงแรมให้มีความร่มเย็น รวมถึงสิ่งปลูกสร้าง ที่มีความเป็นไทย ด้านกระบวนการ ผู้ประกอบการควรให้ความสำคัญในด้านบริการที่มีคุณภาพ ซึ่งบริการที่มีคุณภาพ ต้องอาศัยบุคลากรที่มีคุณภาพ

6. พื้นที่ (Area)

ในด้านแหล่งที่ตั้งของอุทยานแห่งชาติดอยผาหลวง จังหวัดแพร่ ส่งผลกระทบต่อ การพัฒนาในด้านของการท่องเที่ยวหรือไม่ ผู้ให้สัมภาษณ์ล้วนให้การยืนยันว่า ไม่ส่งผล กระทบใด ๆ ต่อการพัฒนาในด้านการท่องเที่ยว รวมถึงเส้นทางที่ใช้อยู่ในปัจจุบันทั้งในอุทยาน และบริเวณรอบอุทยานด้วย สำหรับการเชื่อมโยงเส้นทางของแหล่งท่องเที่ยวภายในอุทยาน ที่สมควรได้รับการปรับปรุงหรือพัฒนา ได้แก่ การปรับปรุงในส่วนของป้ายสื่อความหมาย และป้ายบอกทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวในบริเวณอุทยานให้ชัดเจน เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึง แหล่งท่องเที่ยวได้ง่ายและสะดวกสบายยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศนาวัลย์ อุฑารสกุล (2550) เรื่อง การประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว และการประยุกต์ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอุทยานแห่งชาติศรีน่าน จังหวัดน่าน พบว่า ผาสูงและเสาดิน มีศักยภาพในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในระดับสูงมาก ดอยเสมอดาวมีศักยภาพอยู่ในระดับที่สูง ในขณะที่แก่งหลวงและหมู่บ้านประมงปากนาย มีศักยภาพในระดับปานกลาง ทั้งในและนอก เทศกาลท่องเที่ยว

7. การจัดการ (Management)

ทางอุทยานแห่งชาติดอยผาหลวง จังหวัดแพร่ มีการสร้างการเรียนรู้และจิตอนุรักษ์ แก่พนักงานท่องเที่ยว ได้แก่ การนำนักวิชาการด้านนันทนาการมาให้ความรู้ในกิจกรรมค่ายพักแรม และออกไปให้ความรู้ด้านการอนุรักษ์ให้กับชุมชนและโรงเรียน และจัดทำป้ายแนะนำต่าง ๆ เพื่อให้ชุมชนเกิดจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่พนักงานเที่ยว นอกจากนี้ ทางอุทยานแห่งชาติดอยผาหลวง จังหวัดแพร่ ยังสามารถนำวิถีชีวิตและวัฒนธรรม ของชุมชน เข้ามาปรับใช้ในการจัดการการท่องเที่ยวของอุทยานได้ โดยการจัดทำป้ายสื่อที่นำเอา วิถีชีวิตชาวบ้านรอบ ๆ อุทยาน ชนบทธรรมนิยมประเพณี ของดีในชุมชน เช่น ผ้าไหม หรือเครื่องจักรสาน เพื่อให้พนักงานเที่ยวรับทราบถึงประเพณีของชุมชนรอบอุทยาน ซึ่งถือเป็นการประชาสัมพันธ์อุทยาน และส่งเสริมชุมชนได้เป็นอย่างดี ซึ่งชุมชนควรมีบทบาทอย่างไร

ในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของอุทยานแห่งชาติดอยผา골อง จังหวัดแพร่ ในด้านการส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และร่วมกันรักษาธรรมชาติ หวงแหวนป่าไม้ เพราะป่าไม้มีความสำคัญอย่างมากต่อทางชุมชนและอุทยาน สำหรับการจัดการแหล่งท่องเที่ยวของอุทยานในปัจจุบันส่งผลเสียต่อสิ่งแวดล้อมในอุทยานหรือไม่อย่างไรนั้น ทางผู้ให้สัมภาษณ์ต่างยืนยันว่าเกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมมีน้อยมาก เนื่องจากทางอุทยานได้ยึดหลักในการอนุรักษ์ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ควบคู่กับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวไปพร้อม ๆ กันโดยไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนสิทธิ์ กาณจนภาคิน (2544) เรื่อง ความสนใจและโอกาสของประชาชนรอบเขตอุทยานแห่งชาติดอยผา골อง เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความสนใจต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในระดับมาก และคิดว่าจะมีโอกาสจากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในระดับมาก ในการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ทางสถิติ พบว่า อายุ อาชีพ รายได้ การศึกษา ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่น การเข้าไปใช้ประโยชน์ในเขตอุทยาน และความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสนใจของประชาชนรอบเขตอุทยาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสนใจของประชาชนรอบเขตอุทยานแห่งชาติ และความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวโอกาสที่รับจากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อย่างมีนัยสำคัญ และยังมีผลสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉัตรชัย โยธาวุธ (2546) เรื่อง ตัวชี้วัดศักยภาพด้านการจัดการป่าไม้ขององค์การบริหารส่วนตำบล รอบแนวเขตอุทยานแห่งชาติดอยผา골อง จังหวัดแพร่ พบว่า มีปัจจัยที่สามารถนำไปใช้เป็นตัวชี้วัดศักยภาพในการจัดการป่าไม้ ขององค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 6 ปัจจัย คือ ประสบการณ์ในการอบรมด้านป่าไม้ ของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของสมาชิกในองค์การบริหารส่วนตำบล การประชุมสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล การติดต่อกับหน่วยงานป่าไม้ การกำหนดขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงาน และงบประมาณในการดำเนินงาน จากปัจจัยดังกล่าวสามารถนำไปใช้ในการจำแนกกลุ่มองค์การบริหารส่วนตำบล รอบเขตอุทยานแห่งชาติดอยผา골อง ได้เป็น 3 กลุ่ม ซึ่งพบว่า ส่วนใหญ่ (จำนวน 7 แห่ง หรือร้อยละ 63.6) มีศักยภาพในการจัดการป่าไม้ในระดับต่ำ

8. กระบวนการ (Process)

ในส่วนของการพัฒนาของอุทยานในปัจจุบัน ถือว่ามีความสอดคล้องและเหมาะสมต่อสภาพแวดล้อมของอุทยาน เพราะทางอุทยานนั้นไม่ได้ทำลายสภาพแวดล้อม แต่เป็นการปรับปรุงให้สภาพแวดล้อมดีขึ้น เช่น การปลูกหญ้าและปลูกต้นไม้เพิ่มเติม สำหรับนโยบายของทางอุทยานแห่งชาติดอยผา골อง จังหวัดแพร่ เกี่ยวกับการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศนั้น

ก็จะเป็นการหยิบยกเอาหลักของการพัฒนาอุทยานแห่งชาติมาใช้ คือ ท่องเที่ยวอย่างสนุกสนาน เรียนรู้ และเข้าใจธรรมชาติ คนอยู่ร่วมกับป่า ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ เจน ทาฟอง (2551) เรื่อง ลักษณะและปัญหาข้อขัดข้องในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติ ในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ในด้านของผลจากการศึกษามี 4 ด้านดังนี้ 1) ด้านแนวทางการปฏิบัติงาน ผลการวิจัยสรุปว่า อุทยานแห่งชาติในจังหวัดเชียงใหม่มีการดำเนินการและปฏิบัติตามมาตรการ อย่างถูกต้องตามเกณฑ์วัดผลการวิจัยครั้งนี้ 2) ลักษณะการปฏิบัติงานสรุปได้ว่า เจ้าหน้าที่ อุทยานแห่งชาติ มีลักษณะหรือวิธีการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามถูกต้องตามบทบาท และอำนาจหน้าที่ 3) เกี่ยวกับราษฎรหรือคนในชุมชน สรุปได้ว่า ผู้ให้ข้อมูลระบุว่า ราษฎร ชาติความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายและอุทยานแห่งชาติ ควรให้การประชาสัมพันธ์ เพื่อชี้แจงและทำความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอุทยานแห่งชาติมากกว่านี้ 4) ในส่วนของ อัตราด้านกำลังเจ้าหน้าที่ พบว่า ยังไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานงาน ซึ่งจะต้องจัดสรรเพิ่มเติม

9. การมีส่วนร่วม (Participate)

ในด้านบทบาทและหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐและชุมชนต่อการจัดการอุทยานแห่งชาติ ดอยผากลอง มีความแตกต่างกันไม่มากนัก โดยภาครัฐจะเน้นนโยบายเพื่อการอนุรักษ์พื้นที่ป่า ให้คงอยู่ และเพิ่มพื้นที่ป่าสีเขียว ส่วนชุมชนจะเน้นปลูกฝังให้เกิดจิตสำนึกในการอนุรักษ์ป่าไม้ เพื่อการทำป่าชุมชน ดังนั้น หน้าที่ของทั้งสองฝ่ายจึงไม่แตกต่างกันมากนัก เนื่องจากเน้นบทบาท ในด้านของการอนุรักษ์ป่าไม้เหมือนกัน โดยที่ผ่านมามหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์และชุมชนเคยมีส่วนร่วม ในการจัดการการท่องเที่ยวในอุทยานเรื่องต่าง ๆ ได้แก่ การแนะนำแหล่งท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยว ที่จะมาเยี่ยมชมอุทยาน จัดการประชาสัมพันธ์ในด้านของวิถีชีวิตในชุมชนพร้อมกับแหล่งท่องเที่ยว ในชุมชน รวมถึงเคยมีการจัดแคมเปญมัดคุเทศก์ตัวน้อย ซึ่งเป็นการส่งเสริมเด็กนักเรียนในชุมชน ให้มีรายได้ในช่วงปิดเทอมด้วย ในส่วนของความร่วมมือจากภาครัฐและชุมชนในการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ นั้น ควรมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ธรรมชาติ ในอุทยาน และช่วยกันสอดส่องดูแลรักษาสภาพแวดล้อมในอุทยานและชุมชนโดยรอบ และประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวภายในชุมชนและอุทยาน ในส่วนของการร่วมมือกันในการจัดการ การท่องเที่ยวของหน่วยงานภาครัฐและชุมชน จะช่วยทำให้การท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติ ดอยผากลอง จังหวัดแพร่ เกิดการพัฒนาได้หรือไม่นั้น ผู้ให้สัมภาษณ์ลงความเห็น ว่า สามารถจะทำให้เกิดการพัฒนาได้ เนื่องจากความร่วมมือจากชุมชนจะช่วยทำให้อุทยานแห่งชาติ ดอยผากลอง เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น ในส่วนของประโยชน์จากการพัฒนาอุทยานแห่งชาติ ดอยผากลอง จังหวัดแพร่ นั้น ก็ทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวในอุทยานเพิ่มมากขึ้น ชุมชนก็จะมี นักท่องเที่ยวมากขึ้น และเป็นที่รู้จักมากขึ้น ซึ่งอาจส่งผลให้สินค้าในชุมชนได้รับความสนใจ

แก่นักท่องเที่ยว ทำให้สร้างรายได้ในชุมชน ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษณ์ โคตรสมบัติ (2553) เรื่อง การประเมินศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กรณีศึกษาแหล่งท่องเที่ยวในเขตสามพันโบก อำเภอโพธิ์ไทร จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนในเขตแก่งสามพันโบก อำเภอโพธิ์ไทร จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นด้วยกับแนวทางในการส่งเสริมการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตแก่งสามพันโบก เนื่องจากเป็นการทำให้เศรษฐกิจของชุมชนดีขึ้น ชาวบ้านมีงานทำ และมีรายได้เพิ่มขึ้น แต่ทั้งนี้สภาพปัจจุบันการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวชุมชนยังไม่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมมากนัก ส่วนใหญ่เป็นการพัฒนาโดยกลุ่มนายทุน และกลุ่มผู้นำบางกลุ่มเท่านั้น และยังมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ เทวี สวรรยาธิปัติ (2549) เรื่อง การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของสมาชิกชุมชนเพื่อพัฒนาชุมชนน่าอยู่ บ้านห้วยผาก ในพื้นที่โครงการอุทยานธรรมชาติวิทยาสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี พบว่า จากการจัดทำเวทีประชาคมเพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนน่าอยู่ บ้านห้วยผาก ในที่ประชุมได้กำหนดวิสัยทัศน์ในการพัฒนาชุมชน คือ “ชุมชนห้วยผากน่าอยู่ ควบคู่ป่าไม้ สาธารณสุขก้าวไกล ใส่ใจสืบสานวัฒนธรรม” โดยมีพันธกิจ ดังนี้ 1) ปลูกจิตสำนึกของคนในชุมชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ 2) ส่งเสริมการสืบสานวัฒนธรรมประเพณีพื้นบ้าน 3) สร้างเสริมสุขอนามัยในชุมชน โดยมีโครงการรองรับทั้งหมด 23 โครงการ แต่จากข้อค้นพบ ผลสัมฤทธิ์จากการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในกิจกรรมโครงการต่าง ๆ อยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น ซึ่งกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมน่าจะเป็นกุญแจสำคัญที่จะนำไปสู่การสร้างพลังชุมชน เพื่อพัฒนาชุมชนน่าอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และบังเกิดประสิทธิผลต่อการพัฒนาคนชุมชนได้เป็นอย่างดี

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่

จากการเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยว ณ อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ จำนวน 400 คน สอบถามกับนักท่องเที่ยวในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว (High Season) ไปจนถึงช่วงพ้นฤดูกาลท่องเที่ยว (End of High Season) แบบสอบถามแบ่งเป็นสองตอน ได้แก่ ข้อมูลทั่วไป และความคิดเห็นเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว โดยใช้หลักองค์ประกอบทางการท่องเที่ยว (5A)

1. ข้อมูลทั่วไป

1.1 **ข้อมูลส่วนบุคคล** พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 55.50 โดยมีอายุต่ำกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 48.00 ส่วนมากมีสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 73.25 โดยมีระดับการศึกษาที่ระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 64.25 อาชีพส่วนใหญ่เป็นนักเรียน/นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 56.00 และพบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ต่ำกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 64.00

1.2 **ข้อมูลการเดินทาง** พบว่า นักท่องเที่ยวมีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดแพร่ คิดเป็นร้อยละ 53.50 ส่วนใหญ่เดินทางโดยใช้รถยนต์ส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 61.50 และส่วนมากนิยมเดินทางมากับกลุ่มเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 50.25 ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลทิพย์ ประสิทธิ์ธีรราพันธ์ (2547) เรื่อง การศึกษาเรื่องพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในอุทยานแห่งชาติเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ตอบแบบสอบถาม โดยส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21–25 ปี สถานภาพโสด สำเร็จการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวช./ปวส. รายได้อยู่ระหว่าง 5,000–10,000 บาท และยังมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธิดารัตน์ ศิริ (2548) เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ พบว่า นักท่องเที่ยวที่ไปเที่ยวเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 15–29 ปี สถานภาพโสด ระดับการศึกษาปริญญาตรี รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท

2. ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว

2.1 **สิ่งดึงดูดใจ (Attraction)** ความคิดเห็นด้านสิ่งดึงดูดใจ พบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ผลค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.00 สามารถลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ (1) ควรเพิ่มสิ่งน่าสนใจภายในอุทยาน เช่น จุดถ่ายภาพ แลนมาร์ค มีค่าเฉลี่ย 4.46 (2) ควรจัดทำสื่อออนไลน์เพื่อเพิ่มช่องทางในการประชาสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ย 4.39 (3) ท่านได้รับการต้อนรับท่านอย่างดีจากอุทยาน มีค่าเฉลี่ย 4.08 (4) ท่านพึงพอใจต่อการให้ข้อมูลด้านการท่องเที่ยวของเจ้าหน้าที่อุทยาน มีค่าเฉลี่ย 4.05 (5) ท่านพึงพอใจต่อทัศนียภาพและความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวภายในอุทยาน มีค่าเฉลี่ย 3.70 และ (6) การรักษาความปลอดภัยของอุทยานมีมาตรฐาน และมีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย 0.84 ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธิดารัตน์ ศิริ (2548) เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่มากที่สุด คือ ปัจจัยด้านสถานที่ท่องเที่ยว ในด้านความสวยงาม สงบ และเป็นธรรมชาติ

2.2 สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) ความคิดเห็นด้านสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ผลค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.16 สามารถลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ (1) ควรเพิ่มหรือปรับปรุงการบริการอื่น ๆ เช่น ร้านอาหารซื้อ ร้านกาแฟ ร้านของที่ระลึก มีค่าเฉลี่ย 4.48 (2) ควรเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกจำพวก ม้านั่ง ศาลา มีค่าเฉลี่ย 4.34 (3) ควรเพิ่มจุดบริการถังขยะตามจุดต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ย 4.25 และ (4) ท่านพึงพอใจต่อมาตรฐานสุขอนามัยของห้องน้ำสาธารณะในอุทยาน มีค่าเฉลี่ย 3.60 ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรารพ แปลงงาน (2551) เรื่อง พฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ในอุทยานแห่งชาติเขาลำปี-หาดท้ายเหมือง พบว่า ด้านการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและการให้บริการ นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

2.3 การเข้าถึง (Accessibility) ความคิดเห็นด้านการเข้าถึง พบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ผลค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.66 สามารถลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ (1) มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทางมีความชัดเจน เช่น ป้ายอธิบายเส้นทาง มีค่าเฉลี่ย 3.79 (2) เส้นทางที่ใช้เดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ภายในอุทยานมีความปลอดภัย มีค่าเฉลี่ย 3.63 (3) การเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ภายในอุทยานเข้าถึงได้ง่าย ไม่ซับซ้อน มีค่าเฉลี่ย 3.58 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรารพ แปลงงาน (2551) เรื่อง พฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ในอุทยานแห่งชาติเขาลำปี-หาดท้ายเหมือง พบว่า ด้านความปลอดภัยของแหล่งท่องเที่ยว มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

2.4 กิจกรรม (Activities) ความคิดเห็นด้านกิจกรรม พบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ผลค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.08 สามารถลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ (1) ควรเพิ่มกิจกรรมที่ส่งเสริมการอนุรักษ์ธรรมชาติ เช่น การปลูกต้นไม้ มีค่าเฉลี่ย 4.54 (2) ควรเพิ่มเติมความแปลกใหม่ของกิจกรรมให้หลากหลาย เช่น โหนซิปไลน์ ไต่ผา มีค่าเฉลี่ย 4.29 (3) ควรมีการจัดกิจกรรมเฉพาะฤดูกาล เพื่อให้มีทางเลือกที่หลากหลาย มีค่าเฉลี่ย 4.17 และ (4) ท่านมีความมั่นใจต่อมาตรฐานความปลอดภัยของกิจกรรมและอุปกรณ์ในการประกอบกิจกรรม เช่น อุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรมล่องแก่ง รวบบันได เป็นต้น มีค่าเฉลี่ย 3.34 ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ Czinkota and Ronkainen (2002) ได้อธิบายว่า พฤติกรรมนักท่องเที่ยว เป็นการกระทำทุกอย่างของนักท่องเที่ยว ไม่ว่าจะการกระทำนั้นนักท่องเที่ยวจะรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวก็ตาม และบุคคลอื่นจะสังเกตการกระทำนั้นได้หรือไม่ก็ตาม ก็เพื่อมุ่งตอบสนองสิ่งใดสิ่งหนึ่งในสภาพการณ์ใดสภาพการณ์หนึ่ง โดยพฤติกรรมภายนอกของนักท่องเที่ยว (Tourist's Overt Behavior) เป็นพฤติกรรมที่ผู้อื่นสังเกตได้ โดยอาศัยประสาทสัมผัส ส่วนพฤติกรรมภายในของนักท่องเที่ยว (Tourist's Covert Behavior) เป็นการทำงานของอวัยวะต่าง ๆ ภายในร่างกาย รวมทั้งความรู้สึกนึกคิด

และอารมณ์ที่ถูกควบคุมอยู่ภายในจะมีความสัมพันธ์กัน โดยพฤติกรรมภายในจะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมภายนอกเป็นส่วนใหญ่

2.5 ที่พัก (Accommodation) ความคิดเห็นด้านที่พัก พบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.90 สามารถลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

- (1) ควรเพิ่มช่องทางในการจองที่พัก/เตียงที่ เช่น การจองที่พักออนไลน์ มีค่าเฉลี่ย 4.38
- (2) บ้านพักสะอาด ทัศนียภาพสวยงาม บรรยากาศร่มรื่น/เตียงที่ให้เช่ามีมาตรฐาน มีค่าเฉลี่ย 4.31
- (3) ท่านพอใจต่อมาตรฐานด้านความปลอดภัยบริเวณที่พัก มีค่าเฉลี่ย 3.84 (4) ท่านพอใจต่อมาตรฐานด้านความสะอาดของบริเวณที่พัก มีค่าเฉลี่ย 3.65 และ (5) ท่านพอใจต่อสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ภายในบ้านพัก/สิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณะ มีค่าเฉลี่ย 3.35

ซึ่งมีความสอดคล้องกับ ไพศาล ทองคำ (2551) เรื่อง พฤติกรรมและความต้องการเลือกใช้บริการที่พักแรมของนักท่องเที่ยว กรณีศึกษาบริเวณอ่าวนาง จังหวัดกระบี่ พบว่า ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม และความต้องการเลือกใช้บริการที่พักแรมของนักท่องเที่ยว กรณีศึกษาบริเวณอ่าวนาง จังหวัดกระบี่ พบว่า ด้านสินค้าและบริการ คือ ความสะอาดและเป็นระเบียบของห้องพัก ด้านราคา คือ การชำระเงินผ่านบัตรเครดิต ด้านสถานที่/ช่องทางการจัดจำหน่าย คือ การสามารถจองผ่านทางอินเทอร์เน็ต ด้านการส่งเสริมการตลาด คือ การมีบริการห้องพักพร้อมอาหารเช้าฟรี ด้านบุคลากร/พนักงาน คือ การมีมนุษยสัมพันธ์, อุตสาหะที่ดีในการให้บริการ ด้านลักษณะทางกายภาพ คือ ความสะอาดโดยรอบโรงแรม ด้านกระบวนการ คือ การบริการมีคุณภาพ แนวทางให้แก่ผู้ประกอบการธุรกิจบริการที่พักแรมของนักท่องเที่ยว เพื่อนำไปใช้ในการพิจารณาในการปรับปรุง วางแผนดำเนินธุรกิจด้านสินค้าและบริการ ผู้ประกอบการควรให้ความสำคัญกับด้านความสะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อยของห้องพัก ด้านราคา ผู้ประกอบการควรให้ความสำคัญด้านราคาของที่พักให้เหมาะสมกับตัวสินค้าและบริการ ด้านสถานที่/ช่องทางการจัดจำหน่าย ผู้ประกอบการควรให้ความสำคัญในด้านการจองห้องพักผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ด้านการส่งเสริมการตลาด ผู้ประกอบการควรมีการทำโปรแกรมท่องเที่ยวร่วมกับทางบริษัททัวร์ต่าง ๆ ในราคาพิเศษ ด้านบุคลากร ผู้ประกอบการควรให้ความสำคัญการบริหารบุคลากร ตั้งแต่เริ่มคัดเลือกพนักงานเข้าทำงาน ด้านลักษณะทางกายภาพ ควรคำนึงถึงการจัดบรรยากาศโดยรอบโรงแรมให้มีความร่มเย็น รวมถึงสิ่งปลูกสร้างที่มีความเป็นไทย ด้านกระบวนการ ผู้ประกอบการควรให้ความสำคัญในด้านบริการที่มีคุณภาพ ซึ่งบริการที่มีคุณภาพ ต้องอาศัยบุคลากรที่มีคุณภาพ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อเสนอแนะแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골ง จังหวัดแพร่

เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้การประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมจากแบบสัมภาษณ์ในวัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาบริบทปัจจุบันต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골ง จังหวัดแพร่ และจากวงเสวนาข้อมูลจากแบบสอบถามนักท่องเที่ยวในวัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골ง จังหวัดแพร่

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์แล้วมาทำเป็นร่างในการเสนอแนะแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골ง จังหวัดแพร่ เพื่อนำเสนอแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골ง จังหวัดแพร่ โดยนำร่างในการเสนอแนะแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골ง จังหวัดแพร่ มาทำการจัดประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) เพื่อทำการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาจากการกลุ่มย่อย มีตัวแทนจากหน่วยงานภาครัฐและชุมชนเป็นผู้ประเมินความสำคัญเร่งด่วนในการพัฒนา

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการประชุมกลุ่มย่อย นำผลที่ได้ทั้งหมดมาปรับสร้างหาความสำคัญเร่งด่วนแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골ง จังหวัดแพร่ โดยใช้หลักองค์ประกอบทางการท่องเที่ยว 5 ด้าน ผนวกกับองค์ประกอบหลักของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อีก 4 ด้าน รวมทั้งหมด 9 ด้าน รวมเป็น 5AEco ขึ้น ได้แก่ สิ่งดึงดูดใจ (Attraction) การเข้าถึง (Accessibility) สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenity) ที่พัก (Accommodation) กิจกรรม (Activity) พื้นที่ (Area) การจัดการ (Management) กระบวนการ (Process) และการมีส่วนร่วม (Participate) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. สิ่งดึงดูดใจ (Attraction)

มีการเสนอแนวทางการพัฒนา ได้แก่ เพิ่มความโดดเด่นทางภูมิทัศน์ของอุทยาน โดยสร้างจุดสนใจให้เป็นที่จดจำแก่นักท่องเที่ยว เช่น การเพิ่มจุดถ่ายภาพ จุดแลนด์มาร์ค เพิ่มซุ้มดอกไม้และแปลงดอกไม้บริเวณทางเดินแหล่งท่องเที่ยวของอุทยานให้มีสีสันที่หลากหลาย สะดุดตาแก่นักท่องเที่ยว เพื่อให้นักท่องเที่ยวมีกิจกรรมทางเลือก เช่น การถ่ายภาพ และเป็นจุดพักระหว่างเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว รักษามาตรฐานการบริการในด้านของการต้อนรับ และให้คำแนะนำการท่องเที่ยวเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติดอยผา골ง จังหวัดแพร่ รวมถึงการให้ผู้เชี่ยวชาญเข้ามาฝึกอบรมในด้านของการบริการนักท่องเที่ยวเป็นประจำทุกปี

สร้างความน่าสนใจให้กับแหล่งท่องเที่ยว โดยนำเสนอประวัติความเป็นมาหรือตำนานที่มาของแหล่งท่องเที่ยวให้มีความน่าสนใจ เพื่อช่วยให้นักท่องเที่ยวเกิดความสนใจที่จะศึกษาประวัติความเป็นมาของอุทยานแห่งชาติดอยผากลอง เช่น การฝึก เพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ โดยจัดการปรับปรุงช่องทางในการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้เข้ากับความต้องการของนักท่องเที่ยว เช่น ทางสื่อออนไลน์ และหนังสือพิมพ์ โดยสื่อออนไลน์จะเป็นการประชาสัมพันธ์ที่ได้ผลที่สุดกับเยาวชนและวัยทำงาน ซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ ส่วนหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นก็ถือว่าเป็นทางเลือกที่ดีเช่นกัน ในการประชาสัมพันธ์แก่นักท่องเที่ยวที่เดินทางมายังจังหวัดแพร่ ผ่านที่พักร้านสะดวกซื้อหรือร้านค้าต่าง ๆ เช่น การฝากหนังสือพิมพ์ไปรษณีย์ผ่านทางร้านกาแฟหรือโรงแรมต่าง ๆ ในตัวเมือง รวมถึงผ่านทางแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมอื่น ๆ ที่สำคัญในจังหวัดแพร่ เช่น พระธาตุช่อแฮ บ้านวงศ์บุรี เป็นต้น สร้างสัญลักษณ์ประจำอุทยานแห่งชาติดอยผากลอง โดยสร้างมาสคอตหรือสัญลักษณ์ของอุทยานแห่งชาติดอยผากลอง เพื่อให้นักท่องเที่ยวจดจำอุทยานแห่งชาติดอยผากลองได้ดียิ่งขึ้น โดยเฉพาะเด็ก ๆ และเยาวชน โดยใช้สิ่งที่บ่งบอกถึงความเป็นอุทยานแห่งชาติดอยผากลอง เช่น สัตว์ สถานที่ หรือพันธุ์ไม้ท้องถิ่น แล้วนำเสนอไปสู่หลายช่องทาง เช่น แผ่นพับ เว็บไซต์ เป็นต้น และการแนะนำจุดถ่ายภาพจุดชมวิว โดยจัดทำแผ่นพับแสดงจุดแนะนำ จุดถ่ายภาพ หรือจุดชมวิว ตามสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ของอุทยานที่มีความสวยงาม เพื่อเป็นคู่มือของนักท่องเที่ยวที่ต้องการถ่ายภาพ หรือชมวิว โดยเฉพาะ

2. สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenity)

มีการเสนอแนวทางการพัฒนา ได้แก่ การเพิ่มจุดทิ้งขยะ โดยจัดการให้บริการจุดทิ้งขยะเพิ่มเติม โดยจัดทำการแยกถังขยะตามประเภทให้เด่นชัด และวางตามจุดสำคัญ ๆ ของทางอุทยาน และตัวแหล่งท่องเที่ยว มีการบริการเรื่องค่ายพักแรม โดยมีเจ้าหน้าที่ประจำส่วนกิจกรรมค่ายพักแรมโดยเฉพาะ เพื่อให้คำแนะนำ และจัดทำจุดในการจัดตั้งค่ายพักแรมเพิ่มเติมเพื่อรองรับกลุ่มนักท่องเที่ยวและเยาวชน ที่ต้องการจัดกิจกรรมตั้งค่ายพักแรม เรื่องห้องน้ำสาธารณะ โดยปรับปรุงความสะอาดของห้องสาธารณะ หมั่นรักษาสุขอนามัยอย่างสม่ำเสมอ และเพิ่มจำนวนห้องน้ำสาธารณะตามจุดสำคัญให้เพียงพอต่อความต้องการ โดยเฉพาะบริเวณอีกฝั่งของแก่งหลวง ซึ่งยังเป็นที่ตั้งของถ้ำเอราวัณ เป็นต้น เพิ่มร้านสะดวกซื้อ ร้านค้า ร้านขายของที่ระลึก โดยเพิ่มเติมในส่วนแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น ร้านสะดวกซื้อ ร้านกาแฟ ร้านของที่ระลึก เพื่อให้นักท่องเที่ยวมีกิจกรรมเพิ่มเติมนอกจากการท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ นอกจากนี้ยังเป็นการส่งเสริมรายได้เข้าอุทยาน หรือทางอุทยานก็สามารถนำคนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมได้อีกด้วย

3. การเข้าถึง (Accessibility)

มีการเสนอแนวทางการพัฒนา ได้แก่ ในส่วนของป้ายสื่อความหมายและป้ายบอกทาง โดยปรับปรุงป้ายสื่อความหมายเพื่ออธิบายลักษณะของแหล่งท่องเที่ยว และเพิ่มป้ายบอกทาง ในจุดสำคัญ อธิบายข้อปฏิบัติให้ชัดเจน เช่น ข้อห้ามในเยี่ยมชมธรรมชาติ ควรใช้วัสดุธรรมชาติ และเข้ากับสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ป้ายสื่อความหมายของถ้ำเอราวัณ และสวนหินมหाराช ก็ควรเป็นป้ายหิน หรือในสวนอื่น ๆ เช่น แก่งหลวง หรือภูเขาหินปะการัง ก็อาจจะใช้ไม้สักทอง ซึ่งทนทานต่อสภาพอากาศและแมลง ซ้ำยังเป็นไม้ขึ้นชื่อประจำจังหวัดแพร่ อีกด้วย ปรับปรุงเส้นทางในการเข้าถึง โดยปรับปรุงเส้นทางในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวในบางจุด เช่น ซ่อมแซมเส้นทางที่ใช้เข้าถึงแก่งหลวง เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางได้สะดวกสบายยิ่งขึ้น และยังเป็น การเพิ่มมาตรฐานในด้านความปลอดภัยให้กับทางอุทยาน เพิ่มทางเลือกในการเดินทาง ให้แก่นักท่องเที่ยว เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ของทางอุทยานมีระยะห่างที่ไกลกันมาก จึงควรที่จะเพิ่มทางเลือกให้แก่นักท่องเที่ยวในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวในอุทยาน โดยมีบริการรับส่ง ไปยังแหล่งท่องเที่ยว รวมถึงการจัดให้มีการเช่าจักรยานเพื่อให้นักท่องเที่ยวเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ได้สะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น

4. กิจกรรม (Activity)

มีการเสนอแนวทางการพัฒนา ได้แก่ การฟื้นฟูกิจกรรมทางการท่องเที่ยว โดยเร่งฟื้นฟูกิจกรรมที่ถูกละทิ้งไป เช่น กิจกรรมล่องแก่ง ไต่หน้าผา รวมถึงกิจกรรมทางน้ำ ในด้านอื่น ๆ เพื่อดึงดูดใจนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะในฤดูร้อนซึ่งการเพิ่มกิจกรรมทางน้ำ เป็นที่ต้องการสำหรับนักท่องเที่ยว รวมถึงกิจกรรมเฉพาะฤดูกาล โดยจัดทำกิจกรรมตามฤดูกาล หรือเทศกาล เช่น การจัดสวนดอกไม้ในฤดูหนาว กิจกรรมล่องแก่งหรือกิจกรรมทางน้ำในฤดูร้อน หรือช่วงสงกรานต์ที่แก่งหลวง เป็นต้น กิจกรรมการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน โดยเพิ่มกิจกรรม การท่องเที่ยวที่ส่งเสริมการอนุรักษ์ธรรมชาติ เช่น กิจกรรมการปลูกป่า การเดินสำรวจป่า การเพิ่มเส้นทางศึกษาธรรมชาติ โดยมีเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำที่ถูกต้อง ทั้งวิถีปฏิบัติในการเดินป่า อธิบายลักษณะของพันธุ์ไม้และสัตว์ป่าหายาก รวมทั้งพันธุ์ไม้หายากที่มีในอุทยาน สำรวจ และจัดทำเส้นทางจักรยาน โดยจัดทำเส้นทางจักรยานบริเวณโดยรอบสวนหินมหाराช และจัดทำจุดให้เช่าจักรยานแก่นักท่องเที่ยว และประชาชนที่สนใจในการออกกำลังกาย หรือชอบจักรยาน และเรื่องของมาตรฐานความปลอดภัย โดยมีการเสนอแนวทางการพัฒนา ได้แก่ เพิ่มความเข้มงวดในเรื่องของมาตรฐานความปลอดภัยให้มากขึ้น โดยการตรวจสอบ อุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกที่ชำรุดเสียหายเป็นประจำ และทำการดูแลรักษาอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นการป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยว เช่น รวบบันได สะพาน เป็นต้น

5. ที่พัก (Accommodation)

มีการเสนอแนวทางการพัฒนา ได้แก่ จัดระเบียบโซนกางเต็นท์ โดยจัดทำโซนพักแรมให้เป็นสัดส่วนและหลากหลายที่ เพื่อเป็นทางเลือกให้แก่นักท่องเที่ยวที่ต้องการค้างแรมตามจุดต่าง ๆ เรื่องความสะดวกของสถานที่ จะเป็นการหมั่นดูแลรักษาความสะดวกของสถานที่ที่ให้บริการเป็นจุดค้างแรมอย่างสม่ำเสมอ รวมถึง ความสะดวกของบ้านพักทางอุทยานในส่วนบ้านพักอุทยาน ควรปรับเปลี่ยนลักษณะของบ้านพักให้ดูทันสมัย รวมถึงเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกภายในที่พัก เพื่อให้เข้ากับลักษณะของนักท่องเที่ยวในปัจจุบัน โดยเฉพาะการติดต่อสื่อสาร เช่น เพิ่มจุดรับสัญญาณอินเทอร์เน็ต เป็นต้น และการเพิ่มช่องทางการติดต่อ/จองที่พัก โดยเพิ่มช่องทางการติดต่อการจองที่พักในรูปแบบอื่น ๆ นอกจากเว็บไซต์ เช่น การส่งจองที่พักผ่านสื่อออนไลน์ เป็นต้น

6. พื้นที่ (Area)

มีการเสนอแนวทางการพัฒนา ได้แก่ เพิ่มพื้นที่สีเขียว ด้วยการหมั่นดูแลรักษาป่าไม้ และช่วยกันปลูกต้นไม้เป็นประจำ รวมถึงการเพิ่มกิจกรรมทางการท่องเที่ยวที่เป็นเชิงอนุรักษ์ เช่น กิจกรรมปลูกป่า เป็นต้น อนุรักษ์พื้นที่ป่าไม้ โดยการส่งเสริมและจัดฝึกอบรมให้คนในชุมชนและเยาวชน รู้จักการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ไม่บุกรุกพื้นที่ป่าไม้ หรือตัดไม้ทำลายป่า

7. การจัดการ (Management)

มีการเสนอแนวทางการพัฒนา ได้แก่ ส่งเสริมกิจกรรมค่ายพักแรม โดยนำนักวิชาการมาให้ความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมค่ายพักแรมแก่เยาวชนและผู้สนใจ รวมถึงการอบรมให้ความรู้ด้านการอนุรักษ์ เพื่อให้ชุมชนเกิดจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักท่องเที่ยว ส่งเสริมวิถีชีวิตชุมชน เช่น การจัดทำแผนพับที่นำเอาวิถีชีวิตชุมชนรอบ ๆ อุทยานชนบทธรรมนิยมประเพณี ของดีในชุมชน เช่น ผ้าไหมหรือเครื่องจักรสาน เพื่อให้นักท่องเที่ยวรับทราบถึงประเพณีของชุมชนรอบอุทยาน ส่งเสริมบทบาทของชุมชน โดยชุมชนควรมีบทบาทในด้านการส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และร่วมกันรักษาธรรมชาติ หวงแหนป่าไม้ เพราะป่าไม้มีความสำคัญอย่างมากต่อทางชุมชนและอุทยาน

8. กระบวนการ (Process)

มีการเสนอแนวทางการพัฒนา ได้แก่ ส่งเสริมนโยบายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยจัดอบรมและให้ความรู้กับเยาวชนและคนในชุมชน ให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบันของทางอุทยาน รวมถึงความพร้อมในด้านต่าง ๆ เพื่อสามารถให้ชุมชนช่วยกันสนับสนุนการดำเนินงานของทางอุทยานได้อย่างถูกต้อง การประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว โดยจัดวางเจ้าหน้าที่ประจำจุดสำคัญตามแหล่งท่องเที่ยวอย่างเหมาะสม เพื่อให้ความรู้และคำแนะนำให้กับ

นักท่องเที่ยวและผู้สนใจศึกษาเกี่ยวกับการอนุรักษ์ธรรมชาติและป่าไม้ รวมถึงข้อปฏิบัติในการเยี่ยมชมสถานที่ท่องเที่ยวอย่างถูกต้อง จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ โดยจัดทำมุมหนังสือภายในศูนย์บริการนักท่องเที่ยว เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทั้งหมดของทางอุทยานแห่งชาติ ดอยผากลอง รวมถึงการแสดงวิถีชีวิตของผู้นในชุมชนท้องถิ่นรอบ ๆ อุทยาน เพื่อให้ความรู้และความเข้าใจแก่นักท่องเที่ยวและเยาวชนที่สนใจเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทั้งหมดของทางอุทยานแห่งชาติดอยผากลอง และชุมชนท้องถิ่นโดยรอบ

9. การมีส่วนร่วม (Participate)

มีการเสนอแนวทางการพัฒนา ได้แก่ ส่งเสริมวิถีชีวิตชุมชนชุมชน โดยเจ้าหน้าที่และคนในชุมชนให้การประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว วิถีชีวิตของคนในชุมชนท้องถิ่น และผลิตภัณฑ์ของคนในชุมชน เช่น ผ้าไหม และ เครื่องจักรสาน เป็นต้น ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและอุทยาน ด้วยการส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการกิจกรรมของทางอุทยานอย่างต่อเนื่อง เช่น การฟื้นฟูกิจกรรมมรดกเศรษกิจตัวน้อย เพื่อเป็นการปลูกฝังจิตอนุรักษ์และเป็นการส่งเสริมรายได้ให้กับทางเยาวชน รวมถึงการจัดกิจกรรมให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ธรรมชาติ เช่น ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการปลูกป่าทดแทน เป็นต้น ประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์จากชุมชน โดยให้เจ้าหน้าที่ช่วยเหลือด้านการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์จากชุมชน ทั้งจากการประชาสัมพันธ์กับนักท่องเที่ยวโดยตรง รวมถึงสื่อออนไลน์ เช่น ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากผ้าไหม และเครื่องจักรสาน รวมถึงการให้คนในชุมชนร่วมกันออกแบบสินค้าที่ระลึกที่สื่อถึงอุทยาน เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ชุมชนเกิดรายได้ และทำให้เศรษฐกิจในชุมชนเกิดการพัฒนา

ผลจากการศึกษาในด้านสิ่งดึงดูดใจ สรุปได้ว่า ควรมีการสร้างจุดสนใจให้เป็นที่จดจำแก่นักท่องเที่ยว เช่น ป้ายต้อนรับที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะ หรือเพิ่มแปลงดอกไม้บริเวณทางเดินบริเวณแหล่งท่องเที่ยวของอุทยานให้มีสีสันที่หลากหลาย และรักษาความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยวอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงการสร้างจุดขายให้กับแหล่งท่องเที่ยวโดยการนำเสนอเรื่องราวประวัติความเป็นมาหรือตำนานที่มาของแหล่งท่องเที่ยวให้มีความน่าสนใจมากขึ้น เพื่อให้เยาวชนเกิดความสนใจ เพิ่มความเข้มงวดในเรื่องของมาตรฐานความปลอดภัยให้มากขึ้น โดยการตรวจสอบอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกที่ชำรุดเสียหายเป็นประจำ และทำการดูแลรักษาอย่างสม่ำเสมอ เพื่อไม่ให้เกิดอันตรายแก่นักท่องเที่ยว ซึ่งเป็นการเพิ่มความมั่นใจแก่นักท่องเที่ยว อีกทั้งในเรื่องของการจัดการปรับปรุงช่องทางในการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้เข้ากับความต้องการของนักท่องเที่ยวในปัจจุบัน เช่น เพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ผ่านทางสื่อออนไลน์ที่เป็นที่นิยม เช่น Facebook, Line หรือ Twitter และการสร้างสัญลักษณ์ประจำอุทยานแห่งชาติ

ดอยผากลอง เช่น สร้างมาสดคอตให้เป็นสัญลักษณ์และตัวแทนของอุทยานแห่งชาติดอยผากลอง เพื่อให้นักท่องเที่ยวจดจำสถานที่ได้ง่ายยิ่งขึ้น

ผลจากการศึกษาในด้านสิ่งแวดล้อมความสะดวก สรุปได้ว่า ควรเพิ่มศูนย์บริการนักท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ของอุทยาน เพื่อเป็นจุดให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว ควรมีการจัดตั้งศูนย์บริการค่ายพักแรม และเพิ่มสถานที่ในการจัดค่ายพักแรมเพิ่มเติม เพื่อรองรับกลุ่มนักท่องเที่ยวและนักเรียน ที่ต้องการจัดกิจกรรมตั้งค่ายพักแรม รวมถึงการจัดทำป้ายสื่อความหมายและป้ายบอกทางให้อยู่ในจุดที่สำคัญ ๆ และการปรับปรุงความสะดวกของห้องสาธารณะเพิ่มจำนวนห้องน้ำสาธารณะตามจุดสำคัญ เพื่อรองรับความต้องการของนักท่องเที่ยว จัดการให้บริการจุดทิ้งขยะเพิ่มเติม โดยจัดการแยกถังขยะตามประเภทให้เด่นชัด และการทำการขยายลานจอดรถเพิ่มเติม เพื่อรองรับจำนวนของนักท่องเที่ยวในช่วงฤดูการท่องเที่ยว

ผลจากการศึกษาในด้านการเข้าถึง สรุปได้ว่า ควรเพิ่มจำนวนป้ายบอกทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว และป้ายสื่อความหมายต่าง ๆ เพื่อให้นักท่องเที่ยวมีความสะดวกสบายในการเดินทาง และเข้าใจและรับทราบถึงข้อปฏิบัติในการท่องเที่ยว ณ แหล่งท่องเที่ยวนั้น ๆ ของทางอุทยาน การปรับปรุงเส้นทางในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวในบางจุด เช่น เส้นทางที่ใช้เข้าถึงแก่งหลวง เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางได้สะดวกสบายยิ่งขึ้น และยังเป็น การเพิ่มมาตรฐานในด้านความปลอดภัยให้กับทางอุทยาน และควรที่จะเพิ่มทางเลือกให้นักท่องเที่ยวในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวในอุทยาน โดยการบริการรับส่งไปยังแหล่งท่องเที่ยว รวมถึงการจัดให้มีการเช่าจักรยาน เพื่อใช้ในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้สะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น

ผลจากการศึกษาในด้านกิจกรรม สรุปได้ว่า ควรมีการจัดการฟื้นฟูกิจกรรมที่เป็นที่นิยมในอดีต เช่น กิจกรรมล่องแก่ง ไต่หน้าผา รวมถึงการเพิ่มกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ส่งเสริมการอนุรักษ์ธรรมชาติ เช่น กิจกรรมการปลูกป่า การเดินสำรวจป่า โดยมีเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำที่ถูกต้อง จัดทำเส้นทางจักรยานบริเวณโดยรอบสวนหินมหाराช และจัดทำจุดให้เช่าจักรยานแก่นักท่องเที่ยวและประชาชนที่สนใจ จัดทำกิจกรรมหรืออีเวนต์ตามฤดูกาล เช่น การจัดสวนดอกไม้ในฤดูหนาว กิจกรรมล่องแก่งในฤดูร้อน และการจัดทำจุดแลนด์มาร์คตามสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ของอุทยาน เพื่อให้ในการจัดเป็นโซนถ่ายภาพแก่นักท่องเที่ยว

ผลจากการศึกษาในด้านที่พัก สรุปได้ว่า ควรมีการจัดทำโซนกางเต็นท์ให้เป็นสัดส่วนและหลากหลาย เพื่อเป็นทางเลือกแก่นักท่องเที่ยวที่ต้องการค้างแรม และควรมีมาตรการเพิ่มเติมเกี่ยวกับการดูแลรักษาความสะดวกของสถานที่ให้บริการเป็นจุดกางเต็นท์อย่างสม่ำเสมอ รวมถึง ความสะดวกบ้านพักของทางอุทยาน รวมถึงการปรับปรุงบ้านพักโดยการจัดทำบ้านพัก

เพิ่มเติมจากเดิม 2 หลัง เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว รวมถึงปรับปรุงภาพลักษณ์ของบ้านพักให้มีความสวยงามและทันสมัย เพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์ของทางอุทยาน

ผลการศึกษาด้านพื้นที่ สรุปได้ว่า ควรส่งเสริมและจัดฝึกอบรมให้คนในชุมชนและเยาวชน รู้จักการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ไม่บุกรุกพื้นที่ป่าไม้ หรือตัดไม้ทำลายป่า

ผลการศึกษาด้านการจัดการ สรุปได้ว่า ควรนำนักวิชาการด้านนันทนาการมาให้ความรู้ในกิจกรรมค่ายพักแรม และออกไปให้ความรู้ด้านการอนุรักษ์ให้กับชุมชนและโรงเรียน และจัดทำป้ายแนะนำต่าง ๆ เพื่อให้ชุมชนเกิดจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักท่องเที่ยว ควรจัดทำป้ายสื่อที่นำเอาวิถีชีวิตชาวบ้านรอบ ๆ อุทยานชนบทกรรมนิยมประเพณี ของดีในชุมชน เช่น ผ้าไหมหรือเครื่องจักรสาน เพื่อให้นักท่องเที่ยวรับทราบถึงประเพณีของชุมชนรอบอุทยาน และชุมชนควรมีบทบาทในการส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และร่วมกันรักษาธรรมชาติ หวงแหนป่าไม้ เพราะป่าไม้มีความสำคัญอย่างมากต่อทางชุมชนและอุทยาน

ผลการศึกษาด้านกระบวนการ สรุปได้ว่า ควรมีการจัดอบรมและให้ความรู้กับเยาวชนและคนในชุมชน ให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบันของทางอุทยาน รวมถึงความพร้อมในด้านต่าง ๆ เพื่อสามารถให้ชุมชนช่วยกันสนับสนุนการดำเนินงานของทางอุทยานได้อย่างถูกต้อง ควรจัดวางตำแหน่งเจ้าหน้าที่ตามจุดสำคัญตามแหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้ความรู้และความเข้าใจให้กับนักท่องเที่ยวและนักเรียนเกี่ยวกับการอนุรักษ์ธรรมชาติและป่าไม้ รวมถึงข้อปฏิบัติในการเยี่ยมชมสถานที่ท่องเที่ยวอย่างถูกต้อง จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ของทางอุทยานแห่งชาติ ดอยผากลอง เพื่อแสดงถึงประวัติความเป็นมาทั้งหมดของทางอุทยานแห่งชาติ ดอยผากลอง รวมถึงการแสดงวิถีชีวิตของผู้คนในชุมชนท้องถิ่นรอบ ๆ อุทยาน เพื่อให้ความรู้และความเข้าใจแก่นักท่องเที่ยวและเยาวชนที่สนใจเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาทั้งหมดของทางอุทยานแห่งชาติ ดอยผากลอง และชุมชนท้องถิ่นโดยรอบ

ผลการศึกษาด้านการมีส่วนร่วม สรุปได้ว่า ควรมีการจัดตั้งเจ้าหน้าที่และคนในชุมชนให้การประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว วิถีชีวิตของคนในชุมชนท้องถิ่น และผลิตภัณฑ์ของคนในชุมชน เช่น ผ้าไหม และเครื่องจักรสาน เป็นต้น รวมถึงการส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการกิจกรรมของทางอุทยานอย่างต่อเนื่อง เช่น การฟื้นฟูกิจกรรมมัคคุเทศก์ตัวน้อย เพื่อเป็นการปลูกฝังจิตอนุรักษ์ และเป็นการส่งเสริมรายได้ให้กับทางเยาวชน รวมถึงการจัดกิจกรรมให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ธรรมชาติ เช่น ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการปลูกป่าทดแทน เป็นต้น และการจัดตั้งร้านขายของที่ระลึกโดยมีผลิตภัณฑ์ที่มาจากชุมชน เช่น ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากผ้าไหม

และเครื่องจักรสาน รวมถึงผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกจากทางอุทยาน เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ชุมชน เกิดรายได้ และทำให้เศรษฐกิจในชุมชนเกิดการพัฒนา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ สามารถนำผลวิจัยที่ได้ไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้ตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น
2. หน่วยงานเขตพื้นที่อนุรักษ์ที่ 13 จังหวัดแพร่ สามารถนำผลวิจัยไปปรับใช้กับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติแห่งอื่น ๆ ในจังหวัดแพร่ได้
3. อุทยานแห่งชาติแห่งอื่น ๆ สามารถนำผลวิจัยที่ได้ไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้ตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น
4. หน่วยงานทางการท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัด สามารถนำผลการวิจัยที่ได้ไปปรับใช้ กลยุทธ์หรือการออกแคมเปญที่มีความเกี่ยวข้อง เพื่อให้เข้าใจถึงพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวในอุทยานได้มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัยทำให้ทราบถึงความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ ซึ่งในการศึกษาคครั้งนี้ ยังมิได้ศึกษาครอบคลุมในอีกหลาย ๆ ประเด็นที่น่าสนใจ จึงควรมีการทำวิจัยต่อเนื่องในประเด็นที่สำคัญ อาทิ

1. ควรศึกษาวิธีการรับมือต่อผลกระทบต่อชุมชนจากการพัฒนากิจกรรมทางการท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่
2. ควรศึกษาพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เพื่อนำมาปรับใช้ในการพัฒนากิจกรรมทางการท่องเที่ยว และด้านอื่น ๆ ของทางอุทยาน
3. ควรศึกษาแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือกันระหว่างทางอุทยานและชุมชนให้มีความต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชน
4. ควรศึกษาแนวทางวิธีการในการปลูกฝังจิตสำนึกในการอนุรักษ์ธรรมชาติและวิธีการให้แก่นักท่องเที่ยวในการเยี่ยมชมอุทยานแห่งชาติ
5. ควรศึกษาความคาดหวังของนักท่องเที่ยวในการเดินทางมาท่องเที่ยวยังอุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ เพื่อใช้เป็นมาตรฐานในการปรับปรุงและพัฒนาต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2544). **ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับโฮมสเตย์**. กรุงเทพฯ: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2558ก). **ความสำคัญของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว**. สืบค้นเมื่อ 16 กันยายน 2558, จาก <http://thai.tourismthailand.org/ประเทศไทย>.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2558ข). **คู่มือการท่องเที่ยวภาคเหนือ**. สืบค้นเมื่อ 28 กันยายน 2558, จาก <http://thai.tourismthailand.org/ภาคเหนือ>.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2558ค). **สรุปการประชุม ASEAN Tourism Forum (ATF 2015)**. สืบค้นเมื่อ 25 กันยายน 2558, จาก <http://www.uasean.com/dogtech/2448>.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานแพร่. (2558). **ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดแพร่**. สืบค้นเมื่อ 25 กันยายน 2558, จาก http://www.easternlanna.org/his_phrae.php.
- กมลทิพย์ ประสิทธิ์ธีรพันธุ์. (2547). **พฤติกรรมนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอุทยานแห่งชาติเอราวัณของนักท่องเที่ยวชาวไทย จังหวัดกาญจนบุรี**. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- กรมการท่องเที่ยว. (2555). **การท่องเที่ยว**. สืบค้นเมื่อ 25 กันยายน 2558, จาก <http://www.tourism.go.th/home/listcontent/11/6/92>.
- กรมป่าไม้. (2548). **การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ**. สืบค้นเมื่อ 30 กันยายน 2558, จาก <http://chmthai.onep.go.th/chm/mountain/detail/ecotourism.html>
- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพรรณพืช. (2558ก). **ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผาแดง**. สืบค้นเมื่อ 26 กันยายน 2558, จาก <http://www.dnp.go.th/parkreserve/asp/style1/attraction.asp>.
- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพรรณพืช. (2558ข). **สถิตินักท่องเที่ยวและยานพาหนะในเขตอุทยานแห่งชาติ**. สืบค้นเมื่อ 18 ธันวาคม 2559, จาก http://www.dnp.go.th/NPRD/develop/Stat_Tourist.php.
- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพรรณพืช. (2558ค). **แผนที่แหล่งท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผาแดง**. สืบค้นเมื่อ 26 กันยายน 2558, จาก http://park.dnp.go.th/dnp/ptamap/9105map040209_102736.jpg.

- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพรรณพืช. (2558ง). **อุทยานแห่งชาติ**. สืบค้นเมื่อ 26 กันยายน 2558, จาก <http://www.dnp.go.th/>.
- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพรรณพืช. (2558จ). **อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง**. สืบค้นเมื่อ 26 กันยายน 2558, จาก <http://www.dnp.go.th/parkreserve/asp/style1/default.asp?npid=175&lg=1>.
- กฤษณ์ โคตรสมบัติ. (2553). **การประเมินศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศกรณีศึกษา แหล่งท่องเที่ยวในเขตสามพันโบก อำเภอโพธิ์ไทร จังหวัดอุบลราชธานี**. วิทยานิพนธ์ ศศ.บ., มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, อุบลราชธานี.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2545). **การใช้SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล** (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: ภาควิชาสถิติ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- กุลวดี ละม้ายจีน. (2555). **เอกสารประกอบการสอน วิชาวัฒนธรรมการท่องเที่ยว เชียงนิเวศ**. อุบลราชธานี: สาขาวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- เจน ทาฟอง. (2551). **ลักษณะและปัญหาข้อขัดข้องในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติในจังหวัดเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์ วท.บ., มหาวิทยาลัยแม่โจ้, เชียงใหม่.
- ฉัตรชัย โยธาธู. (2546). **ตัวชี้วัดศักยภาพด้านการจัดการป่าไม้ขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเขตแนวอุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่**. วิทยานิพนธ์ วท.บ., มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- ฉันทิช วรรณถนอม. (2552). **อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว**. กรุงเทพฯ: สามลดา.
- ชนธิษฐ์ กาณจนภาคิน. (2544). **ความสนใจและโอกาสของประชาชนรอบเขตอุทยานแห่งชาติดอยผากลองเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ**. วิทยานิพนธ์ ศศ.บ., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- ทัศนาวลัย อุฑารสกุล. (2550). **การประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวและการประยุกต์ระบบการจัดการ สิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอุทยานแห่งชาติศรีน่าน จังหวัดน่าน**. วิทยานิพนธ์ ศศ.บ., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

- เทวี สวรรยาธิปัติ. (2549). **การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของสมาชิกชุมชน เพื่อพัฒนาชุมชนน่าอยู่**. ราชบุรี: สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- ธิดารัตน์ ศิริ. (2548). **ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่**. วิทยานิพนธ์ บธ.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, ลพบุรี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น** (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2542) **การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน**. กรุงเทพฯ: ศูนย์วิชาการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- ปรัชญา เวสารัชช์. (2528). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมเพื่อพัฒนาชนบท**. กรุงเทพฯ: สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ปรารพ แปลงงาน. (2551). **พฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ในอุทยานแห่งชาติเขาลำปี-หาดท้ายเหมือง**. วิทยานิพนธ์ บธ.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, กรุงเทพฯ.
- พะยอม ธรรมบุตร. (2549). **เอกสารประกอบการสอน เรื่อง หลักการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์**. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2540). **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์** (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ไพศาล ทองคำ. (2551). **พฤติกรรมและความต้องการเลือกใช้บริการที่พักแรมของนักท่องเที่ยวกรณีศึกษาบริเวณอ่าวนาง จังหวัดกระบี่**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต, ภูเก็ต.
- ยุวัฒน์ วุฒิเมธี. (2526). **หลักการพัฒนาชุมชนและการพัฒนาชนบท**. กรุงเทพฯ: ไทยอนุเคราะห์ไทย.
- รวีวรรณ ไพรยรุ่งโรจน์. (2558). **พฤติกรรมนักท่องเที่ยว**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- วารินทร์ วรินทร์เวช. (2548). **รูปแบบการท่องเที่ยวที่เหมาะสมในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดอยเชียงดาว อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์ ศศ.บ., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.

- ศรีไพร พริ้งเพระ. (2547). **การพัฒนาการท่องเที่ยวเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมของชุมชน: บูรณาการจัดการแสดงของช้างในบ้านตากกลาง ตำบลกระโพ อำเภอท่าตูม จังหวัดดสุรินทร์**. วิทยานิพนธ์ วท.บ., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- ศูนย์วิจัยป่าไม้. (2538). **การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ**. สืบค้นเมื่อ 2 ตุลาคม 2558, จาก <http://frc.forest.ku.ac.th/>.
- ศูนย์สารสนเทศยุทธศาสตร์ภาครัฐ สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2557). **ยุทธศาสตร์และแผนพัฒนา**. สืบค้นเมื่อ 16 กันยายน 2558, จาก <http://www.nic.go.th/ยุทธศาสตร์ภาครัฐ/ยุทธศาสตร์และแผนพัฒนา.html>.
- สฤษฎ์ แสงอรัญญ. (2548). **การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์หรือเชิงนิเวศ (Ecotourism)**. สืบค้นเมื่อ 30 กันยายน 2558, จาก http://www.dnp.go.th/parkreserve/Np/Html/Tour/Eco_Tour.html.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2555). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ภาคเหนือ**. สืบค้นเมื่อ 25 กันยายน 2558, จาก <http://www.nesdb.go.th/Default.aspx?tabid=395>.
- สำนักงานจังหวัดแพร่. (2558). **แผนพัฒนาจังหวัดแพร่ (พ.ศ.2557-2560)**. สืบค้นเมื่อ 15 กันยายน 2558, จาก http://www.phrae.go.th/file_data/plan57-60.pdf.
- สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว. (2546). **ความหมายของการท่องเที่ยว**. สืบค้นเมื่อ 26 กันยายน 2558, จาก <http://www.moe.go.th/moe/th/home/>
- สุรเชษฐ์ เชษฐมาส. (2546). **คำนิยามของการท่องเที่ยว**. สืบค้นเมื่อ 30 กันยายน 2558, จาก www.dnp.go.th/fca16/file/96qfwxab5harkte.doc.
- เสรี เวชบุษกร. (2538). **นิยามและความหมายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์**. สืบค้นเมื่อ 30 กันยายน 2558, จาก http://www.dnp.go.th/parkreserve/Np/Html/Tour/Eco_Tour.html.
- Collier, A. and Harraway, S. (1997). **Principles of Tourism**. Auckland: Longman.
- Czinkota, M. R. and Ronkainen, I. A. (2002). **International Marketing, 2002 Update**. South Western.
- Goeldner, C. R. and Ritchie, J. R. (2012). **Tourism: Principles, Practices, Philosophies (12th ed.)**. New York: John Wiley and Sons Inc.

Yamane, T. (1973). **Statistics: An Introductory Analysis**. New York: Harper and Row Publication.

UNWTO. (2015). **Tourism and the Sustainable Development Goals**. Madrid: The World Tourism Organization (UNWTO).

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก เอกสารประกอบงานวิจัย

ภาคผนวก ก เป็นเอกสารต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบงานวิจัย ที่ใช้เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับอุทยานแห่งชาติดอยผา골ง ประกอบไปด้วย

1. แบบสัมภาษณ์แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골ง จังหวัดแพร่
2. แบบสอบถามแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골ง จังหวัดแพร่
3. เอกสารประกอบในการทดสอบความตรงของเนื้อหา

**แบบสัมภาษณ์แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ
ดอยผากลอง จังหวัดแพร่**

แบบสัมภาษณ์

เลขที่.....

แบบสัมภาษณ์

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการเก็บข้อมูลในการวิจัย เพื่อศึกษาบริบทปัจจุบันต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ โดยเป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยเรื่อง “แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่” ผู้วิจัยใคร่ขอความกรุณาท่านตอบคำถามทุกข้อในแบบสัมภาษณ์นี้ **คำตอบของท่านไม่ถูกหรือผิด** และผู้วิจัยขอรับรองว่า **ข้อมูลต่าง ๆ ที่ท่านตอบแบบสัมภาษณ์ จะไม่มีผลกระทบหรือเกิดความเสียหายต่อตัวท่านหรือบุคคลใด ๆ** และเพื่อใช้ข้อมูลในการศึกษาบริบทปัจจุบันต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ สำหรับแบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ แบ่งออกเป็นทั้งหมด 3 ส่วน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อบริบทปัจจุบันต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ขอความอนุเคราะห์ในการตอบคำถามของแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือในการตอบคำถามเป็นอย่างดี พร้อมทั้งขอขอบพระคุณ มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ผู้วิจัย: นายเอกชล เวชปัญญา

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว
คณะวิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

ชื่อ นาย/นาง/น.ส.....

อายุ..... ปี

เพศ.....

ที่อยู่.....

อาชีพ.....

หน่วยงานที่สังกัด.....

ระดับการศึกษา.....

ตำแหน่ง.....

เวลาสัมภาษณ์.....

วันที่สัมภาษณ์.....

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อบริบทปัจจุบันต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่

แบบสัมภาษณ์แบบเปิด

ประเด็นข้อคำถามเกี่ยวกับหลักองค์ประกอบทางการท่องเที่ยว (5A)

1. ประเด็นข้อคำถามเกี่ยวกับ สิ่งดึงดูดใจ (Attraction)

1.1 ท่านคิดว่าเอกลักษณ์หรือความน่าสนใจของอุทยานคืออะไร

.....

.....

.....

1.2 ท่านคิดว่าแหล่งท่องเที่ยวใดในอุทยานที่น่าสนใจที่สุดและมีความน่าสนใจอย่างไร

.....

.....

.....

1.3 ท่านคิดว่าควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ในส่วนใดบ้างที่จะสามารถทำให้นักท่องเที่ยวเกิดการรับรู้และเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวในอุทยาน

.....

.....

.....

1.4 ท่านคิดว่าสาเหตุใดที่ทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวลดลงในปัจจุบัน

.....

.....

.....

2. ประเด็นข้อคำถามเกี่ยวกับ สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities)

2.1 ในปัจจุบันอุทยานแห่งชาติดอยผากลองมีสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานอะไรบ้าง

.....

.....

.....

2.2 ในปัจจุบัน ท่านคิดว่าสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ มีความพร้อมหรือไม่ต่อการรองรับนักท่องเที่ยว

.....

.....

.....

2.3 ทางอุทยานควรมีแผนในการปรับปรุงหรือเพิ่มเติมสิ่งอำนวยความสะดวกในด้านใดบ้างอนาคต

.....

.....

.....

2.4 ภาคเอกชนหรือภาคธุรกิจมีส่วนร่วมหรือไม่อย่างไรในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกด้านอื่น ๆ เช่น ร้านค้า ร้านอาหาร ร้านกาแฟ ร้านขายของที่ระลึก เป็นต้น

.....

.....

.....

3. ประเด็นข้อคำถามเกี่ยวกับ การเข้าถึง (Accessibility)

3.1 มีการเดินทางรูปแบบใดบ้างที่นักท่องเที่ยวสามารถใช้เดินทางมายังอุทยานได้ในปัจจุบัน

.....

.....

.....

3.2 อุทยานมีบริการรับส่ง เช่ารถ หรือบริการขนส่งใดบ้างที่รองรับนักท่องเที่ยว
ในปัจจุบัน

.....

.....

.....

3.3 ท่านคิดว่าเส้นทางที่ใช้เข้าถึงอุทยานในปัจจุบันมีความสะดวกหรือไม่

.....

.....

.....

4. ประเด็นข้อคำถามเกี่ยวกับ กิจกรรม (Activities)

4.1 ในปัจจุบันทางอุทยานมีกิจกรรมทางการท่องเที่ยวใดบ้างที่รองรับนักท่องเที่ยว

.....

.....

.....

4.2 กิจกรรมทางการท่องเที่ยวใดบ้างที่ได้รับความนิยมในปัจจุบัน

.....

.....

.....

4.3 ทางอุทยานควรมีแผนในการพัฒนากิจกรรมทางการท่องเที่ยวอย่างไร

.....

.....

.....

5. ประเด็นข้อคำถามเกี่ยวกับ แหล่งที่พัก (Accommodation)

5.1 ท่านคิดว่าแหล่งที่พักของอุทยานมีความพร้อมหรือไม่

.....

.....

.....

5.2 ท่านคิดว่าควรมีการปรับปรุงหรือเพิ่มเติมอะไรในส่วนของแหล่งที่พัก

.....

.....

.....

5.3 ทางอุทยานควรใช้มาตรฐานหรือนโยบายอย่างไรในการบริหารแหล่งที่พัก

.....

.....

.....

ประเด็นข้อคำถามเกี่ยวกับหลักการจัดการทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

6. ประเด็นข้อคำถามเกี่ยวกับ องค์ประกอบด้านพื้นที่ (Area)

6.1 ท่านคิดว่าแหล่งที่ตั้งของอุทยานส่งผลกระทบต่อการพัฒนาในด้านของการท่องเที่ยวหรือไม่

.....

.....

.....

6.2 เส้นทางที่ใช้อยู่ในปัจจุบันทั้งในอุทยานและบริเวณรอบอุทยานส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศในอุทยานหรือไม่

.....

.....

.....

6.3 ท่านคิดว่าการเชื่อมโยงเส้นทางของแหล่งท่องเที่ยวภายในอุทยานควรได้รับการปรับปรุงหรือพัฒนาอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

7. ประเด็นข้อคำถามเกี่ยวกับองค์ประกอบด้านการจัดการ (Management)

ใช้องค์ประกอบของการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน (Base on CBT)

7.1 ท่านมีวิธีการในการสร้างการเรียนรู้และจิตอนุรักษ์แก่นักท่องเที่ยวได้อย่างไร

.....

.....

.....

7.2 สำหรับแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานบางแห่งที่มีพื้นที่ในบริเวณชุมชน ท่านคิดว่า จะสามารถนำวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชุมชนเข้ามาปรับใช้ในการจัดการการท่องเที่ยว ของอุทยานได้อย่างไร

.....

.....

.....

7.3 ท่านคิดว่าชุมชนควรมีบทบาทอย่างไรในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ของอุทยาน

.....

.....

.....

7.4 ท่านคิดว่าการจัดการแหล่งท่องเที่ยวของอุทยานในปัจจุบันส่งผลเสียต่อ สิ่งแวดล้อมในอุทยานหรือไม่อย่างไร

.....

.....

.....

8. ประเด็นข้อคำถามเกี่ยวกับ องค์ประกอบด้านกระบวนการ (Process)

8.1 ท่านคิดว่าแผนการพัฒนาของอุทยานในปัจจุบันมีความสอดคล้องและเหมาะสม ต่อสภาพแวดล้อมของอุทยานหรือไม่อย่างไร

.....

.....

.....

8.2 นโยบายของทางอุทยานเกี่ยวกับการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศควรเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

9. ประเด็นข้อคำถามเกี่ยวกับ องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วม (Participate)

9.1 ท่านคิดว่าบทบาทและหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐและชุมชนต่อการจัดการอุทยานแห่งชาติดอยผากลอง มีความแตกต่างกันมากน้อยเพียงใด

.....

.....

.....

9.2 หน่วยงานภาครัฐและชุมชนเคยมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวในอุทยานเรื่องใดบ้าง

.....

.....

.....

9.3 ท่านคิดว่าภาครัฐและชุมชนควรมีส่วนร่วมอย่างไรในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวในอุทยาน

.....

.....

.....

9.4 ท่านคิดว่าการร่วมมือกันในการจัดการการท่องเที่ยวของหน่วยงานภาครัฐและชุมชนจะช่วยทำให้การท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติดอยผากลองเกิดการพัฒนาได้หรือไม่

.....

.....

.....

9.5 ท่านคิดว่า ชุมชนจะได้รับผลประโยชน์ในด้านใดบ้างจากการพัฒนาอุทยานแห่งชาติดอยผากลอง

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

รายชื่อผู้ให้การสัมภาษณ์ มีดังต่อไปนี้

1. คุณวัชรพล ตะตัน

อายุ 32 ปี

เพศ ชาย

ที่อยู่: อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง หมู่ที่ 7 ตำบลต้าผามอก อำเภอลอง จังหวัดแพร่

อาชีพ: ข้าราชการ

หน่วยงานที่สังกัด: อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่

ระดับการศึกษา:ปริญญาตรี

ตำแหน่ง: เจ้าหน้าที่ประจำอุทยานฯ

2. คุณนัฐพร เพชรชุมทรัพย์

อายุ 29 ปี

เพศ หญิง

ที่อยู่: 85 หมู่ 7 ตำบลสถาน อำเภอบัว จังหวัดน่าน

อาชีพ: ข้าราชการ

หน่วยงานที่สังกัด: สำนักงานบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 13 (แพร่)

ระดับการศึกษา: ปริญญาตรี

ตำแหน่ง: นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

3. คุณเพชรรัตน์ จันทร์แก้ว

อายุ 36 ปี

เพศ หญิง

ที่อยู่: -

อาชีพ: ข้าราชการ

หน่วยงานที่สังกัด: กรมอุทยานแห่งชาติฯ

ระดับการศึกษา: ปริญญาโท

ตำแหน่ง: นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ

4. คุณปรารธนา มานทรัพย์

อายุ 35 ปี

เพศ หญิง

ที่อยู่: 2 ถนนบ้านใหม่ ตำบลในเวียง อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

อาชีพ: พนักงานรัฐวิสาหกิจ

หน่วยงานที่สังกัด: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานแพร่
ระดับการศึกษา:ปริญญาตรี
ตำแหน่ง: พนักงานการตลาด

5. คุณพิเชษฐ์ เจริญศีล

อายุ 46 ปี

เพศ ชาย

ที่อยู่: 19/3 หมู่ 7 ตำบลต้าผามอก อำเภอลองจังหวัดแพร่

อาชีพ: ข้าราชการ

หน่วยงานที่สังกัด: อุทยานแห่งชาติดอยผากลองจังหวัดแพร่

ระดับการศึกษา: มัธยมศึกษา

ตำแหน่ง: เจ้าหน้าที่อุทยาน

6. คุณอนุวัตร ศรีวงศ์

อายุ 39 ปี

เพศ ชาย

ที่อยู่: 150 หมู่ที่ 10 ต. เวียงต้า อำเภอลอง จังหวัดแพร่

อาชีพ: ข้าราชการ

หน่วยงานที่สังกัด: องค์การบริหารส่วนตำบล

ระดับการศึกษา: ปริญญาตรี

ตำแหน่ง: -

**แบบสอบถามแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ
ดอยผากลอง จังหวัดแพร่**

แบบสอบถามเลขที่.....

แบบสอบถาม

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการเก็บข้อมูลในการวิจัย เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ โดยเป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยเรื่อง “แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่” ผู้วิจัยใคร่ขอความกรุณาท่านตอบคำถามทุกข้อในแบบสอบถามนี้ **คำตอบของท่านไม่ถูกหรือผิด** และผู้วิจัยขอรับรองว่า **ข้อมูลต่าง ๆ ที่ท่านตอบแบบสอบถาม จะไม่มีผลกระทบหรือเกิดความเสียหายต่อตัวท่านหรือบุคคลใด ๆ** และเพื่อใช้ข้อมูลในการศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ สำหรับแบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็นทั้งหมด 3 ส่วน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะทั่วไป

โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน พร้อมเขียนข้อเสนอแนะทั่วไป

เกณฑ์การให้คะแนน

5 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก

3 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง

2 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย

1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ขอความอนุเคราะห์ในการกรอกข้อมูลแบบสอบถาม ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือในการให้ข้อมูลเป็นอย่างดี พร้อมทั้งขอขอบพระคุณ มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ผู้วิจัย: นายเอกชล เวชปัญญา

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว
คณะวิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุปี
3. สถานภาพ โสด สมรส
 หย่าร้าง / แยกกันอยู่ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
4. ระดับการศึกษา ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า
 มัธยมศึกษา/ปวช.
 อนุปริญญา
 ปริญญาตรีหรือสูงกว่า
 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
5. อาชีพ ธุรกิจส่วนตัว รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ
 พนักงานบริษัทเอกชน เกษตรกร
 นักเรียน / นักศึกษา
 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
6. รายได้ต่อเดือนของท่านโดยเฉลี่ย.....บาท
7. ภูมิลำเนาตั้งเดิม ท่านมีภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัดแพร่
 ท่านเป็นคนต่างจังหวัดและท่านเดินทางมาจากจังหวัด.....
8. ท่านเดินทางมาโดย รถยนต์ส่วนตัว รถจักรยานยนต์
 รถโดยสาร/รถรับส่ง รถไฟ
 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น				
	เห็น ด้วย มาก ที่สุด (5)	เห็น ด้วย มาก (4)	ค่อนข้าง เห็น ด้วย (3)	เห็น ด้วย น้อย (2)	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด (1)
1. ความคิดเห็นด้านสิ่งดึงดูดใจ (Attraction)					
1.1 ท่านพึงพอใจต่อทัศนียภาพและความสวยงาม ของแหล่งท่องเที่ยวภายในอุทยาน					
1.2 ควรเพิ่มสิ่งน่าสนใจภายในอุทยาน เช่น จุดถ่ายภาพ แลนด์มาร์ค					
1.3 การรักษาความปลอดภัยของอุทยานมีมาตรฐาน และมีความเหมาะสม					
1.4 ท่านพึงพอใจต่อการให้ข้อมูลด้านการท่องเที่ยว ของเจ้าหน้าที่อุทยาน					
1.5 ควรจัดทำสื่อออนไลน์เพื่อเพิ่มช่องทางในการประชาสัมพันธ์					
1.6 ท่านได้รับการต้อนรับท่านอย่างดีจากอุทยาน					
2. ความคิดเห็นด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities)					
2.1 ควรเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกจำพวก ม้านั่ง ศาลา					
2.2 ท่านพึงพอใจต่อมาตรฐานสุขอนามัยของห้องน้ำสาธารณะ ในอุทยาน					
2.3 ควรเพิ่มจุดบริการถังขยะตามจุดต่างๆ					
2.4 ควรเพิ่มหรือปรับปรุงการบริการอื่น ๆ เช่น ร้านสะดวกซื้อ ร้านกาแฟ ร้านของที่ระลึก					
3. ความคิดเห็นด้านการเข้าถึง (Accessibility)					
3.1 เส้นทางที่ใช้เดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ภายในอุทยานมีความปลอดภัย					
3.2 การเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ภายในอุทยานเข้าถึง ได้ง่าย ไม่ซับซ้อน					
3.3 มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทางมีความชัดเจน เช่น ป้ายอธิบายเส้นทาง					

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น				
	เห็น ด้วย มาก ที่สุด (5)	เห็น ด้วย มาก (4)	ค่อนข้าง เห็น ด้วย (3)	เห็น ด้วย น้อย (2)	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด (1)
4. ความคิดเห็นด้านกิจกรรม (Activities)					
4.1 ท่านมีความมั่นใจต่อมาตรฐานความปลอดภัยของกิจกรรม และอุปกรณ์ในการประกอบกิจกรรม เช่น อุปกรณ์ที่ใช้ ในกิจกรรมล่องแก่ง รวบบันได เป็นต้น					
4.2 ควรมีการจัดกิจกรรมเฉพาะฤดูกาลเพื่อให้มีทางเลือก ที่หลากหลาย					
4.3 ควรเพิ่มเติมความแปลกใหม่ของกิจกรรมให้หลากหลาย เช่น โหนซิปไลน์ โต้ผา					
4.4 ควรเพิ่มกิจกรรมที่ส่งเสริมการอนุรักษ์ธรรมชาติ เช่น การปลูกต้นไม้					
5) ความคิดเห็นด้านแหล่งที่พัก (Accommodation) <u>สำหรับท่านที่เคยใช้บริการที่พักของทาง อุทยาน</u>					
5.1 บ้านพักสะอาด ทัศนียภาพสวยงาม บรรยากาศร่มรื่น/ เตียงที่ให้เช่ามีมาตรฐาน					
5.2 ท่านพอใจต่อมาตรฐานด้านความปลอดภัยบริเวณที่พัก					
5.3 ท่านพอใจต่อมาตรฐานด้านความสะดวกของบริเวณที่พัก					
5.4 ท่านพอใจต่อสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ภายในบ้านพัก/ สิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณะ					
5.5 ควรเพิ่มช่องทางในการจองที่พัก/เตียง เช่น การจองที่พัก ออนไลน์					

9. ท่านเดินทางมาร่วมกับ

 ครอบครัว คู่รัก กลุ่มทัวร์ มาโดยลำพัง กลุ่มเพื่อน อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวดต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่
อุทยานแห่งชาติดอยผาแดง จังหวัดแพร่

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะทั่วไป

.....

.....

.....

.....

.....

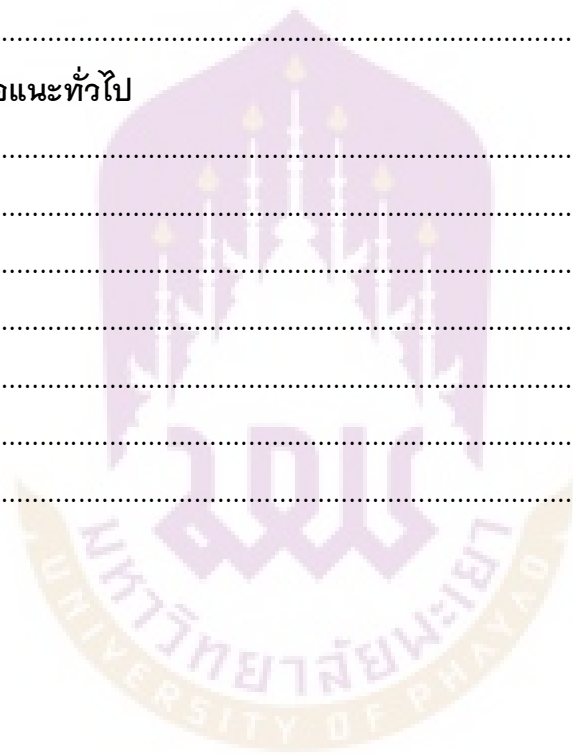
.....

.....

.....

.....

.....

เอกสารประกอบที่ใช้ในการทดสอบความตรงของเนื้อหา

แบบสัมภาษณ์

เลขที่.....

แบบสัมภาษณ์

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการเก็บข้อมูลในการวิจัย เพื่อศึกษาบริบทปัจจุบันต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ โดยเป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยเรื่อง “แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่” ผู้วิจัยใคร่ขอความกรุณาท่านตอบคำถามทุกข้อในแบบสัมภาษณ์นี้ **คำตอบของท่านไม่ถูกหรือผิด** และผู้วิจัยขอรับรองว่า **ข้อมูลต่าง ๆ ที่ท่านตอบแบบสัมภาษณ์ จะไม่มีผลกระทบหรือเกิดความเสียหายต่อตัวท่านหรือบุคคลใด ๆ** และเพื่อใช้ข้อมูลในการศึกษาบริบทปัจจุบันต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่ สำหรับแบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ แบ่งออกเป็นทั้งหมด 3 ส่วน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อบริบทปัจจุบันต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ขอความอนุเคราะห์ในการตอบคำถามของแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความร่วมมือในการตอบคำถามเป็นอย่างดี พร้อมทั้งขอขอบพระคุณ มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ผู้วิจัย: นายเอกชล เวชปัญญา

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว
คณะวิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

ชื่อ นาย/นาง/น.ส.....

อายุ..... ปี

เพศ.....

ที่อยู่.....

อาชีพ.....

หน่วยงานที่สังกัด.....

ระดับการศึกษา.....

ตำแหน่ง.....

เวลาสัมภาษณ์.....

วันที่สัมภาษณ์.....

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อบริบทปัจจุบันต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผากลอง จังหวัดแพร่

แบบสัมภาษณ์แบบเปิด

ประเด็นข้อคำถามเกี่ยวกับหลักองค์ประกอบทางการท่องเที่ยว (5A)

1. ประเด็นข้อคำถามเกี่ยวกับ สิ่งดึงดูดใจ (Attraction)

1.1 เอกลักษณะหรือความน่าสนใจของแหล่งท่องเที่ยวในอุทยานเป็นอย่างไร

1.2 ท่านคิดว่าแหล่งท่องเที่ยวหรือสถานที่ใดในอุทยานที่น่าสนใจที่สุดและมีความน่าสนใจอย่างไร

1.3 ท่านคิดว่าแหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติดอยผากลองมีความแตกต่างจากแหล่งท่องเที่ยวของอุทยานอื่น ๆ อย่างไร

1.4 ท่านคิดว่าควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ในส่วนใดบ้างที่จะสามารถให้นักท่องเที่ยวเกิดการรับรู้และเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวในอุทยาน

2. ประเด็นข้อคำถามเกี่ยวกับ สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities)

2.1 ในปัจจุบันอุทยานแห่งชาติดอยผากลอง มีสิ่งอำนวยความสะดวกใดบ้างเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว

2.2 ในปัจจุบัน ท่านคิดว่าสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ มีความพร้อมและเหมาะสมหรือไม่อย่างไรต่อการรองรับนักท่องเที่ยว

2.2.1 (หากเห็นด้วย) ท่านคิดว่าสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ควรได้รับการปรับปรุงเพิ่มเติมหรือไม่อย่างไร

2.2.2 (หากไม่เห็นด้วย) ท่านคิดว่าสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ควรได้รับการปรับปรุงซ่อมแซมอย่างไร

2.3 ทางอุทยานมีแผนในการปรับปรุงหรือเพิ่มเติมสิ่งอำนวยความสะดวกในด้านใดบ้างในอนาคต

2.4 ภาคเอกชนหรือภาคธุรกิจมีส่วนร่วมหรือไม่อย่างไรในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ เช่น ร้านค้า ร้านอาหาร จุดพักผ่อน ฯลฯ

3. ประเด็นข้อคำถามเกี่ยวกับ การเข้าถึง (Accessibility)

3.1 ในปัจจุบัน มีการเดินทางรูปแบบใดบ้างที่นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางมายังอุทยานได้

3.2 ในปัจจุบัน อุทยานมีบริการรับส่ง เช่ารถ หรือบริการขนส่งใดบ้างที่รองรับนักท่องเที่ยว

3.2.1 อุทยานมีบริการรับส่ง เช่ารถ หรือบริการใดบ้างที่รองรับการเดินทางเข้ามาของนักท่องเที่ยว

3.2.2 อุทยานมีบริการรับส่ง เช่ารถ หรือบริการใดบ้างที่รองรับการเดินทางของนักท่องเที่ยวภายในอุทยาน ซึ่งรวมถึงบริการขนส่งในเส้นทางเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวภายในอุทยาน

3.3 มีบริษัทขนส่งเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการขนส่งและการเดินทางหรือไม่อย่างไร

3.4 ในปัจจุบัน ท่านคิดว่าเส้นทางเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวของอุทยานมีความพร้อมและมีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร

3.5 ท่านคิดว่าการเพิ่มเส้นทางหรือการปรับปรุงเส้นทางเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวมีความจำเป็นหรือไม่อย่างไร

4. ประเด็นข้อคำถามเกี่ยวกับ กิจกรรม (Activities)

4.1 ในปัจจุบัน ทางอุทยานมีกิจกรรมทางการท่องเที่ยวใดบ้างที่รองรับนักท่องเที่ยว

4.2 กิจกรรมทางการท่องเที่ยวใดบ้างที่ได้รับความนิยมแก่นักท่องเที่ยว เพราะเหตุใดจึงได้รับความนิยม

4.3 ทางอุทยานมีแผนในการเพิ่มหรือปรับปรุงกิจกรรมทางการท่องเที่ยวในด้านใดบ้างในอนาคต

4.4 ท่านคิดว่ากิจกรรมทางการท่องเที่ยวที่มีอยู่ มีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร

4.5 ท่านคิดว่า ทางอุทยานควรเพิ่มกิจกรรมทางการท่องเที่ยวใดบ้างเพื่อดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว

5. ประเด็นข้อคำถามเกี่ยวกับ แหล่งที่พัก (Accommodation)

5.1 ท่านคิดว่าทางอุทยานมีแหล่งที่พักที่ศักยภาพที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการเข้ามาของนักท่องเที่ยวหรือไม่อย่างไร

5.2 ทางหน่วยงานหรือบริษัทเอกชนได้เข้ามามีส่วนร่วมหรือมีบทบาทหรือไม่อย่างไรต่อการจัดการที่พักของอุทยาน

5.3 นอกจากที่พักของอุทยานแล้ว ยังมีแหล่งที่พักอื่น ๆ หรือไม่ ที่ใดบ้าง ที่มีศักยภาพเพียงพอ สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้

5.4 ท่านคิดว่าทางอุทยานควรได้รับการเพิ่มเติมหรือปรับปรุงในส่วนของแหล่งที่พักหรือไม่อย่างไร

ประเด็นข้อคำถามเกี่ยวกับหลักการจัดการทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

6. ประเด็นข้อคำถามเกี่ยวกับ องค์ประกอบด้านพื้นที่ (Area)

6.1 ท่านคิดว่าแหล่งที่ตั้งของอุทยานส่งผลกระทบต่อการพัฒนาในด้านของการท่องเที่ยว

6.2 ท่านคิดว่าเส้นทางเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวในปัจจุบันของอุทยานส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในอุทยานหรือไม่อย่างไร

6.3 ท่านคิดว่าการเชื่อมโยงเส้นทางของแหล่งท่องเที่ยวภายในอุทยานควรได้รับการปรับปรุงหรือพัฒนาหรือไม่อย่างไร

7. ประเด็นข้อคำถามเกี่ยวกับ องค์ประกอบด้านการจัดการ (Management)

ใช้องค์ประกอบของการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน (Base on CBT)

7.1 ท่านมีวิธีการในการสร้างการเรียนรู้แก่นักท่องเที่ยวได้อย่างไร

7.2 แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานบางแห่งที่มีพื้นที่ในบริเวณชุมชน เช่น แก่งหลวง ท่านคิดว่าสามารถนำวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชุมชนเข้ามาปรับใช้ในการจัดการการท่องเที่ยวของอุทยานได้หรือไม่อย่างไร

7.3 ท่านคิดว่าชุมชนควรมีบทบาทอย่างไรในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของอุทยาน

7.4 ท่านคิดว่าการจัดการการท่องเที่ยวสามารถช่วยให้อุทยานแห่งชาติมีการพัฒนาอย่างไร ด้านใดบ้าง

7.5 ท่านคิดว่าการจัดการแหล่งท่องเที่ยวของอุทยานในปัจจุบันส่งผลเสียต่อสิ่งแวดล้อมในอุทยานหรือไม่อย่างไร

8. ประเด็นข้อคำถามเกี่ยวกับ องค์ประกอบด้านกระบวนการ (Process)

8.1 ท่านคิดว่าแผนการพัฒนาของอุทยานในปัจจุบันมีความสอดคล้องและเหมาะสมต่อสภาพแวดล้อมของอุทยานหรือไม่อย่างไร

8.2 ท่านมีความคิดเห็นคิดอย่างไรเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวในอุทยานให้เกิดความยั่งยืน

8.3 ท่านมีวิธีการใดในการทำให้นักท่องเที่ยวเกิดการเรียนรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างถูกวิธี

8.4 นโยบายของทางอุทยานเกี่ยวกับการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นอย่างไร

9. ประเด็นข้อคำถามเกี่ยวกับ องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วม (Participate)

9.1 ท่านคิดว่าบทบาทและหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐและชุมชนต่อการจัดการอุทยานแห่งชาติดอยผากลอง มีความแตกต่างกันมากน้อยเพียงใด

9.2 ในปัจจุบัน หน่วยงานภาครัฐและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติดอยผากลองเรื่องใดบ้าง

9.3 ท่านคิดว่าภาครัฐและชุมชนควรมีส่วนร่วมอย่างไรในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติดอยผากลอง

9.3.1 หน่วยงานภาครัฐควรทำอย่างไรเพื่อให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติดอยผากลอง

9.3.2 ชุมชนควรมีส่วนร่วมอย่างไรในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวในอุทยาน

9.4 ท่านคิดว่าความร่วมมือกันในการจัดการการท่องเที่ยวของหน่วยงานภาครัฐและชุมชน จะช่วยทำให้การท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติดอยผากลองเกิดการพัฒนาได้หรือไม่อย่างไร

9.5 ท่านคิดว่า ชุมชนสมควรที่จะได้รับผลประโยชน์ในด้านใดบ้างจากการพัฒนาอุทยานแห่งชาติดอยผากลอง

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

แบบสอบถามเลขที่.....

แบบสอบถาม**คำชี้แจง**

แบบสอบถามฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการเก็บข้อมูลในการวิจัย เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골ง จังหวัดแพร่ โดยเป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยเรื่อง “แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골ง จังหวัดแพร่” ผู้วิจัยใคร่ขอความกรุณาท่านตอบคำถามทุกข้อในแบบสอบถามนี้ **คำตอบของท่านไม่ถูกหรือผิด** และผู้วิจัยขอรับรองว่า **ข้อมูลต่าง ๆ ที่ท่านตอบแบบสอบถาม จะไม่มีผลกระทบหรือเกิดความเสียหายต่อตัวท่านหรือบุคคลใด ๆ** และเพื่อใช้ข้อมูลในการศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골ง จังหวัดแพร่ สำหรับแบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็นทั้งหมด 3 ส่วน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยผา골ง จังหวัดแพร่

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะทั่วไป

โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน พร้อมเขียนข้อเสนอแนะทั่วไป

เกณฑ์การให้คะแนน

5 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก

3 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง

2 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย

1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ขอความอนุเคราะห์ในการกรอกข้อมูลแบบสอบถาม ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือในการให้ข้อมูลเป็นอย่างดี พร้อมทั้งขอขอบพระคุณ มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ผู้วิจัย: นาย เอกชล เวชปัญญา

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว
คณะวิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุปี
3. สถานภาพ โสด สมรส
หย่าร้าง/แยกกันอยู่ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
4. ระดับการศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษา /ปวช.
อนุปริญญา ปริญญาตรี
อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
5. อาชีพ ธุรกิจส่วนตัว รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ
พนักงานบริษัทเอกชน เกษตรกร
นักเรียน/นักศึกษา แม่บ้าน
อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
6. รายได้ต่อเดือนของท่านโดยเฉลี่ย.....บาท
7. ภูมิลำเนาตั้งเดิม ท่านมีภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัดแพร่
ท่านเป็นคนต่างจังหวัดและท่านเดินทางมาจากจังหวัด.....
8. ท่านเดินทางมาโดย รถยนต์ส่วนตัว รถจักรยานยนต์
รถโดยสาร/รถรับส่ง อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
9. ท่านเดินทางมาร่วมกับ ครอบครัว คู่รัก
กรุ๊ปทัวร์ เดินทางลำพัง
กลุ่มเพื่อน อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

รายการ	ค่าดัชนี ความสอดคล้อง (IOC)			ข้อเสนอแนะ เพิ่มเติม
	-1	0	+1	
1. เพศ				
1.1 ชาย				
1.2 หญิง				
2. อายุ				
3. สถานภาพ				
3.1 โสด				
3.2 สมรส				
3.3 หย่าร้าง/แยกกันอยู่				
3.4 อื่น ๆ (โปรดระบุ)				
4. ระดับการศึกษา				
4.1 ประถมศึกษา				
4.2 มัธยมศึกษา/ปวช.				
4.3 อนุปริญญา				
4.4 ปริญญาตรี				
4.5 อื่น ๆ (โปรดระบุ)				
5. อาชีพ				
5.1 ธุรกิจส่วนตัว				
5.2 รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ				
5.3 พนักงานบริษัทเอกชน				
5.4 เกษตรกร				
5.5 นักเรียน/นักศึกษา				
5.6 แม่บ้าน				
5.7 อื่น ๆ (โปรดระบุ)				
6. รายได้ต่อเดือนของท่านโดยเฉลี่ย.....บาท				
7. ภูมิลำเนาตั้งเดิม				
7.1 ท่านมีภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัดแพร่				

รายการ	ค่าดัชนี ความสอดคล้อง (IOC)			ข้อเสนอแนะ เพิ่มเติม
	-1	0	+1	
7. ภูมิสำเนาตั้งเดิม (ต่อ)				
7.2 ท่านเป็นคนต่างจังหวัดและท่านเดินทาง มาจากจังหวัด.....				
8. ท่านเดินทางมาโดย				
8.1 รถยนต์ส่วนตัว				
8.2 รถจักรยานยนต์				
8.3 รถโดยสาร/รถรับส่ง				
8.4 อื่น ๆ (โปรดระบุ)				
9. ท่านเดินทางมาร่วมกับ				
9.1 ครอบครัว				
9.2 คู่รัก				
9.3 กรุ๊ปทัวร์				
9.4 ตามลำพัง				
9.5 กลุ่มเพื่อน				
9.6 อื่น ๆ (โปรดระบุ)				

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น					ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
	เห็นด้วยมากที่สุด (5)	เห็นด้วยมาก (4)	ค่อนข้างเห็นด้วย (3)	เห็นด้วยน้อย (2)	เห็นด้วยน้อยที่สุด (1)	-1	0	+1	
5. ความคิดเห็นด้านแหล่งที่พัก (Accommodation) (ต่อ)									
5.4 ท่านพอใจต่อสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ภายในห้องพัก									
5.5 ท่านพอใจต่อการให้บริการด้านต่าง ๆ ของแหล่งที่พัก เช่น โทรศัพท์ การติดต่อประชาสัมพันธ์ เป็นต้น									
5.6 ควรเพิ่มช่องทางในการจองที่พัก									
ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะทั่วไป									

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะทั่วไป

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ มีดังต่อไปนี้

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุพัฒน์นา หอมบุปผา สาขาวิชาทดสอบและวิจัยทางการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
2. ดร.ศักดิ์เกษม ปานะลาด คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์
3. ดร.พรชัย ศักดิ์ศิริโสภณ สาขาวิชามนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ นามสกุล	เอกชล เวชปัญญา
วัน เดือน ปีเกิด	12 เมษายน พ.ศ. 2535
ที่อยู่ปัจจุบัน	305/172 หมู่ 5 ตำบลป่าเมต อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	-
ประสบการณ์การทำงาน	-
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2557	บธ.บ. (การท่องเที่ยว), มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา

ผลงานตีพิมพ์

ที่เกี่ยวข้องกับวิทยานิพนธ์

เอกชล เวชปัญญา (ผู้บรรยาย). (2-3 ธันวาคม 2560). มุมมองภายนอกต่อ

การจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในพื้นที่อุทยานคอยผากลอง จังหวัดแพร่.

ใน การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและ

นานาชาติ ครั้งที่ 3 และการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัย

บัณฑิตศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ 44 ระดับนานาชาติครั้งที่ 8 ภายใต้แนวคิด

“ขับเคลื่อนงานวิจัยโดยนวัตกรรมจากภูมิปัญญา” (หน้า 43-51).

นครศรีธรรมราช:มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

ผลงานตีพิมพ์อื่น ๆ -